

DE MORGENSTER.

Tweemaandelijksch Tijdschrift.

Negende Jaargang.

H. ROT,
APELDOORN.
1917.

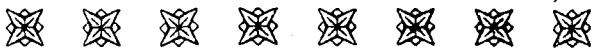
I N H O U D
van den
Negenden Jaargang.

	BLADZ.
Psalm 87	1
De profetie van Hoséa.	15, 33, 97, 161
De Hoogtijden des Heeren 24, 65, 110, 136, 170	
Niet lang meer! (Gedicht)	32
Een zegetocht naar Zion	44
Het Egypte der Schrift.	55, 75
Pelgrimslied. (Gedicht).	64
Een heugelijk verschiet. (Gedicht).	117
„De geesten der volmaakte rechtvaardigen”	118
Beantwoording van Vragen	127, 187
Voorschansen van heil.	129
Troost. (Gedicht).	192

Psalm 87.

Dit korte lied — een gewijde lofzang *voor*, misschien ook wel *van* de kinderen van Korach — verheerlijkt Gods genade. Daarom is deze psalm ook zoo passend op de lippen van Korachs nageslacht, hetwelk door de genade Gods was gespaard gebleven, toen Korachs vergadering door het oordeel getroffen werd. (Num. 26 : 11.)

Treffend, dat allereerst melding gemaakt wordt van den grondslag, waarop het gebouw der genade wordt opgetrokken. Die grondslag is door God-Zelven gelegd; het is *Zijn* grondslag. Niet wat de mensch doet, kan tot fundament dienen. Het eenige, ware fundament is dat, hetwelk God stelt. Geen bedeeing brengt daarin verandering. Ook nú heeft God een bouwwerk. En ook dat bouwwerk heeft een door God gelegden grondslag. De apostel Paulus herinnert de Korinthiërs aan

dien onwankelbaren, eenigen grondslag, als hij zegt: „Niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Christus Jezus.” (1 Kor. 3 : 11.) En aan Timotheüs schrijft dezelfde apostel: „Het vaste fundament Gods staat.” (2 Tim. 2 : 19.)

De grondslag, waarvan Ps. 87 spreekt, rust op de bergen der heiligheid. God heeft op aarde de plaats vastgesteld, waar Zijn troon zou worden opgericht. Niet de hoogste bergen heeft Hij begeerd; niet den berg Basan, hoewel deze een „berg Gods” genoemd wordt. De „bultige bergen” springen op, omdat Sion verkoren wordt. David vraagt in Ps. 68: „Waarom springt gij op, gij bultige bergen?” En het antwoord luidt: „Dezen berg heeft God begeerd tot Zijne woning; ook zal er de Heere wonen in eeuwigheid.” Sion heeft de Heere begeerd met voorbijgaan van alle andere heerlijke bergen. Dàar had God Zich reeds te voren geopenbaard in de dagen van Abraham, toen deze zijn zoon Izak offerde op den berg Moria.

Het is opmerkelijk, dat de apostel in den Brief aan de Hebreëen ons ook op een tegenstelling wijst, n.l. die van Sinaï en Sion. In het 12e hoofdstuk lezen wij: „Gij zijt niet gekomen tot den tastbaren berg (den Sinaï), maar tot den berg Sion en tot de stad des levenden Gods; het hemelsche Jeruzalem.” Welk een verschil, Sinaï

of Sion! Op den Sinaï openbaarde God Zich in Zijn heiligheid en gerechtigheid. Dáár gaf hij de wet door tusschenkomst van engelen. Dáár stond aan den voet een volk, bevend voor de stem Zijner woorden. Dáár zeide zelfs een Mozes: „Ik ben geheel bevreesd en bevende.” De berg Sion is de plaats der genade; de onwankelbare grondslag van de ontfermingen Gods. Dáár heeft God voorzien in al de nooden van een schuldig en veroordeelenswaardig volk. In verband met dit laatste dunkt het ons wel van belang een oogenblik bij de geschiedenis van Sion stil te staan.

De berg Sion was tot in de eerste jaren van Davids regeering in handen van de Jebusieten, die zich onoverwinnelijk waanden in hun sterken burcht. Toen David over alle stammen tot koning was gezalfd, en niet langer te Hebron, maar in het midden des volks begeerde te wonen, sloeg hij den blik op de uitnemende plek, waar de Jebusiet zijn onafhankelijk bestaan nog bewaarde. Hij leidde daarom de schaar zijner helden naar de hoogvlakte tusschen de bergen, die als onneembaar gold. Snoevend wierpen de Jebusieten David tegen: „Gij zult hier niet inkomen.” Hun blinden en kreupelen zouden hem afdrijven! Maar David wees zijn helden op de sterkte en riep ze toe: „Al wie de Jebusieten het eerst slaat, zal tot een hoofd en tot een overste worden.” Toen beklom Joab, zoo lezen we in 1 Kron. 11,

dien burcht het eerst, en daarom werd hij tot een hoofd. Zóó nam David den burcht Jebus en hij noemde hem Sion en „stads Davids.”

Zoo toont ons dan Sion vóór alle dingen den overwinnaar, die den trotschen vijand nederslaat. Nadat de macht van den snoevenden geweldige gefnuikt is, kan David daar zijn huis bouwen. Hij brengt er met groote vreugde de Ark Gods binnen, en God wenschte aan die plaats Zijn heerlijke tegenwoordigheid in het midden des volks te verbinden. Vóór dit evenwel geschiedde, heeft God op de treffendste wijze Zijn genade over een schuldig volk en over een schuldigen koning op dezelfde plaats geopenbaard.

Het volk had, door welke zonde wordt ons niet gemeld, het oordeel Gods over zich gehaald. God had dit oordeel uitgesteld en voltrok het eerst, toen ook de koning dit oordeel had verdiend, omdat hij het volk geteld had. De profeet stelde David voor de keuze uit drieërlei tuchtiging, en de koning had verkozen in de handen des Heeren te vallen. Daarop ging de verderfengel door Israëel, en nadat er 70 duizend man in Israëel gevallen waren, werd de engel naar Jeruzalem gezonden, om ook deze stad te verderven. David ziet den engel des Heeren, staande bij den dorschvloer van Ornan, den Jebusiet. Hij valt met de oudsten op het aangezicht neder. Het koninklijk kleed heeft hij afgelegd en als

een boeteling verschijnt hij met zakken bekleed voor Jehovah. „Ik zelf ben het, die gezondigd en zeer kwalijk gehandeld heb, maar deze schapen, wat hebben die gedaan?” zoo spreekt de schuldige koning. Op dit woord is God bereid *in genade David te ontmoeten*. En dit kon slechts geschieden bij het altaar. Het altaar wordt gebouwd, op het woord van den profeet Gad; niet op een plek, door David te kiezen, maar door den Heere aan te wijzen, nl. op den dorschvloer van Ornan. Dáár staat David, bij het altaar, hetwelk reeds de offerande op het hout draagt. Alles is gereed. Slechts aan één ding is nog behoefte, nl. aan het vuur. Het hout moet ontstoken, de offerande verteerd worden. Dat gaat boven Davids vermogen. Hij heeft geen vuur. Hij roept tot den Heere, en de Heere „antwoordde hem door vuur uit den hemel, op het brandofferaltaar.” God-Zelf had voorzien! Voorzien in de plaats; voorzien in het altaar; in het offer; in het vuur! God was tusschenbeide gekomen en David werd begenadigd. Negen eeuwen te voren had God op denzelfden berg voorzien in een brandoffer. Abraham had den eeniggeborene reeds op het hout gelegd. Er was vuur en er was hout. Maar er was geen offer. Toen riep God uit den hemel en verhinderde Abraham om Izak te slachten, en God gaf een in de verwarde struiken vast geraakten ram tot een brandoffer.

„Abraham had profetisch de plaats genoemd: „Jehovah-Jireh” d.i. De Heere zal voorzien.” De Heere had voorzien! Hij zou voorzien! Nu had God het ook weer gedaan ten behoeve van David en het volk. En nog eenmaal zou God het doen en op dezelfde plaats. In de volheid des tijds gaf God Zijnen Zoon. Christus stierf als het ware Offer op Golgotha's hout! Ziende op dit alles mogen we wel van Sion zeggen: „Het is de vaste plaats van Gods ontfermende genade!” En dat Sion, waar de vijand verslagen, en waar eveneens voor den vijand verzoening aangebracht werd, dat Sion werd door Jehovah bemind boven alle woningen Jakobs.

Maar Sion zou niet alleen de plaats wezen, waar Gods genade jegens een schuldig volk en een schuldigen koning werd betoond, het werd ook de plaats der aanbidding. Dáár richtte David het brandofferaltaar op. De Ark Gods was reeds in de stad Davids, maar de tabernakel en het altaar des brandoffers waren te dier tijd te Gibeon. En nu lezen we van David, dat hij „niet kon heengaan voor hetzelfde, om God te zoeken” (teneinde Hem dankoffers te brengen), omdat hij „verschrikt was voor het zwaard van den engel des Heeren.” En onmiddellijk in aansluiting hiermede: „En David zeide: *Hier* zal het *Huis* Gods, des Heeren, zijn en hier zal *het altaar des brandoffers* voor Israël zijn.” (1 Kron. 21 : 28—30;

22 : 1.) Geheel in overeenstemming met deze woorden heeft Salomo gehandeld. We lezen in 2 Kron. 3 : 1 : „En Salomo begon het huis des Heeren te bouwen te Jeruzalem, op den berg Moria, die zijnen vader David geweest was, in de plaats, die David toebereid had, op den dorschvloer van Arnon, den Jesubiet.” Hoe belangrijk is het op de nauwkeurige aanwijzingen des Heiligen Geestes acht te geven, en hoe schoon klinken dan de woorden van den psalmist ons in de ooren : „De Heere bemint de poorten van Sion.”

In meer dan een psalm vinden we de uiting van wat de godvruchtige Israëliet genoot in het Huis des Heeren en in de stad Gods. Welk een verlangen naar de tegenwoordigheid des Heeren vervulde zijn hart. Denken we b.v. aan Psalm 84 : „Een iegelijk van hen zal verschijnen voor God in Sion,” en aan den vreugderoep van Psalm 122 : „Onze voeten zijn staande in uwe poorten, o Jeruzalem ! Jeruzalem is gebouwd, als een stad, die wel samengevoegd is.”

Wat vooral de heerlijkheid der stad uitmaakte, was de tegenwoordigheid des Heeren. Toen Salomo het Huis des Heeren gebouwd had, de Ark ingebracht, en het offer op het koperen brandofferaltaar verteerd was, „toen vervulde de heerlijkheid des Heeren het Huis, zoodat de priesters niet konden staan om te dienen.” (2 Kron.

5 : 14.) Die heerlijkheid des Heeren heeft van wege den afval des volks het Huis en ook de stad verlaten (Ezech. 10 : 4, 18; 11 : 23). Maar in de toekomst zal hierin verandering komen. Vele profeten gewagen ervan. Christus zal als Israëls Messias uit den hemel tot Zijn volk komen. De Heilige Israëls zal groot zijn in het midden Zijns volks en de inwoneres van Sion zal juichen en vroolijk zingen. (Jes. 12 : 6.) „Al de heidenen zullen komen en zich voor Hem nederbuigen en Zijnen naam eeren” (Ps. 86 : 9), gelijk eenmaal de koningin van Scheba tot Salomo kwam. De naam der stad zal wezen : „Jehovah-Shammah” d.w.z. „de Heere is aldaar.” (Ezech. 48 : 35.) Verwondert het ons dan, dat profetisch in den 87en Psalm getuigd wordt : „Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, o stad Gods?” Deze woorden besluiten het loflied over den grondslag Gods, welke is op de bergen der heiligheid en over de liefde voor Sion boven alle woningen van Jakob. De muziek moest een oogenblik zwijgen. Hier was een rust, een „sela.” En bij dit sela gaan onze gedachten heen naar „de stad des levenden Gods, het hemelsch Jeruzalem,” de Gemeente.

De grondslag der Gemeente is Christus. Ze wordt opgebouwd uit „levende stenen” (1 Petr. 2 : 5) op het „fondament der apostelen en profeten.” Ze is een „heilige tempel,” een „woonstede Gods

in den Geest." (Efeze 2 : 20.) De Heilige Geest woont en werkt in haar midden. Haar roeping is voor den hemel. Haar Hoofd is Christus, die tevens haar Hoop is. Ze verwacht weldra in de heerlijkheid, in het Huis des Vaders, te zullen worden ingevoerd. (Joh. 14 : 3.) Daar zal „Christus haar zichzelve voorstellen zonder vlek of rimpel of iets dergelijks." (Efeze 5 : 27.) Daar is ze „heilig, en onberispelijk en onstraffelijk." (Kol. 1 : 22.) En als ze door den engel getoond wordt aan Johannes op Patmos, nederdalende uit den hemel als de heilige stad Jeruzalem, als de Bruid, de Vrouw des Lams, wat wordt dan het allereerst van haar opgemerkt? O, het gaat al onze gedachten te boven, als we van haar lezen: „hebbende de heerlijkheid Gods." De bouw van haren muur is „jaspis." Haar eerste fundament is „jaspis." (Openb. 21 : 9-21.) Dit doet ons denken aan Hem, die op den troon zit en van Wien gezegd wordt: „in het aanzien een jaspis- en sardiussteen gelijk." (Openb. 4 : 3.) — Kunnen de zangers en de speel-lieden der tegenwoordige bedeeing niet evenzeer, ja veelmeer uitroepen: „Zeer heerlijke dingen worden vermeld van u, o stad des levenden Gods, van u, o hemelsch Jeruzalem?"

Na het eerste sela worden we in dezen psalm bij een zeer gewichtige tegenstelling bepaald: Gods waardeering tegenover die van den mensch.

„De mensch ziet aan wat voor oogen is.” (1 Sam. 16 : 7.) Hij vraagt naar wat groot en aanzienlijk is. God heeft evenwel een geheel ander oordeel. Hij ziet Sion, en heeft lust in haar. Hij ziet Rahab (Egypte), Babel, Filistea, Tyrus en Ethiopië (Moorenland) en laat ons Zijn gedachten vernemen over deze groote machten en rijke landen. Van af Jesaja 13 hebben we de „lasten” of „godsspraken” over deze rijken, die in aanraking zijn geweest of komen zullen met Israël. Wat is hun toekomst? Bij veel verschil is dit toch hun aller toekomst, dat ze onder het oordeel komen en tot een „staart” zullen gemaakt worden, terwijl Israël en Jeruzalem tot een „hoofd” zullen zijn.

De Heere spreekt tot degenen, die Hem kennen van Rahab, Babel, Filistea, den Tyrier en den Moor. Hij vermeldt ze. Hij zal ze rekenen in het opschrijven der volkeren. En Jehovah, die de grenzen tenslotte alleen vastgesteld heeft, zal zeggen: „Deze is aldaar geboren.” En ook van Sion zal gezegd worden: „Die en die is daarin geboren.” Maar aangaande de in Sion geboren vinden we daarenboven de heerlijke woorden: „En de Allerhoogste-Zelf zal hen bevestigen.”

Jeruzalem en de volkeren; — de Gemeente en de wereld, ziedaar een tegenstelling van het hoog-

ste gewicht. God bemint Sion. De Allerhoogste bevestigt, die in Sion geboren zijn. Groote mannen heeft Sion voortgebracht. Denken we slechts aan Salomo. En Jehovah is aan de zijde van Zijn volk. Ook, als het tot een smaadheid is in het oog en temidden van andere volken. En wat nu de Gemeente betreft, is zij niet gesmaad, vervolgd, en wordt ze niet geminacht? En loopen zelfs geloovigen somtijds geen gevaar zich te schamen voor wat nederig en veracht is in deze wereld, maar door God bemind? Indien dit zoo is, dan staan we bij onze waardeering niet aan Gods zijde. Maar indien we het ware karakter der Gemeente in het oog houden, letten op haar grondslag, haar samenstelling, haar roeping, haar toekomst, en bovenal op haar Hoofd, dan — moet alles wel verdwijnen bij dien allergrootsten schat, dan moet alles ijdel schijnen, wat de wereld schoons bevat! Dan worden we herinnerd aan de woorden van den apostel Johannes: „**De wereld gaat voorbij.**” (1 Joh. 2 : 17.)

Hoe gelukkig voor den geloovige op te merken, dat God in Zijn waardeering Zich niet laat leiden door den uiterlijken schijn, maar louter rekening houdt met wat Zijn genade gewrocht heeft. In genade bemint Hij Sion! Hij is het, die „Jeruzalem verkiest.” (Zach. 3 : 2.) Sion heeft de eerste plaats bij God, en Rahab, Babel en andere rijken, ontvangen hun plaats rondom Jeruzalem.

De Gemeente, die „God Zich verworven heeft door het bloed Zijns eigenen Zoons” (Hand. 20 : 28), ontvangt tot in alle eeuwigheid een bijzondere plaats. Zij is „het lichaam van Christus;” de „volheid desgenen, die alles in allen vervult;” zij is de hemelsche Bruid en wordt „de Vrouw des Lams.” (Openb. 21 : 24.) Zij is de „tabernakel Gods,” waar God Zijn verblijf hebben zal op de nieuwe aarde, als Hij wonen zal „bij de menschen.” (Openb. 21 : 3.) Van haar staat geschreven: dat de „poorten van den hades haar niet zullen overweldigen.” (Matth. 16 : 18.) Bij haar is voor den dorstige lāfenis. Niet, wijl zij zelve de bron is, maar zij leidt tot de Bron, nl. Christus. God kan alleen den dorstige drinken. Doch deze vindt in het midden der Gemeente de waarheid. Zij roept: „Die dorst heeft kome, die wil, neme het water des levens om niet.” (Openb. 22 : 17.) En ze leidt de dorstigen tot de Bron, tot Hem, die alleen zeggen kan: „Wie dorst, dien zal Ik geven uit de fontein van het water des levens, om niet.” (Openb. 21 : 6.)

Schamen we ons dan niet in de wereld er voor uit te komen, dat we tot de Gemeente behooren. Wel geldt van haar het woord van den apostel: „niet vele wijzen, niet vele machtigen, niet vele edelen,” (1 Kor. 1 : 26); doch als eenmaal de wijze, machtige en rijke wereld zal worden geoordeeld, dan is de Gemeente in

eeuwige heerlijkheid. God geeft haar die plaats; Christus voert haar er in. Nu is ze hier — zooals de dichter zingt —

„Vreemd en onbekend
Heeft hier veel te lijden,
Doch daar Gij, o Heer haar kent,
Kan zij zich verblijden!”

Na het tweede sela heeft het lied nog een heerlijk slotwoord. De zangers en speellieden uiten zich. Eerst heeft God Zich door den psalmist uitgesproken. Wat Sion voor Jehovah is, weten we reeds. En nu is de vraag, wat op de lippen der zangers en speellieden gelegd wordt. Zij roepen uit: „Al mijne fonteinen zullen binnen u zijn.”

Wonderbare woorden! Al Gods fonteinen in de stad Gods. Daar is Zijn heil. Van uit de stad Gods zullen de wateren vlieten, die alles gezond maken en overal in het ronde zegen verspreiden (Ezech. 47 : 1—12). De beekjes der rivier zullen verblijden de stad Gods in het midden van haar. (Ps. 46 : 5.) Daarom zullen de geloovige Israëlieten eenmaal zingen : „Bij U is de fontein des levens!” (Ps. 36 : 10.)

En wat zullen wij zeggen, als de Gemeente ons voor de aandacht wordt gesteld, wanneer we op het Hoofd der Gemeente het oog vestigen en op God, den Vader, die de Gemeente verworven

heeft? O, het kan niet anders, of we zullen in vreugde der ziel uitroepen: „Al mijn fonteinen zijn in U!”

Alles bezitten we in Christus. Buiten Hem is alles dor en koud. In den Heere Jezus hebben we de eeuwig springende fontein. Hij is in het midden der Gemeente. (Matth. 18 : 20.) Dáár is het dus goed. Dáár hebben we onze zegeningen te zoeken. Dáár behooren we te blijven. Bij den Hêrder en bij de kudde! Hij leidt ons, de kudde, zoo gaarne aan de stille, de bezonken wateren (Ezech. 34 : 15). Dáár kan tot eer van Christus gezongen worden: „Al Uwe levenswellen, zij springen eeuwig en — voor mij.” Voor tijd en eeuwigheid bezitten we *alles in Christus!* Laat ons dan ook bij Jezus blijven. Dan rust ons hart in de genade. Dan wordt onze ziel steeds weer verkwikt. Dan vervult blijdschap onze harten, en de slotwoorden van Psalm 87 vloeien over onze lippen:

„Al mijne fonteinen zijn in U!”

J. T.

De profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK VIII.

ZAAIEN EN MAAIEN.

„Indien wij ontrouw zijn, hij blijft getrouw.” (2 Tim. 2 : 14.)

In het voorgaande, het 7de, hoofdstuk vonden we verschillende beelden, waaronder Israël ons is voorgesteld, beelden, die elk afzonderlijk en ook te zamen, den treurigen toestand voor oogen schilderen, zoodat er zedelijk genomen niets anders overschiet, dan dat het oordeel komen moet. We lazen van den *heeten bakoven*; van den *koek*, die *niet omgekeerd* is; van de *botte duif* zonder hart, hetwelk beduidt domme, onervaren duif zonder inzicht of kennis, en van den *bedrieglijken boog*. In den toestand was geen verandering ten goede, en de zonde werkte door tot een zedelijken ondergang; er was een vermenging bovendien met de omwonende volken, waarbij duidelijk bleek, hoe hardleersch het volk was en ten slotte was elke verootmoediging en elk berouw slechts voor een oogenblik, en wel met geen ander oogmerk dan tijdelijk herstel van de welvaart. Het huilen op de legers was niet een ware droefheid naar God, maar een haken naar rijkdom, naar olie en most.

Het achtste hoofdstuk opent dan ook met de aankondiging van het oordeel, een oordeel — en dit is zeer opmerkelijk — dat reikt tot aan den tempel. Tegelijk met de aankondiging van dit oordeel wordt ons de aanleiding genoemd. Het verbond, hetwelk God gemaakt had, was overtreden, en de wet was op een vermetelee wijze geschonden. De profeet spreekt: „De bazuin aan uwen mond: hij komt als een arend tegen het Huis des Heeren, omdat zij mijn verbond hebben overtreden en zijn tegen mijne wet afvallig geworden.” (Vers 1.)

Wanneer de bestraffing daar is, zal het volk in de smart, die het tengevolge daarvan doormaakt, roepen: „Mijn God, wij, Israël, kennen U.” Maar de groote vraag is bij elke belijdenis, of waarachtige verootmoediging er de drijfveer van is. Het komt op het hart aan! Als het hart niet verbroken en de geest niet verslagen is, heeft de belijdenis der lippen geen zedelijke waarde. Niet eens voor een ernstigen vader, als hij zijn zoon tuchtigt. Hoeveel te minder dan voor God, die het hart doorziet en de nieren proeft. Daarom gaat het oordeel niet voorbij. Het zwaard keert niet in de scheede. De tuchtigende hand des Heeren blijft uitgestrekt. In de dagen van koning David sloeg de verderfengel Jeruzalem, en in Israël vielen zeventig duizend man. Maar als David zich verootmoedigt, zegt de Heere tot den

Engel, dat hij zijn zwaard weder in zijn scheede steken zoude. (1 Kron. 21.) De ware verootmoediging ontbrak evenwel in Hoséa's dagen, en daarom kàn het oordeel niet ingetrokken worden. „Israël heeft het goede verstooten.” Van de ware Bron van zegen heeft het zich afgekeerd. „Den springader des levenden waters” heeft het den rug toegekeerd. En daarom vervolgt Hoséa: „Israël heeft het goede verstooten: de vijand zal hem vervolgen.” (Vers 3.) Opnieuw wordt het volk een sombere lijst van overtredingen voorgelegd, een zwart register van zware zonden. Achtereenvolgens worden ze herinnerd aan de dagen van Samuël, toen het volk God, den eenigen Koning, verwierp en Saul tot koning begeerde; aan de dagen van Jerobeam, die den kalverendienst had opgericht; aan de velerlei vormen van afgoderij: „Zij hebben koningen gemaakt, maar niet uit „Mij; zij hebben vorsten gesteld, maar Ik heb „het niet gekend; van hun zilver en hun goud „hebben zij voor zichzelf afgoden gemaakt, „opdat zij uitgeroeid worden. „Uw kalf, o Samaria! heeft u verstooten; mijn toorn is tegen hen „ontstoken: hoe lang zullen zij de reinheid niet „verdragen? Want dat is ook uit Israël; een „werkmeester heeft het gemaakt en het is geen „God, maar het zal tot stukken worden, het kalf „van Samaria.” (Verzen 4—6.)

Als we Gods wegen overdenken in het licht

van de Heilige Schrift, dan vinden we daar deze wet: naardat men zaait, zal men ook maaien. Deze wet geldt niet alleen den heiligen van den ouden dag, neen, ze is ook nu van volle toepassing. De Heere Jezus zeide tot Zijn discipelen: „Wie heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloed hebben.” (Matth. 13 : 12 ; 25 : 29.)

De apostel Paulus wijdt er een gedeelte van den Brief aan de Galaten aan, en Petrus wijst er insgelijks op. In Gal. 6 : 7 en 8 lezen we : „Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten ! Want al wat een mensch zaait, dat zal hij ook maaien. Want die voor zijn eigen vleesch zaait, zal uit het vleesch verderf maaien ; maar die voor den Geest zaait, zal uit den Geest het eeuwige leven maaien.”

We merken hier op, dat het uit deze woorden heel duidelijk blijkt, dat de wrange vruchten van een eigenwilligen wandel, d.i. het zaaien voor eigen vleesch, hier *in het leven* worden geplukt. De woorden : die „zal uit het vleesch verderf maaien,” zijn daarvoor het bewijs. Omgekeerd geldt : wie door den Heiligen Geest zich leiden laat, dus „wandelt door den Geest,” die maait wat tot het eeuwige leven behoort. Die brengt vrucht voort, die „blijvend” is, d.w.z. vruchten, die medegaan in de heerlijkheid, dus bij Jezus worden teruggevonden. Hoe klaar en eenvoudig worden we hierbij bepaald door den Heere Jezus in Johannes 15 : 16.

Halen we nu nog den *Brief van Petrus* aan :
„Want wie het leven liefhebben en goede dagen
„wil zien, die weerhoude zijne tong van het
„kwaad, en zijne lippen, dat zij geen bedrog
„spreken; die wijke af van het kwade, en doe
het goede.” (1 Petr. 3 : 10, 11.)

Dit is hoogst ernstig! Men moet de wrange vruchten plukken, van al wat verkeerd gedaan wordt, en welgelukzalig die leert, het in onderworpenheid en met een waarlijk verootmoedigd hart te doen. In zulke harten giet God balsem. Israël heeft wind gezaaid en moet storm oogsten, of met de woorden van den profet :

„Want zij hebben wind gezaaid en zullen eenen „wervelwind maaien.” (Vers 7.)

Vreeselijk is de bezoeking, die de man Gods aankondigt. Ze zullen door honger worden geteisterd. Honger, pestilentie, zwaard : dit drietal komt telkens voor. Het oordeel wordt steeds verzwaard. Hier is de bedreiging, dat er geen koren wezen zou.

„Het zal geen staand koren hebben, het uit- „spruitsel zal geen meel maken : of het misschien „maakte, vreemden zullen het verslinden.” (Vers 7.)

De hooge en heerlijke plaats der afzondering voor God, had Israël vrijwillig prijsgegeven. En de vrucht ervan was geweest, dat ze in verachting kwamen. Uiterst leerzaam voor ieder onzer is, wat we van Israël lezen in het begin van Richteren.

Daar lezen we bij herhaling, dat de onderscheidene stammen wel de volken cijnsbaar maakten en zelfs, dat ze hun toelieten in hun midden te wonen, maar het gebod des Heeren werd op een enkele uitzondering na, niet opgevolgd. En wat heeft de geschiedenis ons geleerd? Die volken zijn Israël tot een valstrik geworden. Ten slotte hebben de Israëlieten zich onder hun juk moeten buigen. Ze zijn in verachting gekomen. Hier in Hoséa lezen we :

„Israël is verslonden; (de kracht is verteerd) „nu zijn zij onder de heidenen geworden, gelijk een „vat, waar men geen lust toe heeft.” (Vers 8.)

Laten wij het ons toch voor gezegd houden! Laat ons met zachtmoedigheid het woord der vermaning aannemen. Ook tot ons hebben zulke woorden zoo veel te zeggen. *Veracht om 's Heeren wil, dat is genade; dat is de ware eer, die met de genade verbonden is. „Die mij dient, de Vader zal hem eeren.”* (Joh. 12 : 26.) Maar *veracht, nadat men den Heer heeft verloochend, veracht derhalve niet om, maar ondanks ons standpunt, dat is diep-treurig!*

Gelijk in de vorige hoofdstukken, zoo wordt ook hier weder gewezen op het groote kwaad van de vereeniging met Assur. Kort en krachtig zegt hier Hoséa :

„Want zij zijn opgetogen naar Assur.” Het droevige feit wordt opnieuw vastgesteld. Wie is

toch Assur? De Heere zal het hun zeggen, al hebben ze misschien zelf een geheel tegenovergestelde gedachte. Wat is de wereld? Niet, hoe *doet ze zich aan ons voor*, of hoe *beschouwen wij haar*? Neen, wat is ze? Dat zegt ons het Woord. En dat moet ons richtsnoer zijn.

Wie is toch Assur?

„Een woudezel, die alleen voor zichzelf is.”

Hoe ernstig klinkt dit woord! En wat deed nu Efraïm? — Het zond geschenken aan dien woudezel, die zich alleen houdt, met wien geen vereeniging mogelijk is, dan alleen tot groote schade. Hooren we slechts:

„Die van Efraïm hebben boeleerders om hoerenloon gehuurd; dewijl zij dan onder de heidenen (boeleerders) om hoerenloon gehuurd hebben, zoo zal Ik die nu verzamelen; ja, zij hebben al een weinig begonnen, vanwege den last van den Koning der vorsten.” (Verzen 9 en 10.)

God gaf dus, die hunkerden naar de hulp van Assur, in de hand van den Assyriër over. Wel zal God ook weder den trotschen Assyriër vinden en den woudezel breken, maar dit alles doet niets af van het feit, dat de hand, die steun zoekt bij Assur, *door den rietstaf wordt doorboord*.

Aan het slot van dit hoofdstuk wordt nog eens de zonde der afgoderij in het licht gesteld. Efraïm had de altaren *vermenigvuldigd*. Voor den godvruchtigen betrachter van Gods geboden, was er

maar één altaar: het koperen brandofferaltaar in den tempel des Heeren. De offerande, die daar werd gebracht, was waarlijk voor den Heere. *Elk ander altaar*, welke ook zijn bestemming wezen mocht, stond los van het ware heiligdom en *was dus valsch*. Welnu Efraïm had aan één altaar niet genoeg gehad. Ze hadden de altaren vermenigvuldigd. Dit was Efraïm echter tot zonde. Tenminste God rekende het tot zonde. Het feit van de vermenigvuldiging op zich zelve was een ernstige zonde. Kunnen zij, die door „*den Geest eeredienst plegen*” en belijden „*in den Naam van Jezus te vergaderen,*” niet veel hieruit leeren? Niet dat God het had laten ontbreken aan voorschriften. De wet met haar voortreffelijke verordeningen, was in hun midden. Maar de stem van God was vreemd geworden. Andere stemmen, de stem van het eigenwillige hart niet het minst, waren meer waard. En al was het ook, dat er nog een gedeeltelijk volharden in den dienst der offeranden aan den Heere gevonden werd, ook dat maakte den toestand niet beter. De Heere kòn aan zulke offers geen welbehagen hebben. Ze bedekten de schuld niet, integendeel de schuld werd er door verzwaard. God zou de ongerechtigheden moeten straffen, en daarmee het bewijs leveren, dat ze de verlossing uit het diensthuis waren vergeten! Israël zou weer naar Egypte keeren, zij het dan ook slechts voor een tijd.

Israël had den Heere verlaten; Juda had op een vleeschelijken arm geleund. Efraïm is verzonken in ongerechtigheid, maar ook in Juda's hart is geen trouw, al volhardt ook Juda naar het uitwendige, en daarom is het, dat God straffen moet, gelijk Hoséa besluit:

„Omdat Efraïm de altaren vermenigvuldigd
„heeft tot zondigen, zoo zijn hem de altaren
„geworden tot zondigen. Ik schrijf hem de voor-
„treffelijkheden mijner wet voor, maar die zijn
„geacht als wat vreemds.

„Aangaande de offeranden mijner gaven, zij
„offeren vleesch en eten het, maar de Heere
„heeft aan hen geen welgevallen. Nu zal Hij
„hunne ongerechtigheden gedenken en hunne
„zonden bezoeken; zij zullen weder naar Egypte
„keeren.

„Want Israël heeft zijnen Maker vergeten en
„tempelen gebouwd, en Juda heeft vaste steden
„vermenigvuldigd; maar Ik zal een vuur zenden
„in zijne steden: dat zal zijne paleizen verteren.”
(Verzen 11—14.)

Treurig lot! Door den woudezel beschaamd
en door God gestraft. Wachten we ons voor
den weg, die van God afvoert, want hij leidt
naar den dood!

De Hoogtijden des Heeren.

III. DE GARF DER EERSTELINGEN.

(*Vervolg van bladz. 180 van den vorigen jaargang*).

Dit feest staat, wat de geestelijke beteekenis betreft, in nauwe verbinding met de voorgaande feesten. Wij lezen: „Als gij in het land zult gekomen zijn, hetwelk Ik u geven zal, en gij zijnen oogst zult inoogsten, dan zult gij *eene garf der eerstelingen* van uwen oogst — letterlijk: de garf der eerste snede uws oogstes — tot den priester brengen. En hij zal die garf voor het aangezicht des Heeren bewegen, opdat het voor U aangenaam zij; *des anderen daags na den sabbat zal de priester die bewegen.*” (Lev. 23 : 10, 11.) De sabbat, die hier door den Heere genoemd wordt, is die welke behoort tot *het Pascha* of de week van *het feest der ongezuurde brooden*. (Lev. 23 : 5—8.) Er waren alzoo *drie* feesten, die spoedig op elkander volgden, en in nauwe verbinding met elkander stonden. Maar terwijl de *beide eerste* feesten ook reeds in de woestijn gevierd moesten worden, was het noodzakelijk dat het volk eerst

in *het beloofde land* was, om het *nieuwe feest* en wat daarbij behoorde, te kunnen waardeeren en genieten, n.l. *het brengen van de garf der eerstelingen daags na den sabbat*. Deze derde van de Hoogtijden des Heeren *kon onmogelijk* in de woestijn gevierd worden; want in de woestijn viel niet te oogsten; vanwaar zou men de garf der eerstelingen kunnen nemen?

Doch wat is de geestelijke beteekenis van de garf der eerstelingen? Reeds *de tijd*, welke voor haar brengen aangegeven was, laat ons niet in twijfel over wat zij ons voorstelt.

Gelijk wij weten, noemt Gods Woord den Heere Jezus Christus, die als „*ons Pascha*,” „het Lam zonder eenig gebrek,” voor ons stierf, ook „den Eersteling van hen, die ontslapen zijn.” (1 Kor. 15 : 20.) Naar het raadsbesluit van God stierf de Heer juist op *het Paaschfeest*; hoewel de overpriesters en de oudsten des volks, uit vrees voor opschudding, zeiden: „Niet op het feest.” (Matth. 26 : 5.) En wat geschiedde? „*Laat na den sabbat, tegen het aanbreken van den eersten dag der week* (Matth. 28 : 1), verrees Jezus Christus, die eenige dagen tevoren als „het Lam Gods” het wonderbaar groote werk der verlossing volbracht had, zegevierend uit den dood en het graf. Als het „tarwegraan” was Hij in de aarde gevallen en gestorven (Joh. 12 : 24); als „de Eersteling der ontslapenen” bracht God Hem

uit de dooden weder. Zoo is Hij de volkomen vervulling geworden van het schoone voorbeeld, hetwelk God ons in „de garf der eerstelingen” gegeven heeft. Met andere woorden: het brengen van „de garf der eerstelingen” is een liefelijk en treffend voorbeeld van *de opstanding van Jezus Christus*. Op „den eersten dag der week,” den „dag *ná* den Sabbat,” welken de Christenen van dien tijd af als „den dag des Heeren” elke week vieren, is de Heer Jezus uit de dooden opgestaan. Bij dit voorbeeld past het dan ook zoo beteekenisvol, dat op den dag van het brengen van de garf der eerstelingen door God *geen zondoffer* bevolen of geëischt werd. In Lev. 23 : 12 en 13 lezen wij dat op den dag, waarop deze garf door den priester voor het aangezicht des Heeren bewogen werd, alleen een *brand-, spijs- en dankoffer* bereid moest worden, maar *geen zondoffer*, hetwelk toch bij alle andere Israëlietische feesten voorgeschreven was. Waarom nu hier bij „de garf der eerstelingen” niet? Zeer zeker, omdat dit feest een voorbeeld is van *de opstanding des Heeren Jezus*, den heiligen en vlekkeloozen Zoon van God, die door Zijn dood, als het Paaschlam, voor ons „de zonde te niet gedaan heeft door de offerande van zichzelf.” (Hebr. 9 : 26.) De zonde is door Zijn eeuwig geldend en volkomen offer verzoend en voor God voor altijd weggedaan. „Naar den Geest der

heiligheid" (Rom. 1 : 4), is Hij uit de dooden opgewekt. Er bleef derhalve geen plaats en geen oorzaak meer over voor een zondoffer.

Waar nu het brengen der eerste rijpe garf op den dag nà den sabbat den geheelen tarweoogst inleidde en een begin daarvan was, zoo is de heerlijke opstanding des Heeren Jezus de inleiding en waarborg voor de opstanding van al Zijn verlostten. In betrekking tot de opstanding, lezen we: „Een iegelijk in zijne eigene orde: *de eersteling Christus, daarna die van Christus zijn, bij Zijne komst.*” (1 Kor. 15 : 23.) Gelijk van Christus gezegd wordt, dat Hij „uit de dooden opstaan” is, zoo zal ook de opstanding der geloovigen een „opstanding uit de dooden” zijn. De overige dooden, d.w.z. allen, die onbekeerd gestorven zijn, zullen in hun graven blijven, terwijl de verlostten des Heeren met nieuwe lichamen worden opgewekt, en zij, die levend overgebleven zijn tot de toekomst van Christus, veranderd en verheerlijkt zullen worden. Daarom zegt ons Gods Woord: „De overigen der dooden werden niet levend, totdat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is *de eerste opstanding. Welgelukzalig en heilig die aan de eerste opstanding deel heeft.*” (Openb. 20 : 5, 6.) De algemeen gangbare gedachte en leer in de Christenheid, dat er slechts *één algemeene*, d.w.z. *gelijktijdige* opstanding van alle dooden, zaligen en rampzaligen, op „den

jongsten dag," als laatste gebeurtenis aan het einde der wereld, zal plaats hebben, is ongetwijfeld beter dan het booze ongeloof der Sadduceën, die leerden, dat er in het geheel geen opstanding is; doch zuiver, en volgens den inhoud van het Nieuwe Testament is deze meening niet. Volgens Gods Woord vindt de opstanding der zaligen en goddeloozen *niet gelijktijdig* plaats. De Joden wisten niets meer, dan dat eens een „opstanding der dooden” zou plaats hebben. Zie Hebr. 6 : 2; Hand. 23 : 6.

Maar Christus, en daarna Zijn apostelen, spraken van

„de opstanding uit de dooden.”

Wellicht rijst bij dezen en genen der lezers ook de vraag op, welke eens de discipelen van Jezus met bewondering en bevreemding vervulde, toen zij van den berg der verheerlijking afdaaiden, en zij *voor de eerste maal* uit den mond des Heeren deze waarheid vernamen. Zij vroagden „wat het was: *uit de dooden opstaan.*” (Mark. 9 : 9, 10.)

Wij willen in betrekking tot deze waarheid uit-een-zetten, wat de Schrift aangaande haar ons mededeelt. De opstanding *der geloovigen* is in haar karakter gelijk aan die van den Heere Jezus, en vormt er één geheel mede. Zij wordt genoemd: „*de opstanding der rechtvaardigen,*” (Luk. 14 : 14); „*de opstanding des levens,*” (Joh. 5 : 29); en ook „*de eerste opstanding.*” (Openb. 20 : 5.) Deze

opstanding zal minstens duizend jaren eerder plaats hebben, dan die van „de overige dooden.” Deze laatste opstanding — die der onbekeerden — wordt genoemd: „de opstanding des oordeels.” (Joh. 5 : 29.) Zoo heerlijk en vreugdevol de *eerste* opstanding zal zijn, zoo vreeselijk en verschrikkelijk zal de *tweede* zijn, want op haar volgt „de tweede dood, de poel des vuurs.” (Openb. 20 : 14.) En waar het eenerzijds heet: „Welgelukzalig en heilig, die aan de eerste opstanding deel heeft,” (Openb. 20 : 5), daar hooren wij anderzijds: „En indien iemand niet gevonden werd geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in den poel des vuurs.” (Openb. 20 : 15.)

De apostel Paulus schrijft een woord van vertroosting aan de geloovigen, dat zij over de in den Heere ontslapenen niet zouden bedroefd zijn op gelijke wijze als zij, die geen hoop hebben. Hij zegt hun — *door het Woord des Heeren* — dat de Heer-Zelf zal wederkomen om de ontslapenen op te wekken, en de nog levend overgeblevenen te veranderen, en allen tezamen — de Gemeente in haar geheel — in het Vaderhuis in te voeren. Zie 1 Thess. 4 : 13—18; 1 Kor. 15 : 51—58. Deze opstanding der ontslapenen en verandering der op aarde nog levende geloovigen, die door God in dezen tijd der genade uit alle volken geroepen en behouden zijn, is *dé oogst*, die

op het bewegen van *de garf der eerstelingen* volgt.

Hoe wonderbaar heerlijk is de hoop der geloovigen ten opzichte der komende heerlijkheid, in de eeuwigheid der eeuwigheden!

Doch wat zal het deel en lot zijn van hen, die in hun zonden sterven? We lezen, dat ook zij, voor zoover zij niet *levend* door het tijdelijk en eeuwig oordeel overvallen worden, uit hun graven zullen worden opgewekt, en voor den Rechter der gansche wereld gesteld zullen worden; voor Hem, die op „den grooten witten troon” zit. (Openb. 20:11.) Daar zullen zij „naar hunne werken” geoordeeld worden, en verwezen worden naar „den poel des vuurs; dit is de tweede dood.” (Openb. 20:14.) Hoe ontzaglijk vreeselijk is Gods rechtvaardige toorn en Zijn oordeel over de zonde en goddeloosheid!

Lieve lezer! hoe staat het met *uwe* kostbare, onsterfelijke ziel? En tot welke opstanding zult *gij* behooren? Tot *de eerste*, of tot *de tweede*? Wanneer *gij* in het geloof en de erkenning van het getuigenis Gods over den mensch, met uw zonden en verloren toestand uw toevlucht tot Jezus Christus neemt of genomen hebt — tot Hem, die het ware Paaschlam is (1 Kor. 5:7) — dan behoort ge tot den oogst der eerstelingen, „de eerstelingen zijner schepselen,” volgens Jak. 1:18. Ge kunt dan in waarheid, ziende op Christus, uw Behouder, van harte zingen:

Jezus leeft! Ik sterf niet meer;
Want mijn leven is de Heer.

Hoe heerlijk is het toch, dat Jezus Christus, het ware Paaschlam aller verlost, die onze zonden gedragen en voor eeuwig verzoend heeft, ook thans als „de Garf der eerstelingen” voor het aangezicht van God is; Hij, „de Eersteling van hen, die ontslapen zijn.” In Hem, den opgestanen en verheerlijkten Zoon des menschen, den „Eerstgeborene uit de dooden” (Kol. 1: 18), ziet God reeds alle ware geloovigen in de heerlijkheid. Vreugdevol roept ons de apostel daarom toe: „die Hij gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook verheerlijkt.” (Rom. 8: 30.) Spoedig zullen wij daar dan ook in werkelijkheid *bij* en *met* Christus, voor eeuwig, verheerlijkt zijn. In Joh. 17: 24 hooren wij den Heer zeggen: „Vader! ik wil, dat, waar Ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt, opdat zij mijne heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij mij gegeven hebt; want Gij hebt mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld.” En van uit die heerlijkheid roept de Heer driemaal den Zijnen toe: „Zie, Ik kom haastelijk!” (Openb. 22: 7, 12, 20.)

Niet lang meer!

Al zijn ook deez' tijden in 't donker gehuld,
Al is ook ons hart met veel kommer vervuld,
Al zwalkt ook ons scheepje op onstuimige baren,
Al doet ook de angst en de vreeze ons staren, —
Vertwijf'len we niet! Zie, daar ginds lokt het strand;
Dra zijn wij in veiligheid aangeland!

Als hartzeer de vreugde onzer zielen verdooft,
Als de dood ons van dierbare panden berooft,
Dan stijge ons gebed onder tranen tot Hem,
Die luisteren wil naar der raven stem.
De Vader zendt troost ons en lenigt de pijn,
Tot weldra wij eeuwig bij Jezus zijn!

Al is 't niet bekend ook, wat morgen zal geschiên,
Al kan ook ons oog door den sluier niet zien,
Wij weten dit ééne: de plaats is bereid;
En snel spoedt zich henen de lijdens-tijd;
Dra schittert het licht van de Morgenster,
En Jezus zal komen; Hij is niet meer ver!

(Naar het Duitsch.)

De profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK IX.

DE VOGELVANGERSSTRIK.

„Mijn volk is uitgeroeid, omdat
„het zonder kennis is.” (Hosea 4 : 6.)

„En dit hoofdstuk hebben we,” zoo merkt een geliefd schrijver op, die reeds vele jaren in de rust is ingegaan, „die treffende mengeling van liefde en oordeel, die we telkens weer in deze profetie terugvinden. Efraïm kon niet blijven in het land, hetwelk des Heeren was, omdat God niet wilde afzien van Zijn rechten, welke ook de ongerechtigheid van Zijn volk was. Zij zouden in ballingschap gaan en niet meer in het Huis des Heeren komen. De profeet en de man des Geestes zouden niet langer de verbindingsschakel vormen tusschen den Heere en het volk. God zou ze verwarren door middel van wat hen had moeten leiden en verlichten. De profeet zou een valstrik voor de ziel worden, hoewel vroeger als wachter Gods in hun midden gesteld.”

In deze weinige woorden ligt de verklaring van hoofdstuk 9 in hoofdzaak voor ons. We maken er, gelijk bij de overdenking der andere hoofdstukken van Hoséa, een dankbaar gebruik van

en willen enkele eenvoudige opmerkingen aan het bovenstaande toevoegen.

Uit het eerste vers blijkt, dat er bij Israël een blijdschap gevonden wordt, die scherp moet worden afgekeurd. God heeft geen afkeer van ware vreugde. Niets getuigt meer van gebrek aan ware kennis Gods, dan te meenen en het voor te stellen, alsof God de somberheid bemint. Dikwijls hoort men zoo spreken. Men bemint niet den dienst van God, omdat men meent, dat het dan tegelijk uit is met alle vroolijkheid. Dit is een dwaze voorstelling. Somberheid heeft niets met het Koninkrijk Gods eigen. De vader spreekt in de gelijkenis van den verloren zoon, als deze is teruggekeerd: „Laat ons eten en vroolijk zijn.” (Luk. 15 : 24). En in deze woorden, geheiligd omdat ze over de lippen van onzen hooggelooften Heer en Heiland zijn gevloeid, vinden we de ware uiting van het hart des Vaders in den hemel. God wordt zelfs genoemd „de God der blijdschap.” Er is tweeërlei blijdschap: de blijdschap der wereld en de blijdschap des Heeren. Nehemia en Ezra, de priester en schriftgeleerde, riepen het volk toe: „Deze dag is den Heere, uwen God, heilig: bedrijft dan geen rouw en weent niet. Gaat, eet het vette en drinkt het zoete en zendt deelen dengenen, voor welke niets bereid is, want deze dag is onzen Heere heilig: zoo bedroef u niet, want **de blijdschap des**

Heeren, die is uwe sterkte.” (Neh. 8 : 10, 11.) Deze blijdschap, de ware blijdschap, wil God bij de Zijnen vermeerderen, ja volkomen maken. „Verzadiging van vreugde is bij Uw aangezicht,” roept de psalmist uit.

Maar de blijdschap der wereld is aan deze vreugde geheel vreemd. Toen er ware blijdschap was in het huis van den gelukkigen vader, en de zoon aanzat om het gemeste kalf te genieten, stond de oudste broeder buiten met het verwijt: „Gij hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met **mijne** vrienden mocht vroolijk zijn.” Als er blijdschap in God is, heeft de wereld droefheid, terwijl Gods kinderen evenmin behagen kunnen vinden in de blijdschap der wereld.

Als Israël verblijd is, gelijk de volken, dan moet God betuigen, dat Hij aan die vreugde geen deel heeft. Daarom opent Hoséa ons hoofdstuk met de woorden :

„Verblijd u **niet**, o Israël! tot opspringens toe, **gelijk de volken**; want gij hoereert van uwen „God af, gij hebt hoerenloon lief op alle dorschvloeren des korens. De dorschvloer en de wijnkuip zal hen niet voeden, en de most zal hun „**liegen.**” (Vers 1). En wat dan, als de tarwe ontbreekt en de most teleurstelt? Zullen ze dan, als een Habakuk „nochtans in den Heere van vreugde opspringen en zich verheugen in den God huns heils?” Neen, dan zullen ze weklagen en

„huiten op hunne legers.” Daarom zij ons het woord des apostels tot leering: „**Verblijdt u in den Heere te allen tijde! Wederom zeg ik: verblijdt u.**”

Vervolgens bepaalt ons de profeet bij „*des Heeren land*” en bij „*des Heeren Huis*.” Reeds stonden we bij de eerste uitdrukking stil, toen we hoofdstuk 4 overdachten. De tegenwoordigheid des Heeren eischte, dat alle gruwelen werden weggedaan uit het land. En toen Efraïm zich met de gruwelen der afgoderij verontreinigde, bleef er geen andere weg over, dan dat het volk uit het land werd weggedaan. Het volk zou in ballingschap gaan. Hun offeranden waren den Heere niet welgevallig; de drankofferen van wijn waren Hem niet zoet, en hun spijsoffers waren als treurbrood. Het verontreinigde dengene, die het zou eten. Daarom lezen we: „Zij zullen in des Heeren land niet blijven, maar Efraïm zal weder naar Egypte keeren, en zij zullen in Assyrië het onreine eten. Zij zullen den Heere geene drankofferen doen van wijn, ook zouden zij Hem niet zoet zijn, hun offeranden zouden hun zijn als treurbrood; allen, die dat zouden eten, zouden onrein worden; want hun brood zal voor hunne ziel zijn, het zal in des Heeren Huis niet komen.” (Verzen 3, 4).

Hoe arm zou het volk zich in den vreemde, ver van het heiligdom, moeten gevoelen op de „hoogtijdsdagen!” Wat zouden ze dan doen?

Indien zij er lust toe hadden met een offerande tot Jehovah te gaan, waarheen moesten ze zich dan wenden? Diezelfde armoede kenmerkt ook de érnstige Joden van heden. Ze kunnen de voorgeschreven offers niet brengen. En toch, wyl zij het volmaakte Offer niet erkennen, hetwelk heden alle offeranden heeft doen vervallen, zouden ze het moeten doen, indien ze aan de wet willen vasthouden. Ook voor hen heeft de vraag van hun eigen profeet een vlijmende scherpte: „Wat zult gijlieden dan doen op een gezetten hoogtijdsdag en op eenen feestdag des Heeren?” (Vers 5).

Efraïm kòn het oordeel niet meer ontkomen, tenzij dat er een ware verootmoediging, een droefheid naar God ontstond. De gevangenis werd geopend. Egypte werd het wijde gevangenkamp en Mof*) hùn graf. Hun rijkdom zou vergaan, en netelen en doornen zouden welsprekend getuigen van het oordeel der dorheid en onvruchtbaarheid. Met oordeel zou het volk worden bezocht; een oordeel, hetwelk een rechtvaardige vergelding wezen zou. Daarom worden ze zoo ernstig gewaarschuwd met de woorden:

„Want zie, zij gaan daarhenen vanwege de ver-

---

*) Mof of Memphis is een zeer oude stad, en na den val van Thebe de eerste stad van Egypte. Ze is door Menes gesticht, en lag in Noord-Egypte. Egyptische vorsten kozen haar tot rijkszetel. Na de stichting van Alexandrië, door Alexander den Grooten, verviel ze allengs. Nu zijn er alleen bouwvallen van over.

storing; Egypte zal ze verzamelen, Mof zal ze begraven: begeerte zal er zijn naar hun zilver, netelen zullen hen erfelijk bezitten, doornen zullen in hunne tenten zijn. De dagen der bezoeking zijn gekomen; de dagen der vergelding zijn gekomen; die van Israël zullen het gewaar worden." (Verzen 6, 7.)

Maar daar is nog iets anders, dat het volk óók gewaar worden zal, en daarop willen we afzonderlijk wijzen. Hoséa vervolgt:

„De profeet is een dwaas, de man des Geestes is onzinnig; om de grootheid uwer ongerechtigheid is de haat ook groot. De wachter van Efraïm is met mijnen God; maar de profeet is een vogelvangersstrik op alle zijne wegen, een haat in het Huis zijns Gods." (Verzen 7 en 8).

Met het oog op deze woorden merkt de bovenaangehaalde Schriftverklaring op: „De profeet en de man des Geestes zouden niet langer de verbindingsschakel vormen tusschen den Heere en het volk. God zou ze verwarren door middel van wat hen had moeten leiden en verlichten. De profeet zou een valstrik voor de ziel worden, hoewel vroeger als wachter Gods in hun midden gesteld."'

Ontzaglijke val, wat het zedelijk standpunt betreft! De uitnemendsten, de leeraars des volks, degenen, die het volk tot God moesten terugleiden, zij, die op den wachttoreen waren gesteld, naar hun roeping en positie met God moesten

verkeeren, en die, toegerust met de gedachten Gods, tot net volk moesten gaan ; zij, die het volk hadden te leiden en te verlichten, worden dwaas en onzinnig genoemd. Voor het volk zijn ze als de strik des vogelvangens en in het Huis Gods zijn ze gehaat.

Vreeselijke toestand, als er geen profeten, geen ware profeten meer zijn ! Dan is er geen kennis. En „het volk wordt uitgeroeid, omdat het zonder kennis is.” (Hoséa 4 : 6.)

Ook in dit gedeelte worden we herinnerd aan *Gibea*, met al het treurige, dat er heeft plaats gevonden. We spraken er reeds over bij de beschouwing van hoofdstuk 5. „Achter u, Benjamin,” werd te Beth-Aven geroepen. In den tijd der Richteren was het heele volk *tegen* Benjamin gekeerd. (Richt. 20 : 8, 11, 20.) Nu was het juist omgekeerd. Daar te *Gibea* was zwaar gezondigd, en nu had het volk zich diep verdorven, als in die dagen. Maar hoe lang ook Jehovah geduld heeft, toch wordt alle ongerechtigheid opgeteekend. De ongerechtigheid en de zonde moet Hij bezoeken. Hoe schielijk was Israël afgeweken ! Zeer kort na Jozua's dood reeds. Doch de Heere gaat verder. Reeds voor het optreden van Jozua, nog vóór zij het land der erfenis binnentrokken, hadden de kinderen Israëls God den rug toegekeerd. En dat ondanks al den zorg, dien Jehovah aan Zijn volk had ten koste gelegd. De profeet wijst er op, hoe God welbehagen in hen had

geopenbaard, hoe Hij ze in de woestijn had gevonden, als druiven, en de vaderen, als de eerste vijgen van den vijgeboom. Møzes herinnert het volk eveneens aan de liefde Gods in deze hoogst merkwaardige woorden: „De Heere heeft geen lust tot u gehad noch u verkoren om uwe veelheid boven alle andere volken, want

gij waart het minste van alle volken; maar **omdat de Heere ulieden liefhad**, en opdat Hij **hield den eed, dien Hij uwen vaderen gezworen had**, heeft de Heere u met een sterke hand uitgevoerd...” (Deut. 7 : 7, 8.) Maar nog voor den overtocht over de Jordaan, had het volk met de Moabieten gehoereerd, naar den boozen raad van Bileam aan Balak. Israël „koppelde zich aan Baäl-Peor.” (Num. 25). Hoséa stelt het aldus voor: „Zij hebben zich zeer diep verdorven, als in de dagen van Gibeä: Hij zal hunne ongerechtigheden gedenken, Hij zal hunne zonden bezoeken. Ik vond Israël als druiven in de woestijn. Ik zag uwe vaderen als de eerste vrucht aan den vijgeboom in haar begin; maar zij gingen in tot Baäl-Peor, en zonderden zich af tot die schaamte, en werden gansch verfoeilijk naar hunne boeleering.” (Verzen 9 en 10.)

In het begin van ons hoofdstuk (vers 2) vinden we het volk bedreigd met honger; daarna worden we gewezen in vers 3 en 6 op de gevangenschap in Egypte en Assyrië, alwaar ze beroofd zouden

worden van hun rijkdommen. Tenslotte worden we aan het eind in de verzen 11—16 bepaald bij een schrikkelijke bezoeking van het volk. We lezen daar onder verschillende bewoordingen van onvruchtbaarheid en kindersterfte. De profeet begint met te zeggen, dat de heerlijkheid van Efraïm zou wegvliegen als een vogel. Voor den Israëliet was het bezit van kinderen een bewijs van Gods gunst. Als we denken aan een *Hanna* en een *Elisabeth*, dan zien we, hoe sterk bij de godvruchtige vrouw onder de wet het verlangen was, moeder te worden. De psalmist roept in den 127sten Psalm uit: „Zie, de kinderen zijn een erfdeel des Heeren, de vrucht des buiks is eene belooning. Gelijk de pijlen zijn in de hand eens heids, zoodanig zijn de zonen der jeugd: welgelukzalig is de man, die zijnen pijlkoker met dezelfde gevuld heeft...”, terwijl als een zeer sterk bewijs van des Heeren welbehagen aan het eind van een reeks zegeningen in den 128sten Psalm wordt gezegd: „Gij zult uwe kindskinderen zien.” Welnu, die zegen, die de heerlijkheid van Efraïm genoemd wordt, zou weggenomen worden. Vers 11 somt op: „geen geboorte;” „geen moederschoot;” „geen ontvangenis.”

In vers 12 vervolgt de profeet met te zeggen, dat de kinderen *niet volwassen* zullen worden. In vers 13 zien we de kinderen *sterven*, niet op de ziekensponde, omringd door een weenende

moeder en bedroefde verwanten, maar *door de hand van den doodslager*. Vers 14 spreekt over misgeboorte en de ontstentenis van de eerste levensbehoefte van pasgeborenen. Nadat opnieuw op de afschuwelijke afgoderij gewezen is, waarom de Heere Zijn liefde niet meer openlijk kan be-
toonen, gaat de profeet voort met Efraïm voor te stellen als een dorren boom, die van den wortel af verdroogd is. En mocht nog een spruitsel voorkomen, dan zou de Heere het dooden. Vreese-
lijke straf! Een oordeel, zooals het nog niet in de vorige hoofdstukken voorkwam. Wel moet het volk diep gezonken zijn, als het zóó moet worden bezocht. Hoe bedroefd moet de profeet geweest zijn, toen hij den mond opende, om te spreken de volgende woorden :

„Aangaande Efraïm, hunne heerlijkheid zal wegvliegen als een vogel, van de geboorte en van den moederschoot en van de ontvangenis af. (Naar de nieuwe vertaling: „Aangaande Efraïm, hunne heerlijkheid zal wegvliegen als een vogel ; . . . . geen geboorte, geen moederschoot, geen ontvangenis.”) Schoon zij ook hunne kinderen mochten grootbrengen, Ik zal er hen toch van berooven, dat zij onder de menschen niet zullen zijn ; want ook wee hun, als Ik van hen zal geweken zijn ! Efraïm is gelijk als Ik Tyrus aanzag, die geplant is in eene liefelijke woonplaats ; maar Efraïm zal zijne kinderen moeten uitbrengen

tot den doodslager. Geef hun Heere. — Wat zult Gij geven? (Laat ons hier opmerken de aarzeling der liefde bij den man Gods). Geef hun eene misdragende baarmoeder en uitdrogende borsten. Al hunne boosheid is te Gilgal, want daar heb ik ze gehaat, om de boosheid hunner handelingen; Ik zal ze uit mijn Huis uitdrijven, Ik zal ze voortaan niet meer liefhebben; alle hunne vorsten zijn afvalligen. Efraïm is geslagen, hun wortel is verdord, zij zullen geene vrucht voortbrengen; ja, schoon zij ook genereerden, zoo zal Ik toch de gewenschte vruchten van hunnen schoot dooden.”

„God is wel lankmoedig,” — zoo besluit de boven aangehaalde schrijver — „maar toch neemt Hij kennis van alles. Efraïm zou een zwerver worden onder de volken.” Dat is dan ook het einde! Een einde, waaraan we herinnerd worden, als we het oog richten naar het „land des Heeren” en naar de geliefde stad. Wanneer zullen de kinderen Jakobs in hun land wonen, onder hun wijnstok en vijgeboom? Zal de wereldoorlog, dien we nu beleven, terwijl we eenige eenvoudige gedachten neerschrijven bij de lezing van Hoséa, ons nader brengen tot dat heerlijk doel? God geve het! Maar alsnog wordt vervuld, wat Hoséa zegt: „*Mijn God* zal ze verwerpen, omdat zij naar Hem niet hooren, en zij zullen

omzwervende zijn onder de heidenen.”

Een zegetocht naar Zion.

Welk een verrukkelijk tafereel geeft de Heilige Geest ons te aanschouwen aan het einde van 2 Samuël 6 en 1 Kronieken 15:

de Ark Gods opgevoerd naar Zion!

Meer dan zestig jaren was de Ark, nadat zij te Silo weggenomen en naar de Filistijnen gebracht geworden was (in welker land zij zeven maanden geweest is), te Kirjath-Jearim, in het huis van Abinadab, gebleven.

De tijd der Richters in Israël was teneinde; — Saul, Israëls eerste koning, was niet meer; — Samuël was ook in dien tijd ontslapen; — en David, de zoon van Isaï, regeerde als „de man naar Gods harte” over gansch Israël, en had zijn koninklijke residentie te Jeruzalem gevestigd.

Wat vervult nu het hart van David? Waarmee houden zijn gedachten zich bezig? Hij denkt er in de eerste plaats aan de Ark des Heeren een rustplaats, harer waardig, te geven. Een schoone gedachte en een voortreffelijk voornemen! De algeheele uitvoering ervan werd echter onderbroken, doordien — hoe goed ook gemeend —

deze niet geschiedde „naar het recht.” (1 Kron. 15 : 13.) Welk een ernstige les voor ons allen, om toch Gods Woord ten allen tijde tot ons richtsnoer aan te wenden! Niet naar „het recht” te vragen en te handelen, wekt Gods toorn op, waardoor Uza met den dood gestraft wordt, en de Ark niet op Zion, maar in het huis van Obed-Edom een plaats verkreeg. David is in zijn geest — zoo even te voren nog vroolijk en verheugd — ontstoken; Nachons dorschvloer ontvangt een nieuwen naam: „Perez-Uza” (scheur van Uza); en David zegt, onder den indruk van dit ingrijpen Gods: „Hoe zal de Ark des Heeren tot mij komen?” De tonen van vreugdegeschal verstommen; dood en rouw vervullen de harten van hen, die zoo even aan niets anders dan aan blijdschap dachten; alles is in één oogenblik verijdeld!

Maar met het intrekken der Ark in het huis van Obed-Edom, kwam ook de zegen Gods bij dezen in, en over alles, wat hij had! Hij wist ongetwijfeld van de plagen, die de Ark had te weeggebracht onder de Filistijnen; hij was ooggetuige geweest van den plotseligen dood van Uza, en van den schrik en vrees des konings, door dit noodlottig geval. Nochtans opende hij zijn woning zonder vrees voor haar. Welk een moed bezit en openbaart het oprecht en geloovig hart, voor hetwelk Gods rechtvaardigheid en heiligheid ook liefelijk is! Dezelfde hand, die Uza

straffe, beloonde Obed-Edom en omringde hem en al het zijne met zegeningen.

Terwijl de Ark drie maanden bij Obed-Edom vertoefde, voerde koning David den krijg tegen de Filistijnen en voltooide, door een finale overwinning, hetgeen Simson in zijn tijd was begonnen. (Richt. 13 : 5.) Met het ten-onder-brengen der Filistijnen, waren alle omringende volken van Israël overwonnen, en stond het volk Gods als een hoofd boven alle andere volken. „Davids naam ging uit in al die landen, en de Heere gaf Zijne verschrikking over al die heidenen.” (1 Kron. 14 : 17.)

Toen was de tijd aangebroken, dat Israëls God, Jehovah, verhoogd en verheerlijkt zou worden, en dat de Ark des Heeren haar plaats te Zion zou innemen.

In 2 Sam. 6 : 12 lezen wij „dat men *den koning* David boodschapte, zeggende: „De Heere heeft het huis van Obed-Edom, en al wat hij heeft, gezegend om der Ark Gods wil.” Nu blijkt, dat het David duidelijk werd, dat het niet-in-acht-nemen van Gods Woord, de oorzaak was, dat hij vóór drie maanden niet heeft kunnen voleindigen, wat zoozeer de begeerte zijns harten was. Hij greep met ernst naar het eenige en volmaakte hulpmiddel, naar de Wet des Heeren, en zeide: „Niemand mag de Ark Gods dragen, dan de Levieten, want die heeft de Heere verkoren, om de Ark Gods te dragen, en om Hem te dienen

tot in der eeuwigheid." (1 Kron. 15 : 2.) Ook zeide David : „Omdat gijlieden ten eerste dit niet deedt, heeft de Heere, onze God, onder ons eene scheur gedaan, omdat wij Hem niet gezocht hebben naar het recht." (1 Kron. 15 : 13.) Als wij ons door het Woord van God laten voorlichten en leiden, gaat alles goed. „Wie zijnen weg wèl aanstelt, dien zal Ik Gods heil doen zien." (Ps. 50 : 23.)

De priesters, Zadok en Abjathar, alsook de Levieten, 862 in getal, werden geheiligd. De kinderen (of zonen) van Kohath droegen de ark op hun schouderen (Num. 4 : 15 ; 7 : 9) ; en achter dezen aan kwamen de zangers en speellieden, gevolgd door de oudsten van Israël en de oversten der duizenden, terwijl de stoet gesloten werd door 30000 uitgelezen mannen van Israël ; en voorop ging David. Doch niet in het karakter van koning. Neen, voor het aangezicht des Heeren moet de koning verdwijnen ; de kroon, de scepter, de mantel en het zwaard worden terzijde gelegd ; en David is gekleed, evenals de Levieten, met een tot de voeten reikend opperkleed van byssus, en een linnen lijfrok. Hier is Jehovah de Hoogste, de Eerste ; Degene om Wien het gaat, Wiens Naam geloofd en geprezen wordt, en voor Wiens aangezicht David met alle macht huppelde.

Langs den weg, vanaf het huis van Obed-Edom

tot aan Jeruzalem waren zeven altaren opgericht, en op elk altaar werd den Heere een brandoffer gebracht, bestaande uit zeven varren en zeven rammen.

Welk een indrukwekkend en plechtig tooneel!

Hoe verheven en ongeëvenaard schoon!

Nu is het geheel anders, dan bij Nachons dorschvloer! Nu geen straffende hand Gods; neen, de hand, die eerst straffen moest, was nu daar om te helpen. We lezen: „Het geschiedde, doordien *dat God de Levieten hielp*, die de Ark des Verbonds des Heeren droegen...” Daarom kon men ook zeker zijn, dat de offeranden Gode aangenaam waren; er stegen langs den zegeweg zeven rookzuilen op, gewijd aan Hem, Wiens troon werd gevoerd naar Zion!

En zoo vervolgde men den weg, bij elk altaar een pauze hebbende, en een der zeven coupletten van den 68sten Psalm zingende, en door de tonen der muziek er kracht aan gevende. De 68ste Psalm is in acht deelen verdeeld, n.l. vers 1—7 de inleiding; 8—11 zong men bij het eerste altaar; 12—15 bij 't tweede; 16—18 bij 't derde; 19—21 bij 't vierde; 22—24 bij 't vijfde; 25—30 bij 't zesde; 31—36 bij 't zevende altaar.

En waar de stem eindigt met te zingen: „O, God! Gij zijt vreeselijk uit uwe heiligdommen; de God Israëls, die geeft den volke sterkte en krachten. Geloofd zij God!” (Ps. 68 : 36), is men

voor de poorten van „de stad des grooten Konings,” Jeruzalem, genaderd, en treft ons opnieuw een aangrijpend en niet minder ernstig feit.

Vóór de gesloten poort van Jeruzalem staan Berèchja, Elkana, Obed-Edom en Jehía, de poortiers der Ark. En al eer men er over denkt, om Jeruzalem binnen te gaan, wordt Psalm 24 in beurt- of reizangen vernomen, en heet het: „De aarde is des Heeren, mitsgaders hare volheid, de wereld en die daarin wonen. Want Hij heeft ze gegrond op de zeeën, en heeft ze gevestigd op de rivieren.” (Vs. 1 en 2.) Welk een proclamatie! Wie van de vorsten der aarde is bij God en met God te vergelijken! „Niemand is er gelijk God, o Jeschurun! die op den hemel vaart tot uwe hulp, en met Zijne hoogheid op de bovenste wolken!” (Deut. 33 : 26.)

Volgens Ps. 104 : 7—9 is de aarde, zooals in Ps. 24 wordt gezegd, „gegrond op de zeeën en zij is gevestigd op de rivieren.”

Maar dan volgt de groote en meest ernstige vraag: „Wie zal klimmen op den berg des Heeren? en wie zal staan in de plaats Zijner heiligheid?” (Ps. 24 : 3.) Ja, wie is dit waardig? Wie is hiertoe bekwaam? Met één enkel woord kunnen wij hierop antwoorden: *alleen de Heere Jezus Christus*; en niemand anders.” Want Hij, en Hij alleen, is de Mensch naar Gods gedachten, en Hij was op deez' aarde de Eenige te midden van

al de anderen, „rein van handen, zuiver van hart, zijn ziel niet opheffend tot ijdelheid, en die niet bedriegelijk gezworen heeft.” (Ps. 24 : 4.) Als wij deze vier voorwaarden om „op den berg des Heeren te klimmen, en te staan in de plaats Zijner heiligheid” vernemen, dan roepen *wij* het dadelijk uit: „die plaats is *niet voor mij!* ik ben niet zoo, dat ik aan deze voorwaarden voldaan heb, of voldoen kan!” Neen, geen kind van Adam, die deze plaats kan of zal mogen innemen; want niemand is er rein van handen, zuiver van hart; en niet één, die zijn ziel niet tot de ijdelheid opgeheven heeft, en die niet bedriegelijk heeft gezworen. Voor den zondigen mensch is dit een onmogelijke, afgesneden zaak. Tenzij God, „wat den mensch onmogelijk is, mogelijk maakt.” (Matth. 19 : 26.) En wij mogen het in aanbidding en met dank uitspreken: „God heeft het mogelijk gemaakt voor den onreinen en schuldigen mensch!” Ja, door Zijne groote genade! Daarom heet het in vers 6 van Ps. 24: „Dat is het geslacht dergenen, die naar Hem vragen, die Uw aangezicht zoeken, **dat is Jakob!** Hoe wonderbaar, en tevens hoe heerlijk en groot, is Gods genade! Jakob beantwoordde in zijn leven ook niet aan de vier eischen; maar hij is begenadigd. En „het geslacht” dergenen, die naar God vragen, die Zijn aangezicht zoeken, zij erkennen allen van harte het niet waardig te zijn, en werpen zich geheel

in de armen van Gods genade, en roepen 't uit met den Psalmist: „Welgelukzalig is Hij, die *den God Jakobs* tot zijne hulp heeft, wiens verwachting op den Heere, zijnen God, is.” (Ps. 146 : 5.) Deze allen zijn het van harte eens met hen, die indertijd kwamen tot Johannes, om door hem gedoopt te worden, „belijdende hunne zonden.” (Matth. 3 : 6 ; Mark. 1 : 5.) En waar wij *onze zonden belijden*, daar is God getrouw en rechtvaardig ons de zonden te vergeven, en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.” (1 Joh. 1 : 9.) Hij vergeeft „genadiglijk” (Ps. 32 : 5), en maakt ons tot een voorwerp Zijner genade, evenals Jakob dit was. Gods genade vergeeft, reinigt, rechtvaardigt, heft op, behoudt en zegent, ja brengt den zondaar in Zijn tegenwoordigheid.

Als dit in Ps. 24 medegedeeld is geworden, n.l. dat „Jakob” den zegen van den Heere ontvangen zal, en gerechtigheid van den God zijns heils” (vs. 5), wordt „den poorten” en „eeuwigen deuren” toegeroepen zich „te verheffen, opdat de Koning der eere inga.” En met het ingaan van „den Koning der eere,” volgt Hem een menigte, die voorheen niet „rein van handen, zuiver van hart was.” Maar dit gevolg is begenadigd. Zij komen voor God, als „Jakob!” en volgen „den Koning der eere.”

Van binnen uit de stad wordt de vraag gedaan : „Wie is de Koning der eere?”

Het antwoord luidt: „Jehovah, sterk en ge-

weldig; Jehovah, geweldig in den strijd." Ja, Jehovah, Israëls God, had al de vijanden Zijns volks ten onder gebracht, en nu zou Zijn Ark (de troon Gods) een rustplaats bekomen. „Sta op Heere! tof uwe rust, Gij en de Ark uwer sterkte!" (Ps. 132 : 8.) Het gebed van David, lees Ps. 132 : 2—5, was verhoord en het heuglijk oogeblik dezer verhooring was aangebroken. „De vijanden waren met schaamte bekleed, en op Davids hoofd bloeide de kroon." (Ps. 132 : 18.)

Nochtans openen „de poorten" zich niet, en „de eeuwige deuren" houden zich gesloten.

Voor de tweede maal wordt hun toegeroepen „den Koning der eere" ingang te geven. Maar ook voor de tweede maal laat men van uit de stad de vraag doen: „Wie is hij, deze Koning der eere?" Het antwoord is nu: „Jehovah der heirscharen, die is de Koning der eere!"

Ja, Jehovah, Israëls God, „Wiens de aarde en hare volheid is, de wereld en die daarin wonen," is tevens ook „de Heere der heirscharen;" Hij, onder Wiens bevelen alle heirscharen staan, de hemelsche legerscharen, zoowel als de aardsche.

Deze twee omschrijvingen van „den Koning der eere," geven ons veel te overdenken, en den Heere Jezus in Zijn genade en tevens macht en groote sterkte, bekleed met majesteit en eere, te aanbidden!

Wij lezen in Matth. 21 : 1—11, dat de Heer Zijn intocht, als Koning, te Jeruzalem doet. Wie

is Hij? De schare getuigt van Hem: „Deze is Jezus, de profeet van Nazareth in Galiléa.” Dit getuigenis is evenwel onvolledig. Want de Heer is veel meer! Hij is „de Sterke en Geweldige in den strijd.” Hij, die als „Koning, zachtmoedig en gezeten op een ezelin,” Jeruzalem inrijdt, is Degene, die de macht des satans, des doods, der zonde en der zondige menschheid overwonnen heeft op Golgotha's heuvel. Hij is Dezelfde, van Wien men zong bij het gaan langs den weg van Obed-Edoms huis naar Zion: „Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen om uit te deelen onder de menschen; ja ook de wederhoorigen om bij U te wonen, o Heere God!” (Ps. 68 : 19.) Ja, de Heere Jezus wist het, tot in de kleinste bijzonderheden, wat Hem te Jeruzalem wachtte. Hem wachtte toen geen troon, geen scepter, geen kroon, geen eer en heerlijkheid, geen majesteit en macht; neen een doornenkroon, een rietstok, een spotmantel; vuistslagen en speeksel, geeseling en ten slotte het schandelijk kruis! Doch, „in zwakheid gekruisigd,” heeft Hij toen als „de Sterke en Geweldige” alle machten volkomen overwonnen; en nu zit Hij aan de rechterhand Gods, Zijns Vaders, verheerlijkt, „de engelen, machten en krachten Hem onderworpen zijnde.” (1 Petr. 3 : 22.)

Maar, de Heer komt weder! En dan zal Hij

voor de tweede maal, als zijnde „de Heere der heirscharen,” in Jeruzalem inkomen. In Matth. 23 : 39 zegt Hij tot de Schriftgeleerden en Fari-zeën, over wie Hij een zeventvoudig „wee u” uitgesproken heeft: „Gij zult mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: „Gezegend hij, die komt in den naam des Heeren!” En als de Heere Jezus andermaal komen zal, dan zal Hij omstuwd zijn door „Zijne vele duizenden heiligen,” (Jud. 14); „de heirlegers in den hemel volgen hem op witte paarden, gekleed met wit en rein fijn lijnwaad.” (Openb. 19 : 14.) Als alle machten op aarde, aangezet door Satan, tegen God en Zijnen Christus zich zullen opmaken, dan zal „*het Lam hen overwinnen* — want Hij is een Heer der heeren en een Koning der koningen — en die met hem zijn, geroepenen en uitverkorenen en getrouwen.” (Openb. 17 : 14.)

Dan zal de Heer omringd zijn door hen, die met den naam van „Jakob” genoemd worden, in Ps. 24; dan zal Hij, als „de Koning der eere” andermaal in Jeruzalem inkomen; alle vijanden zal Hij tot een voetbank Zijner voeten leggen; en in volkomenheid zal aanschouwd en genoten worden, wat wij zinnebeeldig te zien krijgen in het opvoeren der Ark naar Zion. Rust en vrede is dan aller deel!

D. R.

Het Egypte der Schrift.

Wanneer we de Schrift nauwkeurig onderzoeken, merken we op, dat elk volk en elk geslacht, bewust of onbewust, een **eigen** erfenis heeft ontvangen. Uit Deut. 32 : 8 blijken twee dingen:

1°. Toen God de woonplaats of erfenis bepaalde van de volkeren der aarde, hield Hij rekening met Israël.

2°. Elk volk ontving zijn eigen erfenis.

Egypte is na den zondvloed bewoond door Chams geslacht. Volgens Gen. 10 : 6 waren de zonen van Cham : *Cusch, Mitsraïm, Put en Kanaän*. De landen, door deze zonen en hun nakomelingen bewoond, droegen dezelfde namen. Ze zijn ons bekend als *Etheopië, Egypte, Libyë en Kanaän*.

Mitsraïm. of Egypte is derhalve het land van de zonen van Mitsraïm.

De vierde zoon van Cham, n.l. Kanaän, kwam onder den vloek. Deze vloek rustte ook op zijn geslacht. Dat geslacht wordt in Gen. 10 aangegeven. En evenzeer hun landpale. We lezen in het zoeven genoemde hoofdstuk :

„En Kanaän gewon Sidon, en Heth en den Jebusiet, en den Amoriet en den Girgasiet, en den Hivviet, en den Arkiet, en den Siniet, en den Arvadiet, en den Tsemariet, en den Hama-thiet: en daarna zijn de huisgezinnen der Kanaänieten verspreid.”

We zullen opmerken, dat juist deze volken uit Kanaän verdreven zijn. Hun erfenis wordt hun ontnomen. Lezen we maar: „Ik zal voor uw aangezicht uitdrijven de Amorieten, en de Kanaänieten, en de Hethieten, en de Ferezieten, en de Hevieten, en de Jebusieten.” (Ex. 34: 11.)

Wat was naar de Schrift hun gebied? Het antwoord geeft weer Gen. 10. „En de landpale der Kanaänieten was *van Sidon*, daar gij gaat *naar Gerar tot Gaza* toe; daar gij gaat naar *Sodom en Gomorra*, en *Adama en Zeboïm*, tot *Lasa* toe.

De vierde zoon van Cham wordt derhalve uit zijn erfdeel verstooten. *Deze erfenis wordt geschonken aan Abraham en zijn zaad.*

Abraham wordt geroepen uit Ur der Chaldeën. God wijst hem het land aan, waarheen hij te gaan heeft. En als hij eenmaal in *Kanaän* zich bevindt, komt God tot hem met de woorden: „Aan uw zaad zal ik **dit land** geven.” „Hef uwe oogen op,” zoo spreekt de Heere andermaal, als Abraham gescheiden is van Lot en deze naar den omtrek van Sodom en Gomora getrokken is —

„hef uwe oogen op en zie van de plaats, waar gij zijt, want al dit land zal Ik u geven *tot in eeuwigheid*.” In Gen. 15 spreekt de Heere over de vreemdelingsschap van het zaad Abrahams in een land, dat **het hunne niet is**.” Dat land, wij weten het allen uit de historie, was **Egypte**.

Egypte kwam het zaad Abrahams niet toe. De grenzen hunner erfenis worden nauwkeurig aangegeven. De Schrift zegt: „*Van de rivier van Egypte af tot aan de rivier Frath*.”

Dat de Israëlieten inderdaad Kanaän in bezit hebben genomen, behoeft niet bewezen te worden. Wat opmerkelijk is, is wel deze bijzonderheid, dat telkens de volkeren, bij name worden genoemd. (Ex. 23, Deut. 7.) Die volkeren waren machtiger dan Israël. Zij werden verdreven als Gode vijandige volkeren. Hun ongerechtigheid was tot volkomenheid gekomen. Zoo schoon staat in Deut. 7 geschreven: „Wanneer u de Heere, uw God, zal gebracht hebben in het land, waar gij naar toe gaat, om dat te erven, en Hij vele volken voor uw aangezicht zal hebben uitgeworpen... **zeven volken**, die meerder en machtiger zijn dan gij.. dan zult gij weten: *dat de Heere, uw God, die God is, die getrouwe God, welke het verbond houdt... en dat Hij vergeldt een ieder van hen, die Hem haten... om hen te verderven*.”

Daaruit blijkt, dat **de haat in het hart der**

volkeren de aanleiding was, dat God juist hén verdierf.

Egypte is een op zich zelf staande erfenis, aan Chams nakomelingen geschonken, met een eigen geschiedenis en een eigen toekomst. We willen bij beide kortelijk stilstaan, doch alleen voor zoover ze in betrekking staan tot Israël en in de gewijde Bladen vermeld worden.

„Abram toog af naar Egypte, om daar als vreemdeling te verkeerēn.” (Gen. 12:10). Hij ging er heen met vreeze, en trachtte er zijn leven te dekken met een halve waarheid. Saraï moest aan zijn zijde leven als zijne *zuster*, en daarmee de plaats prijsgeven, die ze als *huisvrouw* innam. In Gen. 20:12 zegt Abram: „Ook is zij waarlijk mijne zuster; zij is mijns vaders dochter, maar niet mijner moeder dochter.” Maar hij zelf voegt eraan toe: „En zij is mij ter vrouwe geworden.” Zoo werd dan de huisvrouw in het vreemde land niet alleen verlaagd, maar Abram zelf wandelt niet op de berghoogte des geloofs. God treedt in genade ten gunste van Zijn knecht tusschenbeide. Want, als de vorsten Faraö's Saraï in het paleis brachten van hun koning, dan zendt God ter oorzake van Saraï, Abrams huisvrouw „*grote plagen*.” Merkwaardig, zoodra er van Egypte sprake is, lezen we ook van „*plagen*.” Hoe geheel anders is evenwel de uitwerking nu, in vergelijking met den Faraö uit Mozes' dagen. Onmiddellijk geeft

de machtige heerscher van Egypte acht op Gods daden. Hij roept Abram en zegt: „Wat is dit, dat gij mij gedaan hebt? Waarom hebt gij mij niet te kennen gegeven, dat zij uwe huisvrouw is? Waarom hebt gij gezegd: Zij is mijne zuster, zoodat ik ze mij tot eene vrouw *zoude* genomen hebben? En nu, zie, daar is *uwe* huisvrouw, neem ze en ga henen.” Klaar en duidelijk blijkt èn uit de woorden, èn uit de handelingen van Faraö, dat er ontzag voor God in zijn hart gevonden wordt. Hij had Saraï nog niet tot vrouw genomen, al had hij ook het voornemen er toe gehad: ja, al had hij Abram goedgegaan om harentwil, zoodat hij „schapen, en runderen, en ezels, en knechten, en maagden, en ezelingen, en kemelen” had geschonken. Hij geeft haar terug met de woorden „Zie, daar is *uwe* huisvrouw,” en erkent het recht van Abram, hetwelk hij zelf had prijsgegeven. Nog was des Apostels woord niet geschreven: „Want gij weet, welke *bevelen* wij u gegeven hebben *door den Heer Jezus*. Want dit is de *wil van God, uwe heiliging*: dat gij u onthoudt van de hoererijs: dat een iegelijk uwer zijn *eigen* vat wete te bezitten in heiliging en niet in lusten der begeerlijkheid, gelijk ook de volken, die God niet kennen, en *zijns broeders rechten niet vertrede*; noch hem *bedriege in de zaak*; want *de Heer is een wreker over dit alles.*” (1. Thess. 4:3—6). Maar eeuwen te voren vin-

den we in een land, waar we het misschien niet zouden zoeken, een schoon voorbeeld van een vorst, die Abrams rechten niet vertrad, maar op Gods wraak tevoren acht gaf, om er voor bewaard te blijven. We hebben hier een enkele, sobere mededeeling, die een helder licht werpt op het Egypte uit Abrams dagen. Hoe ver staan we in onzen tijd in dit opzicht in de Christenheid bij Egypte ten achter!

„En ga henen!” Met deze woorden kan Abram Egypte verlaten. Egypte was niet het land, hetwelk de Heere Abram „gewezen” had. Abram behoort in Kanaän. Zóó wilde God het. Een iegelijk houde zich aan de door God gegeven erfenis. Vele Christenen vertoeven met hun hart niet daar, waar hun burgerschap is. „Ons burgerschap,” schrijft de Apostel, „is in den hemel.” (Fil. 3 : 20.) Laat ons „zoeken de dingen, die boven zijn; bedenken de dingen, die boven zijn, want wij zijn gestorven, en ons leven is met Christus verborgen in God.” (Kol. 3 : 1—3.) Is het niet verootmoedigend, dat een Faraö Abram moet terugwijzen, opdat Hij weder zijn bestemming bereike? Faraö doet meer dan alleen zeggen: „en ga henen.” Hij „gebood zijn mannen vanwege hem, en zij geleidden hem en zijne huisvrouw en „alles, wat hij had.” (Gen. 12 : 20.) Hier vinden we „genade en eere” schoon vereenigd! Bij „alles, wat hij had,” behoorde ook de Egyptische

dienstmaagd Hagar. We kennen allen de geschiedenis. In het land Kanaän teruggekeerd, wordt Hagar een struikelblok en ergernis voor Saraï. Saraï deed zelve vrijwillig afstand van haar plaats in de tent, doch nauwelijks liet Hagar zich gelden, of de meesteres vernederde de Egyptische. Deze wordt de moeder van Ismaël, maar noch voor haar, noch voor haar zoon is een *blijvende* plaats in de tent. Het woord geschiedde: „*Drijf de dienstmaagd en haren zoon uit.*” (Gal. 4 : 30.) Zoo wordt de schakel, die aan Egypte bond, door God weggenomen. Ismaël was „*naar het vleesch geboren*” en „*vervolgde, die naar den geest geboren was.*” (Gal. 4 : 23, 29.)

Niettemin had God Abram deze belofte geschonken: „Aangaande Ismaël heb Ik u verhoord; zie, Ik heb hem gezegend en zal hem vruchtbaar maken en hem gansch zeer vermenigvuldigen; twaalf vorsten zal hij gewinnen en Ik zal hem tot een groot volk stellen.” (Gen. 17 : 20.) En hoe deze belofte werd vervuld, toont ons de roerend schoone geschiedenis van den van dorst versmachtenden jongeling, die door zijn moeder onder de struiken was geworpen, maar door God gehoord werd. De Engel spreekt: „Wat is u, Hagar? Vrees niet, want *God heeft naar des jongens stem gehoord*, ter plaatse, waar hij is. Sta op, hef den jongen op, en houd hem vast met uwe hand, want Ik zal hem tot een groot volk stellen.”

God opende de oogen van Hagar, zoodat zij een waterput zag, en zóó stelde Hij de moeder in staat haar zoon te laven. „En God — zoo besluit dan de Heilige Geest de schoone geschiedenis — was met den jongen, en hij werd groot, en hij woonde in de woestijn, en werd een boogschutter; en hij woonde *in de woestijn Paran*, en zijne moeder nam hem *eene vrouw uit Egypteland.*” (Gen. 21 : 10—21.) Zoo ontvangt dan Ismaël de erfenis, die hem is toebedeeld, maar aan Izak gaf Abram „al, wat hij had.” Kanaänis voor den zoon der belofte. Izak behoort niet in Egypte, en Ismaël niet in Kanaän!

Als er in de dagen van Izak opnieuw honger is in het land Kanaän, nadat Izak en Ismaël beiden hun vader hebben begraven (Gen. 25 : 9), dan is er ook voor eerstgenoemde gevaar naar Egypte te trekken. De Heere verscheen hem evenwel en zeide: „Trek niet af naar Egypte.” Izak bevond zich te Gerar bij *Abimelech*, der *Filistijnen koning*, en het woord des Heeren was: „Woon als vreemdeling in dit land, en Ik zal met u zijn en zal u zegenen; want u en uwen zade zal Ik *al deze landen* geven, en Ik zal den eed bevestigen, dien Ik Abraham, uwen vader, gezworen heb.” Izak bevindt zich dus *niet buiten de begrenzing der hem en zijn zaad toegewezen erfenis*. Het is ons reeds uit Gen. 10 : 19 gebleken, dat Gerar, van Gaza af naar Sidon bij

de bezitting der Kanaänieten behoorde. Trouwens deze landen liggen binnen de door God aange-
wezen grenzen van Abrams erfenis, n.l. : tusschen
de rivier van Egypte en de rivier Frath, de Nijl
en Eufraat. Gen. 26 : 6 zegt ons zoo sober :
„Alzoo woonde Izak te Gerar.” Oók Abram was
daar heengetogen en heeft er vertoefd (Gen. 20),
maar voor beiden was het verblijf op de uiterste
grenzen der erfenis een tijd van ergenis. En Izak
spant weer zijn tent en bouwt zijn altaar, als hij
te Berséba gekomen is.

(Wordt vervolgd).

Pelgrimslied.

Er trekt door alle landen een zaalge pelgrimsschaar ;
En zacht klinkt in hun zangen een liéd zoo wonderbaar.
Het ruischt, in 't land van tranen, als blijde jubelzang,
't Stijgt ondanks diepe zuchten als vroolijk lofgezang !

Een liéd tot eer van 't Godslam, het eeuwíg nieuwe liéd,
Dat van 't verachte kruishout in d'eeuwigheden vliét ;
Een liéd van Jezus' wonden, van 's Heilands liefde en macht,
Die 't heil ons heeft verworven door eeu'ge liefdekracht !

Waar ook verlostén wonen, daar heffen zij blij aan,
Het nieuwe liéd van 't Godslam, van wat HIJ heeft gedaan.
't Verlosté hart stemt mee in, te zingen valt zoo licht,
En 't oog weerkaatst de blijdschap van 't stralend aangezicht !

Wanneer, o Morgensterre ! waarnaar de Bruid zoo haakt,
Verschijnt ge in Uwen luister, die haar zoo zalig maakt ?
Als Gij verzamelt de Uwen in heerlijkheid, o Heer,
Zal 't liéd van 't Godslam schallen tot Uwe eeu'ge eer !

(Vrij naar FR. VON BETHMAN HOLWEG.)

De Hoogtijden des Heeren.

HET PINKSTERFEEST

OF

„HET FEEST DER WEKEN.”

In aansluiting met het feest van „de garf der eerstelingen” lezen wij: „Daarna zult gij u tellen van den anderen dag na den sabbat, van den dag, dat gij de garf des beweegoffers zult gebracht hebben, het zullen zeven volkomene sabbaten zijn; tot den anderen dag, na den zevenden sabbat, zult gij vijftig dagen tellen.” (Lev. 23 : 15, 16.) „Zeven weken zult gij u tellen; van dat men met de sikkel begint in het staande koren, zult gij de zeven weken beginnen te tellen. Daarna zult gij den Heere, uwen God, *het feest der weken* houden.” (Deut. 16 : 9, 10.)

Deze vierde Hoogtijd des Heeren staat, zooals uit bovenstaande woorden ons blijkt, in zeer nauwe verbinding met het feest van „de garf der eerstelingen.” En waar tusschen beide feesten *zeven* weken moesten verlopen — juist zoo vele weken, als er dagen in een week zijn — daar werd dit laatste „het feest der weken” genoemd. Het brengen van „de garf des beweegoffers” had

plaats, zooals de lezer zich herinneren zal, op een Zondag (den dag na den sabbat), en wel op den Zondag na het Paaschfeest. Dientengevolge viel ook het feest der weken op den „anderen dag na den zevenden sabbat,” en alzo weder op een Zondag; omdat men juist zeven weken later tellen moest en daarom werd later naar het Grieksche woord „pentekost,” dat wil zeggen: „vijftig,” dit feest *Pinksteren* genoemd. Dit Pinksterfeest stond echter niet alleen wat den *tijd*, maar ook wat de *beteekenis* betreft, in innige verbinding met het voorafgaande feest van „de garf der eerstelingen.” Terwijl dit *het begin van den oogst* voorstelde, was het vijftig dagen later volgende *Pinksterfeest* of „het feest der weken,” *het Oogstfeest zelf*. *) Wij lezen toch: „Het feest der weken zult gij ook houden, zijnde het feest der eerstelingen van den tarweoogst.” — „Insgelijks op den dag der eerstelingen . . . zult gij eene heilige samenroeping hebben; geen dienstwerk zult gij doen.” — En in een andere plaats wordt gespro-

---

*) Later hebben de Joden, daar zij tengevolge hunner verstrooiing en verwijdering uit hun land, niet meer zaaien en oogsten konden, op Pinksteren, of „het feest der weken,” niet meer aan den oogst gedacht, maar op dit feest de gedachtenis aan de wetgeving op Sinaï ingesteld en het feest genoemd „de vreugde der wet.” Dit is echter niet naar Gods Woord. De wetgeving had ook wel in de derde maand plaats (Exod. 19: 1), maar nergens is de dag aangegeven; en God heeft ook nimmer verordend, dat men een feest zou vieren ter gedachtenis aan de wetgeving.

ken van „het feest des oogstes, der eerste vruchten van uwen arbeid, die gij op het veld gezaaid zult hebben.” (Exod. 34 : 22; Num. 28 : 26; Exod. 23 : 16.) Op dit oogstfeest, een dag van *vreugde* en *dank*, (lees: Deut. 16 : 9—12), moesten, evenals op „het feest der ongezuurde brooden,” alle mannelijke Israëlieten uit het geheele land te Jeruzalem verschijnen, „voor het aangezicht des Heeren.” (Exod. 23 : 14—17.)

Er waren dan ook op het Pinkster- of Oogstfeest, waarop na den hemelvaart des Heeren de Heilige Geest uitgestort werd, godvruchtige Joden van ver en nabij, te Jeruzalem in menigte vergaderd. (Hand. 2 : 1, 5.) En in de kracht van den zoo even ontvangen Heiligen Geest, stond de apostel Petrus op, en verkondigde de menigte het heil in Christus. God verleende aan Zijn getuigenis een rijken zegen: *drie-duizend* zielen werden behouden. Welk een oogst voor God! Welk een oogst voor de eeuwigheid op het oogstfeest van Israël! Zoo heeft God-Zelf ons het antwoord gegeven op de vraag: Wat is de geestelijke beteekenis van „het feest der weken,” het oogstfeest in Israël? — Gelijk het brengen van „de garf der eerstelingen” een voorbeeld is van de opstanding van Jezus Christus uit dood en graf, zoo is „het feest der weken,” of „het feest der eerstelingen van den tarweoogst,” een voorbeeld van *de bijeen-vergadering der Gemeente*

van Christus, welke ook genoemd wordt: „de gemeente der eerstgeborenen,” of „de eerstelingen Zijner schepselen,” zij, die „de eerstelingen des Geestes” hebben. (Hebr. 12 : 23; Jak. 1 : 18; Rom. 8 : 23.)

God zal later *nog eens* een grooten oogst houden, wanneer de Gemeente van Christus, alle ware, wedergeboren Christenen, voltallig zal zijn, en de tarwe in de hemelsche schuur geborgen zal zijn. (Matth. 13 : 30.) Van dezen laatsten oogst is het vreugdevolle *Loofhuttenfeest*, het groote en slot-Oogstfeest, een heerlijk voorbeeld. Dan zal God, waar Hij nu aan Zijn verlost, Zijn kinderen, de „eerstelingen des Geestes” gegeven heeft, nog eens den Heiligen Geest uitstorten, en dan over *alle vleesch*. (Joël 2 : 28—32.)

Doch laten wij terugkeeren tot „het feest der weken,” „het feest der eerstelingen van den tarweoogst,” ons Pinksterfeest. Aangaande dit feest lezen wij, dat God Zijn volk Israël beval: „Gijlieden zult uit uwe woningen twee beweegbrooden brengen, zij zullen van twee tienden meelbloem zijn, gedeesemd zullen zij gebakken worden: het zijn de eerstelingen des Heeren.” (Lev. 23 : 17.) Gelijk de korrels tarwe, die eens op verschillende akkers, van elkaar gescheiden, wiesen en rijp werden, nu in de twee brooden vereenigd waren, zoo heeft de Heilige Geest de ware geloovigen geestelijk tot *één lichaam* vereenigd: „Want wij,

de velen, zijn één brood, één lichaam." (1 Kor. 10:17.) — „Maar," zal de aandachtige lezer hierop vragen, „waren het geen *twee* brooden, die Israël moest brengen?" — Ja, maar deze twee vormen één offer; en dat er twee brooden waren, zal wel dit beteekenen, dat de Gemeente zoowel uit Joden als uit heidenen (of verschillende volkeren) vergaderd wordt. In de eerste dagen bestond de Gemeente zeer zeker uitsluitend uit geloovige Joden, terwijl heden ten dage de meeste geloovigen niet onder de Joden gevonden worden. Maar *alle* waarachtig geloovigen — hetzij uit de Joden of uit de volkeren — vormen met elkander *één geheel*; zij zijn allen „door éenen Geest tot één lichaam gedoopt." (1 Kor. 12:13.)

En dat die brooden met zuurdeeg gebakken waren, daar dit toch in Gods Woord een beeld is van *het booze* (lees hierover 1 Kor. 5:7, 8; Lev. 2:11), is een beteekenisvol en zeer passend beeld van het ernstige feit, dat in de geloovigen, ofschoon zij wedergeboren zijn en den Heiligen Geest bezitten, nog *de zondige, oude natuur, aanwezig is*, zoolang deze op aarde zijn. De tegenwoordigheid des Heiligen Geestes in de geloovigen, neemt de oude natuur *niet weg*, stelt haar *niet ter zijde*, veredelt haar ook niet; maar Hij is de kracht in de ziel, om „het vleesch," die onverbeterlijke, zondige natuur, welke in den dood van Christus haar oordeel en *einde* gevonden heeft,

en *mede*-gekruisigd is geworden, praktisch voor *dood* te houden. Zoo kunnen wij, indien wij in de vreeze des Heeren en in bestendige waakzaamheid volharden; en het booze, wanneer het zich wil openbaren, *veroordeelen*, in nieuwhed des levens wandelen, en Godde vruchten voortbrengen. Ja, het zuurdeeg, de oude natuur, is nog aanwezig, maar zij zal door den geloovige *buiten werking* gesteld worden, als zijnde op Golgotha met vuur geoordeeld; en in de kracht des Heiligen Geestes voor dood worden gehouden, evenals ook in de twee gebakken brooden de werking van het zuurdeeg door het vuur *tot staan* gebracht is.

Maar bovenal is het kostelijk en vertroostend voor ons, dat God-Zelf er volkomen voor gezorgd heeft, dat wij — hoewel de oude natuur inderdaad nog in ons is, met *vrijmoedigheid* voor Zijn aangezicht verschijnen kunnen. Ook dit wordt in ons voorbeeld zoo duidelijk getoond. God gebod daartoe: „Gij zult ook met het brood *zeven volkomene één-jarige lammeren*, en *eenen var*, het jong van een rund, en *twee rammen* offeren; zij zullen den Heere een **brandoffer** zijn, met hun **spijsoffer** en hunne **drankofferen**, een **vuuroffer**, tot eenen liefelijken reuk den Heere. Ook zult gij eenen *geitenbok* ten **zondoffer**, en twee éénjarige lammeren ten **dank-** (of vrede-) **offer** bereiden.” (Lev. 23 : 18, 19.) Al deze onderscheiden offeran-

den — brand-, spijs-, drank-, vuur-, zond- en vredeoffers — duiden op Christus en Zijn overgave in den dood, tot verheerlijking Gods, en tot het „te-niet-doen der zonde.” God ziet nu *den geloovige in Christus*, en dit is zijn *rechtvaardiging*; en Hij ziet *Christus in den geloovige*, en dit is zijn *heiliging*. Niet alleen zijn onze zonden vergeven en voor eeuwig uitgedelgd in de oogen Gods, maar ook de *zonde* is door de offerande van Christus te-niet-gedaan. (Hebr. 9:26.) God ziet nu *elken geloovige* aan als *gerechtvaardigd* en *geheiligd* of *afgezonderd* van de zonde, op een geheel nieuw standpunt en met een nieuwe natuur. „Zoo dan, indien iemand in Christus is — een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.” „Want dien, die geene zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden *gerechtigheid Gods* in hem.” (2 Kor. 5:17, 21.)

Het offer van Christus, die nu als de *Opgestane* aan de rechterhand Gods verhoogd is, heeft aan alle eischen der gerechtigheid en heiligheid Gods, óók wat betreft *de zondige natuur in ons*, volkomen voldoening geschonken. God ziet nu de geloovigen aan naar de waarde van *het kostbare werk van Christus*, waardoor wij van alle onze zonden gereinigd geworden zijn, en schat ons naar de waarde van *den dierbaren Persoon van Christus*, die nu verheerlijkt in den hemel troont

over alle macht en gezag. Zie 1 Petr. 3:22. Wij zijn door Zijn offerande „in eeuwigheid volmaakt” (Hebr. 10:14), ja, zelfs in Hem, „den Geliefde, *aangenaam* gemaakt.” (Ef. 1:6.) Welk een wonderbare verlossing en bevrijding! Hoe kostelijk zijn deze waarheden voor ieder geloovige, die dezelve oprecht en in vertrouwen van harte aanneemt. Door den Heiligen Geest kan hij in de kracht derzelve wandelen en voortgaan op het doel, tot verheerlijking van God, en tot zegen voor zich zelve en anderen! — Christus heeft aan het kruis geheel onze plaats ingenomen, welke wij als gevallen Adamskinderen en zondaren voor God hadden; en heeft ons, die in Hem gelooven, in Zijn zegenrijke opstanding volkomen in *Zijn eigen plaats* tegenover God gebracht. De Heer handelt met ons, gelijk de Samaritaan in de gelijkenis, die van zijn lastdier *afsteeg*, om den zwaar-gewonde, wiens wonden hij verbonden had, zijn plaats er op te doen innemen.

Doch, zoo een Christen dit alles mag *kennen*, zonder in *het geloof* en in *praktische toewijding* dag bij dag daarin te *leven* en te *wandelen*, zoo zal dit slechts zijn *verantwoordelijkheid* verzwaren, en God diep *ontereen*; want niets is voor God verwerpelijker en verschrikkelijker, dan een vorm van Godzaligheid zonder kracht, en een kennis zonder de gewenschte werken en vruchten. Hoeden we ons er toch voor, om onze kennis dezer

gezegende waarheden te verrijken, zonder in *de kracht* ervan te wandelen! Laten we zooveel meer er naar streven, dat onze omgeving, de geloovigen zoowel als de menschen in de wereld, aan onze gezindheid in doen en laten kunnen waarnemen, dat wij menschen in Christus zijn, die in den hemel ons tehuis hebben. De Heer, onze Heiland, roept ons toe: „Laat uw licht alzo schijnen voor de menschen, opdat zij uwe goede werken zien, en uwen Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.” (Matth. 5 : 16.)

De Heilige Geest, die op Pinksteren uitgestort is, en in de Gemeente des Heeren, als ook in ieder geloovige woning gemaakt heeft, is „*het zegel*” der nieuwe, gezegende, Goddelijke en hemelsche betrekking, waarin wij door de genade Gods gebracht zijn; en Hij is tevens „*de zalving*” en „*de kracht*” voor ons om den wil van God in de wereld te openbaren in onzen wandel. Tegelijk is de Heilige Geest voor ons het zekere „*onderpand*” van ons „*eeuwig erfdeel*,” dat wij spoedig met onzen Heer Jezus Christus in bezit zullen nemen; en omdat dit erfdeel in de heerlijkheid ligt, wordt de Heilige Geest „*de Geest der heerlijkheid*” genoemd, welke nu reeds in het lijden „om Christus wil,” op ons rust. (1 Petr. 4 : 14.) In 2 Kor. 1 : 21 en 22 worden ons alle drie karakters van den Geest Gods in éénen zin aangegeven, nl.: „Maar die ons met u bevestigt

in Christus, en die ons *gezalfd* heeft, is God, die ons ook *verzegeld*, en *het onderpand* des Geestes in onze harten gegeven heeft." O, dat wij Hem in onzen wandel niet *bedroeven*, en in onze samenkomsten nimmer *uitblusschen!* (Efez. 4 : 30; 1 Thess. 5 : 19.)

Dat toch alle verlost, door den Geest van God, zich meer en meer in „de verborgenheid,” welke door den apostel Paulus geopenbaard is geworden, laten inleiden, om door het geloof te aanschouwen, dat wij met Christus één-gemaakt zijn in Zijnen *dood* en in Zijne *opstanding*, en nu reeds „in Hem” gezet zijn in de hemelsche gewesten, en door den Heiligen Geest met Hem, ons hemelsch Hoofd, een onoplosbare *eenheid* vormen, het *éene lichaam*, waarvan Hij *het hoofd* is. (Rom. 6 : 5, 6; Efez. 2 : 5, 6.) Toen God Adam schiep, schiep Hij ook reeds in Hem Eva; God zag haar in Adam, eer zij was. (Gen. 1 : 27; 5 : 2.) Zoo wordt ook *Christus en Zijn Gemeente* tezamen „*de Christus*” genoemd: „Want gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft, en al de leden des lichaams, hoewel vele, één lichaam zijn, zoo ook *Christus*.” (1 Kor. 12 : 12.) Zie ook Efez. 4 : 15, 16 en 5 : 29—32.

Het Egypte der Schrift.

(*Vervolg van bladz. 63.*)

We komen opnieuw met Egypte in aanraking door *Jozef*. Ongeveer $2\frac{1}{2}$ eeuw zijn voorbijgegaan, nadat Abram uitgeleid was door Faraö's dienstknechten. Nu treedt een jeugdige nakomeling van den geëerden Abram, als *slaaf* de grenzen over. Broederhaat had den armen jongeling in handen gegeven van *Ismaëls zonen* en deze werden de werktuigen, om den godvreezenden Jozef te brengen op de slavenmarkt. Noch de broeders, noch de verre verwanten, de Ismaëlieten, hadden een hart voor de smarten van Jozef. De broeders wierpen uit, Jozef werd geslagen in het huis zijner liefhebbers en, als een verworpenen aan de zonen Ismaëls overgeleverd, „vervolgden” dezen „die naar den geest geboren was.” We hebben in dit alles echter alleen de uitwendige omstandigheden. Jozefs woord tot de broeders en het getuigenis des Heiligen Geestes in Psalm 105 doen ons zien, dat we in deze getuigenis *een voornemen Gods* zien uitgevoerd. Jozef sprak: „*God heeft mij voor ulieder aangezicht heengezonden. Gij hebt mij herwaarts niet gezonden.*”

maar God-Zelf, die mij tot *Faraö's vader* heeft gesteld." (Gen. 45 : 5—8). „Vreest niet, want ben ik in de plaats van God? Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen *mij* gedacht, doch *God heeft dat ten goede* gedacht, opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden." (Gen. 50 : 20.) En de Psalmist getuigt: „Hij riep ook een honger in het land; Hij brak allen staf des broods. *Hij zond eenen man voor hun aangezicht henen*; Jozef werd verkocht tot een slaaf. . . . Daarna kwam Israëel in Egypte, en Jakob verkeerde *als vreemdeling in het land van Cham.*”

Door deze woorden wordt ons Gods handeling blootgelegd. God legde de hand op Chams erfenis. *Egypte moest gastvrijheid bewijzen aan de familie Gods.* Maar één uit die familie zou als verlosser van dat groote volk optreden en aller weldoener zijn. Welk een genade! Wat zou Egypte geweest zijn zonder Jozef! Hoe zou het Mitsraïms kinderen in Chams land zijn gegaan, indien God niet op den rechten tijd een Jozef had gezonden? Faraö sprak: „Ga tot Jozef,” maar God had eerst dien Jozef moeten zenden. Hoe betaamde het den Egyptenaren deze weldaden in gedachtenis te houden van vader op kind. Hoe gemakkelijk moest het den zonen van Mitsraïm vallen, gastvrijheid te betoonen en herbergzaamheid te bewijzen aan „Jozefs zaad!” Ten overvloede was

het slechts voor een tijd. Het „vierde geslacht” zou naar Kanaän wederkeeren. (Gen. 15 : 16.) Te Zijner tijd zou God spreken: „Laat mijn volk trekken.” En wat zien we nu na Jozefs dood? *Tweërlei verzet*. De gastvrijheid wordt schandelijk misbruikt. Zal men een gast verdrukken? Immers neen! En Faraö deed het. *Pithom* en *Raämses* (de schatsteden), en *Sifra* en *Pua* (de vroedvrouwen der Hebreïnnen), maar het meest van al *de rivier*, die de jongskens verzwolg, zijn de droevige getuigen van Faraö's haat jegens den vreemdeling, wien hij herbergzaamheid mocht bewijzen en aan wien hij de behoudenis van zijn machtig volk te danken had. Wanneer God spreekt: „Het is genoeg, ge behoeft den vreemdeling niet langer te herbergen; ge verdrukt Mijn volk, laat het daarom trekken,” dan is het smalend antwoord van Faraö: „*Wie is de Heere*, wiens stem ik gehoorzamen zoude om Israël te laten trekken? **Ik ken den Heere niet, en zal ook Israël niet laten trekken.**” (Ex. 5 : 2.) Daarmede is de teerling geworpen. God kan van Zijn rechten niet afzien, al zou ook een Faraö ze betwisten. We kennen de historie. Als kinderen leerden we reeds de 10 plagen: een *tweeledige* openbaring nl. van 's menschen dwaas en halsstarrig verzet en van Gods heerlijkheid, die al meer zich ontplooit, niet in genade, maar in *gezagsopenbaring*, waarbij evenwel de genade

toch ook nog naar buiten treedt. (Zie Ex. 9 : 20). En het einde is, dat „het paard met zijn ruiter in de zee gestort wordt.” (Ex. 15 : 21.) Faraö verzonk als lood in diepe wateren. „Door het geloof zijn de kinderen Israëls de Roode zee doorgestaan als door het droge; hetwelk de Egyptenaars ook beproefden en verdronken.” (Hebr. 11 : 29.)

Nog een enkele opmerking omtrent Jakob vinde hier een plaats. Het betreft zijn optreden tegenover Faraö. Jozef bracht zijn vader voor Faraö's aangezicht. Wat lezen we nu? „En Faraö zeide tot Jakob: Hoevele zijn de dagen der jaren uws levens? En Jakob zeide tot Faraö: De dagen der jaren mijner vreemdelingschappen zijn honderd en dertig jaren; weinig en kwaad zijn de dagen der jaren mijns levens geweest, en hebben niet bereikt de dagen van de jaren des levens mijner vaderen, in de dagen hunner vreemdelingschappen. En *Jakob zegende Faraö.*” (Gen. 47 : 7—10.) Tweemaal vinden we de woorden: „En Jakob zegende Faraö,” want ook vers 7 geeft deze woorden. Wel is Jakob een schaapherder, en „alle schaapherder — zoo zeide Jozef — is den Egyptenaar een *gruwel*” (Gen. 46 : 34), maar niettemin staat hij naar Gods gedachten boven Faraö, en in het bewustzijn daarvan handelt hij en zoo blijkt duidelijk, wie de meerdere is. „*Buiten alle tegenspraak nu wordt het mindere*

gezegend door het meerdere." (Hebr. 7 : 7.) In Faraö en Jakob hebben we een afspiegeling van de twee volkeren, die ze vertegenwoordigen — het volk van Egypte of de zonen van Mitsraïm, en de zonen van Jakob of Gods volk. Israël is tot een „hoofd" gesteld en niet tot een „staart," en al moge het in vernedering en verdrukking zijn, toch zal het op Gods tijd *aan de spits* gesteld worden.

* * *

Weer staan we bijna *vijf* eeuwen achter de uittocht der kinderen Israëls onder Mozes. Dat groote volk is door Jehovah de erfenis binnengeleid. Na veel strijd is een heerlijke tijd van weldadige rust aangebroken: **Salomo**, de vorst des vredes, of **Jedid-Jah**, de „geliefde des Heeren" (2 Sam. 12 : 24, 25) regeerde over het volk Gods. Adonia, Joab en Simeï zijn gedood en de rust omgeeft den troon der heerlijkheid. Opmerkelijk is het, dat nu onmiddellijk wordt meegedeeld, dat Salomo „zich met Faraö, den koning van Egypte verzwagerde en de dochter Faraö's tot vrouw nam." (1 Kon. 3 : 1.) Daarin hebben we een liefelijke heenwijzing naar wat eenmaal geschieden zal met de volkeren der aarde ten tijde van de volmaakte regeering van den waren Vredevorst en den Veelgeliefde.

Hoe wonderbaar schoon is de Schrift in al haar mededeelingen. De harmonie wordt

nimmer verstoord. Zij gewaagt van *het volk, de volkeren* en *de Gemeente Gods*, maar altijd behoudt elk de door God vastgestelde plaats. De Gemeente Gods, de Bruid van Christus, heeft haar plaats *in den hemel*, waar zij zal opgenomen worden bij de komst van den hemelschen Bruidgom (Joh. 14; 1; Thess. 4). Het volk Gods op aarde heeft zijn plaats *in Kanaän*; in het land des Heeren, met Jeruzalem en den Tempel als middelpunt (naar de voorzeggingen van Ezechiël 40—47) en de grenzen zijn tenminste niet nauwer dan die onder Salomo's regèering: „van de rivier tot het land der Filistijnen en tot aan de landpale van Egypte” (1 Kon. 4 : 21); integendeel de grenzen aan Abraham genoemd zullen dan de landpalen zijn. En de volkeren blijven op de *hun aangewezen plaats*, alleen zal ook voor hen Jeruzalem het middelpunt der aarde zijn en allen zullen gezanten zenden om den grooten Koning te aanbidden. (Zach. 14 : 17.) Voor allen een zegen! Voor allen *niet denzelfde zegen*, maar toch een zegen! Doch alleen in verbinding met den Zoon van God. *Buiten Christus is geen enkele zegen te smaken*, in welke bedeeing men ook leeft. Voor u, lezer, is een volle zegen verkrijgbaar gesteld. Geloof evenwel in Jezus Christus, die voor den zondaar stierf, en ge wordt tot de Gemeente van Christus gebracht, ja wordt een deel van haar en „**alle geestelijke zegeningen**

in de hemelsche gewesten in Christus" worden uw deel! (Efeze 1 : 3.)

Na den dood van Salomo is er af en toe een punt van aanraking geweest tusschen de geschiedenis der koningen Israëls en die der Faraö's. Ook nu houden we ons aan de mededeelingen der Schrift. Het eerst onder **Rehabeam**, koning van **Juda**. De afwijking van Salomo droeg haar wrange vruchten in de dagen van zijn zoon en opvolger. „Juda deed dat kwaad was in de oogen des Heeren . . . ; zij deden naar *alle de gruwelen* der heidenen, die de Heere van het aangezicht der kinderen Israëls uit de bezitting verdreven had." (1 Kon. 14 : 22—24.) Nu moet de Heere *tuchtigen*. Daartoe gebruikt hij **Sisak**, den koning van **Egypte**. Deze toog tegen Jeruzalem op en nam de schatten van het Huis des Heeren en van het huis des konings weg, zelfs de gouden schilden, die Salomo gemaakt had. De heerlijkheid uit Salomo's dagen wordt weggevoerd. Wel laat Rehabeam koperen schilden er voor in de plaats maken, maar daarmee is het droeve feit nog zooveel duidelijker erkend. (1 Kon. 14 : 25—28.) Waar Israëls God *Egypte gebruikt als een tuchtroede*, daar kunnen de koningen Israëls leeren op Egypte geen betrouwen te stellen. En toch is het vaak geschied, in weerwil van de plechtigste waarschuwingen.

Van **Hoséa**, den koning der **10 stammen**,

lezen we, dat hij onderworpen werd door Salmeneser, den koning van Assyrië, zoodat Israël aan Assyrië schatplichtig wordt. Het is de eerste smadelijke stap op den weg, die tot opheffing van het zelfstandig volksbestaan voert. Voor Hoséa was het een diepe vernedering, die hem en het volk moest leiden tot ware verootmoediging en terugkeer tot Jehovah. Maar het oog gaat naar het Zuiden, als de druk van het Noorden komt. Politieke berekeningen benevelen het oog van den vorst. Hij wendt zich tot Egypte, den tegenstander van het machtige Assyrië. Deze staten streven beide naar de heerschappij over de rijke landen ten Westen van de Jordaan en meenen, dat dit gebied feitelijk bij het hunne behoort. Wanneer de eene zich dus sterken kan ten opzichte van den andere, dan grijpt hij de welkome gelegenheid aan. Van Israël lezen we, dat het zich nu tot Assyrië en dan weer tot Egypte wendt, hoewel de profeten er krachtig tegen opkomen. Zoo ook Hoséa. Hij zond boden tot **So**, den koning van **Egypte**. Er kwam een verbintenis tot stand. De koning van Assyrië ontvangt geen schatting en zoo wordt tot een algeheele inlijving van Hoséa's gebied besloten. De koning van Assyrië toog op in het gansche land; belegerde Samaria drie jaren en voerde de tien stammen weg. (2 Kon. 17 : 1—6.) Egypte was gebleken te zijn een gebroken rietstaf. Wel mocht de *profeet*

Hoséa, een tijdgenoot van koning Hoséa, klagten: „*Efraïm* (10 stammenrijk) *is als eene botte duif zonder hart; zij roepen Egypte aan, zij gaan henen naar Assur.*” (7 : 11.)

Als Rabsaké tot den godvruchtigen **Hizkia** komt en namens zijn koning, Sanherib, den vorst van Juda het verwijt voor de voeten werpt: „Zie, nu vertrouwt gij op dien gebroken rietstaf, op Egypte, op denwelken zoo iemand leunt, zoo zal hij in zijne hand gaan en die doorboren; alzoo is Faraö, de koning van Egypte, allen dengenen, die op hem vertrouwen” (2 Kon. 18 : 21), dan meent hij, dat ook Hizkia de hulp van den Zuidelijken nabuur heeft ingeroepen. Hij vergist zich evenwel, want Hizkia heeft zijn zaak op **Jehovah** gewenteld en deze neemt haar in Zijn hand. Geen pijl wordt in de stad geschoten, en Sanherib verliest zijn honderd vijf en tachtig duizend man, terwijl zijn zonen Adramelech en Sarezzer hem in den afgodstempel met het zwaard dooden. (2 Kon. 19 : 32—37.) Welk een tegenstelling: God en Egypte; en we zien in dit licht de groote waarheid in de woorden: „Vervloekt is de man, die vleesch tot zijnen arm stelt; gezegend daarentegen is de man, die op den Heere vertrouwt, en wiens vertrouwen de Heere is.” (Jeremia 17 : 5 en 7.)

Na de goddelooze regeering van Amon, den zoon en opvolger van Manasse, treedt de vrome koning **Josia** op. Een korte tijd van herleving en

voorbijgaand herstel. Het Huis des Heeren en het Pascha des Heeren worden in eere hersteld. En toch naderde het einde! „De Heere keerde nochtans den brand Zijns grooten toorns niet af. En de Heere zeide: Ik zal **Juda** ook van mijn aangezicht *wegdoen*, gelijk als Ik Israëel weggedaan heb; en Ik zal deze stad **Jeruzalem verwerpen**.” (2 Kon. 23:26 en 27.) Josia's oogen zien niet al dit kwaad, hij wordt weggenomen vòòr den dag des kwaads. Maar is het niet merkwaardig, dat hij valt bij *Megiddo*, als hij **Necho**, den koning van **Egypte**, tegemoet trekt? Deze Necho was op weg naar *Karchemis* (een stad) aan den Frath (Eufraat.) Om den Frath te bereiken moest de Egyptenaar *door Palestina*. De weg leidde langs Gaza, door het dal Jizreëls (*Megiddo*) naar Damascus en verder naar den boven-Eufraat. Josia duchtte gevaar voor Juda en „toog uit hem tegemoet.” Maar Necho wenscht den strijd met Josia te vermijden, en zendt boden met de woorden: „Wat heb ik met u te doen, gij koning van Juda? Wat u aangaat, ik ben heden *tegen u niet*, maar tegen een huis, dat oorlog voert tegen mij, en God heeft gezegd, dat ik mij haasten zoude: houd u af van God, die met mij is, opdat Hij u niet verderve.” „Doch Josia — zoo vervolgt de Heilige Geest — keerde zijn aangezicht niet van hem, maar *hij vermomde zich*, om tegen hem te strijden, en *hoorde niet naar de woorden van Necho uit*

den mond Gods, maar hij kwam om te strijden in het dal Megiddo." (2 Kron. 35 : 20—25.) Josia viel in den strijd en hij werd begraven te Jeruzalem. En met Josia viel de zelfstandigheid van Juda. Joahaz regeert drie maanden en wordt afgezet door Necho, die hem naar Egypte voert, Eljakim tot vazal maakt met den naam Jojakim, en het land een boete oplegt van 100 talenten zilvers en 1 talent gouds. Slechts eenige maanden blijft Juda aan Egypte cijnbaar. Dan komt de machtige Babylonier, die Assyrië reeds vernederd heeft, en werpt zich op Juda. Evenwel om het een zekere zelfstandigheid te doen behouden. Zedekia wordt tot koning aangesteld.

Gedalia wordt na de groote wegvoering door Nebukadnezar gesteld over het volk, hetwelk Nebukadnezar had laten achterblijven. Deze Gedalia bezwoer het volk, dat het in het land blijven en den koning van Babel dienen zou, dan zou het hun welgaan. (2 Kon. 25 : 21—24). Maar een zekere Ismaël, van koninklijken bloede, bewerkte een samenzwering en doodde met tien eedgenooten den trouwen Gedalia. Uit vrees voor een welverdiende straf vluchtte een groot deel van het volk naar Egypte. Deze vlucht was evenwel tegen de gedachten Gods. Jeremia betuigde het volk : „Indien gijlieden in dit land zult blijven wonen, zoo zal Ik u bouwen en niet afbreken, en u planten en niet uitrukken; . . . indien gij gansche-

lijk uw aangezicht zult stellen om in Egypte te gaan, en zult henengaan om aldaar als vreemdelingen te verkeeren, zoo zal het geschieden, dat het zwaard, waar gij voor vreest, u aldaar *in Egypteland zal achterhalen*, en de honger, waar gij voor zorgt, zal u aldaar in Egypte achteraan kleven, en gij zult aldaar sterven. . . . Gij zult in Egypte wezen tot eene vervloeking en tot eene ontzetting en tot eenen vloek en tot smaadheid, en zult deze plaats niet meer zien. De Heere heeft heden tegen ulieden gesproken, gij overblijfsel van Juda: **Gaat niet in Egypte.** Weet zekerlijk, dat Ik heden tegen u betuigd heb." (Jer. 42). En wat was het resultaat? Men hield Jeremia voor een leugenaar, men verdacht hem van te heulen met de Chaldeëen en voerde hem gevangelijk weg met Baruch, den trouwen metgezel van Jeremia, en al het volk. Zij togen op in Egypteland en kwamen te Tachpanhes. Daar te Tachpanhes spreekt de trouwe Godsgezant zijn profetieën uit, zoowel tegen Egypte als tegen de daar wonende Joden. „Zie, Ik zal Nebukadnezar, den koning van Babel, *mijnen knecht*, halen, en Ik zal zijnen troon zetten boven op deze sterren. . . En hij zal komen en Egypteland slaan. . . . En hij zal de opgerichte beelden van Beth-Semes, hetwelk in Egypteland is, verbreken, en hij zal de huizen der goden van Egypte met vuur verbranden." (Zie Jer. 43:8—13; Jer. 44 en 46:13—26.)

Na de ballingschap leefden de Israëlieten onder het juk van den Babyioniër, den Pers, den Griek en den Romein. De dood van Alexander den Grooten brengt de Ptolemeën als heerschers over Palestina. Onder hun heerschappij verkregen de Joden, die in Egypte woonden, verschillende voorrechten. Ze mochten o.a. een tempel bouwen naar het model van dien te Jeruzalem. Ze hadden verlot den eeredienst te plegen naar de wet en waren later voor de onderdrukte Joden, die uit Palestina kwamen vluchten, een hulp. We vermelden dit slechts om den onmisbaren schakel te hebben, tusschen het in den Bijbel meegedeelde uit het Oude- en Nieuwe Testament. Dit laatste spreekt ons eveneens over Egypte en wel in verband met de vlucht van het Kindeke.

Herodes de Grootte had bevel gegeven tot den kindermoord te Bethlehem. „Rachel beweende hare kinderen en weigerde vertroost te worden.” De grootmoordenaar bereikt evenwel zijn doel niet. Satan vermag niet het Huis Davids uit te roeien. Jehovah waakt! De beloften moeten vervuld worden. In Christus zijn ze alle ja en amen! God, die den zondaar liefheeft, en Zijn Zoon gezonden heeft als een Verlosser van verlorenen, laat Zijn plannen niet verijdelen. „Zijn raad zal bestaan.” Daarom verschijnt een engel des Heeren aan Jozef in den droom. „**Vlucht naar Egypte,**” spreekt de hemelbode. En zoo werd de profetie

vervuld: „Uit Egypte heb Ik mijnen Zoon geroepen.” (Hosea 11:1.)

Welk een eer voor Mitsraïm!

Een herberg, een wijkplaats voor den waren David; voor den Heer der aarde, den Gezalfde Gods!

Israël was eenmaal uit Egypte overgebracht „als een wijnstok” (Ps. 80:9), maar de wijnstok had geen goede vrucht gedragen. Nu neemt de Heere Jezus ook in dit opzicht de plaats van Gods volk in. God vangt als het ware de geschiedenis van Israël opnieuw aan. God roept Zijn Zoon uit Egypte. De ware wijnstok is een planting Gods. „Mijn Vader is de Landman.” (Joh. 15:1.) De ware wijnstok heeft heerlijk vrucht gedragen. En nimmer zal het vergeten worden, dat Egypte den Zoon van God geherbergd heeft, toen er voor Hem geen plaats was in de stad des grooten Konings! Ook voor het land van Cham zou heilicht glore.

* * *

De treffend-schoone geschiedenis van den „Moorman” uit Handelingen 8 vraagt nu een oogenblik onze aandacht. *Ethiopië, de erfenis van Cusch, den zoon van Cham*, wordt het arbeidsveld van den man, die „zijnen weg met blijdschap” terugreizen kon, wjl hem „Jezus verkondigd” was door Filippus. Ach, in Jeruzalem had de machtige dienaar van Candacé geen geluk gevonden. Buiten haar poort vond hij Jezus. „Buiten de legerplaats”

werd hem de Verlosser gepredikt. En Jezus nam zijn geheele hart in. Nu kon hij met ware blijdschap terugkeeren naar het land, waar een heerlijke arbeid hem wachtte. Hoe treffend werd hier *in beginsel* vervuld de profetie van Jesaja: „En de vreemde, die zich tot den Heere gevoegd heeft, spreke niet, zeggende: De Heere heeft mij gansch en al van Zijn volk gescheiden, en de gesnedene zegge niet: Zie, ik ben een dorre boom. Want alzóó zegt de Heere van de gesnedenen, die mijne sabbaten houden, en verkiezen hetgeen waar Ik lust toe heb, en vasthouden aan mijn verbond: Ik zal hun ook in mijn Huis en binnen mijne muren *eene plaats* en *eenen naam* geven, *beter dan der zonen en dan der dochteren*; *eenen eeuwigen* naam zal ik een ieder van hen geven, die niet uitgeroeid zal worden.” (56 : 3—5.) De kamerling was èn een vreemde, èn een gesnedene. Maar waar hij het heil te Jeruzalem zocht, en het in de stad, die „woest” geworden was (Matth. 23 : 38) niet vinden kon, daar werd hij geleid tot de Bron, en alle dorheid wijkt. Hij wordt een „medeburger der heiligen,” een „huisgenoot Gods” en ontvangt geen zegeningen, die met een talrijk geslacht van zonen en dochteren in verbinding staan, maar meer dan die. *Geestelijke en eeuwige zegeningen* worden zijn deel en niets kan hem deze ontrooven. In de toekomst zullen de aangehaalde profetische woorden *geheel*

vervuld worden en ook die, welke in Jes. 56:6 en 7 volgen: „En de vreemden, . . . die zal Ik ook brengen tot mijnen heiligen berg, en Ik zal ze verheugen in mijn bedehuis, hunne brandoffers en hunne slachtoffers zullen aangenaam wezen op mijn altaar; want mijn Huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volkeren.”

Met deze laatste opmerking zijn we ongemerkt overgegaan tot het slotgedeelte van onze taak en wel om met elkander na te gaan, welke profetieën over de toekomst van Egypte spreken. Het is niet zoo gemakkelijk, nauwkeurig aan te geven, welk deel der op Egypte betrekking hebbende profetieën onvervuld gebleven is en nog een vervulling in de toekomst ontvangen zal.

Uit Daniël 11 blijkt om te beginnen, dat er „op den tijd van het einde” een „koning van het Zuiden” wezen zal. Deze koning van het Zuiden is de koning van Egypte, hetgeen uit Dan. 11:8 blijkt. We kunnen op grond van vers 43 evenwel aannemen, dat de grenzen veel wijder zijn dan die van het huidige Egypte. We lezen van Egypte, Moorenland en Lybië, het drietal, dat we ook in Gen. 10 in één adem genoemd vinden, als de erfenis van Chams' zonen: Cusch (Ethiopië) Mitsraïm (Egypte) Put (Libyë). Een buitengewone welvaart schijnt die landen in de toekomst te zullen kenmerken. Vers 43 vermeldt de „schatten des gouds” en „des zilvers” en „alle gewenschte

dingen." Deze koning van het Zuiden blijkt een geducht tegenstander te zullen zijn van den machtigen Assyriër, die Jeruzalem niet sparen zal in de dagen van den Antichrist. Jeruzalem zal worden belegerd, maar de machtige aanvaller trekt door tot in Egypte, om den koning van het Zuiden machteloos te maken. Daar in Egypte wordt de Assyriër opgeschrikt door „de geruchten van het Oosten en van het Noorden." Hij keert naar Palestina terug, niet vermoedende, dat hij daar „tot zijn einde komen zal." Daarmede hebben we tegelijk de laatste worsteling gadeslagen tusschen de koningen van het Noorden en van het Zuiden. „Egypte zal niet ontkomen" (Dan. 11:42), maar de Assyriër vindt zijn einde in het land Palestina, waarmede de rust voor het volk des Heeren en de heerlijke regeering van Christus aanbreekt. Van uit Jeruzalem gaat de zegen ver buiten de grenzen des lands over de geheele aarde.

De vele profetieën, die met Egypte in betrekking staan, of er rechtstreeks van gewagen, kunnen we in twee groote groepen onderverdeelen. De eerste groep spreekt over Egypte in betrekking tot Palestina; de tweede over Egypte in zijn verhouding tot den Assyriër. Van den laatste is Babel een beeld. Egypte tegen Babel, of Faraö als tegenstander van Nebukadnezar, is een onderwerp, hetwelk we in de profetieën, vooral van Jesaja, Jeremia en Ezechiël, herhaaldelijk ontmoeten.

Nebukadnezar triomfeert in dien strijd. Want aan dezen droeg God de macht over, toen Jeruzalem ophield de troon des Heeren te zijn. Als Faraö dan Nebukadnezar naar de kroon steekt, kan het niet anders, of hij moet de nederlaag lijden. Maar deze worsteling om de oppermacht zal zich in de toekomst herhalen. Dan ontmoeten we een anderen Nebukadnezar, een tweede Babel. 't Is het machtige Assyrië, onder den „koning van het Noorden.” Het heeft er al den schijn van, dat deze zal triomfeeren. Zijn tegenstander zal „de koning van het Zuiden” zijn, het hoofd van een machtig en eensgezind Afrika. En ook deze tegenstander moet onder het juk doorgaan. We merkten het hierboven reeds op. „Egypte zal niet ontkomen.” Maar God vernedert den Assyriër, als hij de roede geweest is, waarmede Jehovah Zijn volk tuchtigen zal en de troon wordt weder te Jeruzalem opgericht. God herneemt Zijn rechten. En al wat in verbinding daarmede noodig is, zal ten gunste van Gods volk geschieden. Dat volk wordt vergaderd en van uit de verschillende volkeren vrij gemaakt. En als dit alles vervuld is, dan wordt Egypte hersteld en ook Assyrië. Beiden zullen deelen in de zegeningen van Israël.

Menige profetie, over of tegen Egypte uitgesproken, is dus reeds vervuld. Maar niet altijd hebben we de totale vervulling in de historie en blijft dus nog een deel over, hetwelk in de toe-

komst nog vervuld zal worden. Vooral in Jesaja ontmoeten we zulke uitspraken. Uit de zeer vele kiezen we het 19e hoofdstuk: „*de last* (of Godspraak) *van Egypte.*” Het vangt aan met de aankondiging van het oordeel. „Zie, de Heere rijdt op eene snelle wolk, en Hij zal in Egypte komen, en de afgoden van Egypte zullen bewogen worden voor zijn aangezicht, en het hart der Egyptenaren zal smelten in het binnenste van hen.” Dat oordeel bestaat allereerst in revolutie: Egyptenaren worden tegen Egyptenaren verward; en stad tegen stad. In hun radeloosheid vragen zij den waarzeggers; zij wenden zich tot hun afgoden. Daaruit komt voort de heerschappij van een streng koning. (vers 2—5.) Daarop wordt melding gemaakt van een zeer zware bezoeking: de rivieren en stroomen verdrogen, alsmede het riet en het schilf. We lezen in het zesde vers, waarvan we de nieuwe en veel duidelijker vertaling geven, omdat men daarin Matsor d.i. Egypte, onvertaald heeft gelaten: „En de rivieren zullen stinkende worden; de stroomen (of kanalen) van Matsor zullen minder worden en uitdrogen, het riet en de biezen zullen verwelken.” Als we er aan denken, wat de Nijl voor Egypte is, dan kunnen we een weinig begrijpen, wat dit wezen zal. Hongersnood is het gevolg, terwijl de visscherij geen bestaan meer zal opleveren. (vs. 7—9.) Vers 10 eindigt: „Allen, die om loon arbeiden zijn bedroefd.” (Nieuwe Vert.)

Maar het oordeel blijft niet beperkt tot het volk; ook de leidlieden vallen er onder: vorsten en wijzen. Er is geen wijze, geen vorst, op wien men rekenen kan. (vs. 11—14.) Allen zijn als een zwakke vrouw, die beeft voor de verschrikking. „*De hand des Heeren der heirscharen is tegen hen!*”

Het land Juda is de lastige steen, de aanleiding tot al die verschrikkingen, de bron van ergernis, de twistappel. Assyrië begeert Juda, en Egypte loert er op.

Maar de Heere eischt het op, als **Zijn erfenis**. Hij oordeelt Egypte door den Assyriër en Hij vernietigt ten slotte dezen geweldige.

„En het land Juda zal den Egyptenaren tot een schrik zijn: zoo wie het vermelden zal (voor de Egyptenaren), die zal ze bevreesd doen wezen voor den raadslag des Heeren der heirscharen, dien Hij tegen hen beraadslaagd heeft.”

Hier hebben we een schoonen overgang in ons hoofdstuk. De raad des Heeren bestaat. De raadslagen der volkeren worden verijdeld. Jehovah reinigt Zijn land. Zijn troon wordt in Jeruzalem opgericht. Over dit alles spreekt ook Jesaja, doch hier wordt het stilzwijgend voorbijgegaan. Maar de zegeningen blijven niet uit. Egypte wordt hersteld. En we lezen:

„Te dien dage zullen er vijf steden in Egypteland zijn, sprekende *de spraak Kanaäns* en *zwevende den Heere* der heirscharen; eene zal genoemd

zijn „eene stad der versterking” (of Heres, d. i. Heliopolis of Zonnestad). En dan weer: „Te dien dage zal de Heere *een altaar* hebben in het midden van Egypteland . . . want zij *zullen tot den Heere roepen* vanwege de verdrukkers, en Hij zal hun *een Heiland* en Meester zenden, die zal ze *verlossen*.”

Is het niet wonderbaar? Daar, waar de kinderen Jakobs hebben geschreid, daar zullen de Egyptenaren schreien. Daar, waar God het gekerm van Zijn volk hoorde, daar zal Hij ook het gekerm van den vreemde hooren. Daar, waar Hij voor het zaad van Jozef door de hand van Mozes een verlossing wrocht, daar zal Hij opnieuw verlossing geven aan den Egyptenaar. Wonderbaar en elke gedachte overtreffend! Welk een God! Hij redt ook den Egyptenaar, als die *tot Hem* roept.

Dan zal er kennisse Gods in Egypte wezen. Geen Faraö snoeft meer: „Wie is die Heere, ik ken Hem niet.” (Ex. 5 : 2.) „*De Egyptenaars zullen den Heere kennen te dien dage*.” (Vers 21.) De ware dienst van Jehovah wordt er gevonden: *slachtoffer en spijsoffer worden gebracht*. In den weg van oordeel zijn ze genezen, en nadat zij zich tot God hebben bekeerd, zijn ze aangenomen. (Vers 22.) En dan houdt de naijver op tusschen Egypte en Assur. Er is een gebaande weg van den een naar den ander. Maar *geen krijgsdrommen* zullen meer langs dien weg gaan. Er zullen *vrede-lievende betrekkingen* zijn tusschen den Egyptenaar

en den Assyriër. En het schoonst van alles is wel dit laatste: „*En de Egyptenaars zullen met de Assyriërs den Heere dienen.*” Tusschen Egypte en Assur ligt geen twistappel meer. Juda is geen ergernis meer voor die beiden. Israël is wel de derde, en het is wel in het midden van het land, maar het is als een fontein van zegen.

Te dien dage zal Israël de derde wezen met de Egyptenaren en met de Assyriërs, een zegen in het midden van het land.” (vers 24.)

Israël kan zulk een fontein wezen, wijl God het daartoe stelt. Van Hem gaat alles uit!

Uit Hem! Door Hem! Tot Hem!

Het hoofdstuk sluit zoo treffend met deze schoone woorden: „Want de Heere der heirscharen zal ze zegenen, zeggende: „**Gezegend zij mijn volk de Egyptenaars.**”

„**En de Assyriërs het werk mijner handen.**”

„**En Israël, mijn erfdeel.**”

J. T.

---

* * *

ERRATA.

De lezer gelieve den naam onder het „Pelgrimslied” in No. 2, blz. 64, te lezen: **Fr. von Bethmann Hollweg.**

De profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK X.

„De vrucht der leugen.”

„Alle dingen zijn naakt en geopend voor de oogen desgenen, met wien wij te doen hebben.”

(Hebr. 4 : 13b.)

Bij een aandachtige lezing van het tiende hoofdstuk van Hoséa blijkt, dat we het kunnen onderverdeelen in vier deelen.

1. Het eerste deel, hetwelk de verzen 1—4 omvat, stelt ons de afgoderij in Israël voor. *Alle vrucht voor God ontbreekt.* Gods oordeel groent als een vergiftig kruid op den akker.
2. De verzen 5—8 spreken vervolgens over het in het eerste gedeelte aangekondigde oordeel, hetwelk vallen zal op de *inwoners* van Samaria, en komen zal over de *afgods-priesters* en ook over den *koning*. De hoogten, waar de afgoderij werd bedreven, zullen worden weggenomen. De bergen en heuvelen zijn *geen verbergings* voor het oordeel.
3. In de verzen 9—12 wordt een *terugblik* geworpen op Israëls geschiedenis en het

volk wordt opgeroepen om *terug te keeren tot Jehovah*.

4. De verzen 13—15 vormen het slotgedeelte, waarin sprake is over *de vrucht der leugen* en over het *valsche vertrouwen* des volks en de gevolgen ervan.

„Israël is een uitgeledigde wijnstok, hij brengt weder vrucht voor zich; maar naar de veelheid zijner vrucht heeft hij de altaren vermenigvuldigd, naar de goedheid zijns lands hebben zij de opgerichte beelden goed gemaakt.” (vs. 1.)

Deze woorden, die door de vertaling van het woord „uitgeledigde” moeilijkheid kunnen opleveren, wenschen we te beschouwen in het licht van Johannes 15 en Jesaja 5. Uit laatstgenoemd hoofdstuk en ook uit Psalm 80 : 9 blijkt duidelijk, dat Israël de wijnstok en de wijngaard van Jehovah wordt genoemd, waaraan de Heere alles heeft gedaan, wat vereischt wordt voor het dragen van vrucht.

In plaats van edele vruchten heeft de wijnstok stinkende druiven voortgebracht, zoodat de Landman, Jehovah, niet verheerlijkt is geworden. Jesaja geeft een opsomming in zijn „lied van den wijngaard” van al wat God aan den wijngaard gedaan heeft, en Johannes 15 spreekt over het snoeien van de ranken, over het reinigen van den wijnstok, alleen met het doel, dat de wijnstok veel

vrucht zoude voortbrengen. Want daarin wordt de Landman verheerlijkt. „Mijn Vader is de Landman. Hierin is mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt.”

Waar nu Israël aan Gods verwachtingen niet heeft beantwoord, daar is de Heere Jezus gekomen en Hij heeft *volmaakt* vrucht gedragen. Daarom kan Hij zeggen: „Ik ben de ware wijnstok.”

Indien wij vrucht willen dragen voor den Vader, dan moeten wij met den Heere Jezus in gemeenschap staan, in Hem blijven, en als Zijn discipelen Zijn woord bewaren. Hij heeft de geboden Zijns Vaders bewaard, en wij behooren Zijn geboden te bewaren. Zóó zullen wij in Zijn liefde blijven en heengaan en vrucht dragen, en deze vrucht zal blijven.

Komen we nu tot ons hoofdstuk uit Hoséa. Daar vinden we dezelfde voorstelling. De wijnstok is uitgeledigd, onttakt, de ranken zijn gesnoeid. Misschien door allerlei kastijdingen Gods, waarom ook het woord geplunderd kan worden vertaald. Maar hoe ook, de wijnstok, die uitgeledigd, beroofd is, brengt weder vrucht voort. Doch het is geen vrucht voor Jehovah. Hij brengt vrucht voort **voor zich**. En die veelheid van vrucht gebruikte het volk voor afgoderij!

De altaren werden vermenigvuldigd. God kende slechts twee altaren, die de vreugde uitmaakten van elken godvruchtigen Israëliet. De psalmist

van den 84en Psalm roept in zijn vurig verlangen naar het „Huis des Heeren” vol vreugde uit: „*Bij Uwe altaren, mijn Koning en mijn God!*” Dat waren de altaren der verzoening en der vereering: het koperen brandoffer-altaar en het gouden reukoffer-altaar: een voorstelling van Christus' kruis en werk, tot verzoening en tot verheerlijking van God, een voorstelling ook van het *komen tot* en het *blijven in* den Heer.

Maar Israël vermenigvuldigde de altaren. Afgodsaltaren werden opgericht, en daarop werden bloedige offers en reukoffers gebracht voor de opgerichte beelden. Het hart des volks was niet onverdeeld voor Jehovah. Integendeel! Het hart was verdeeld en de toorn Gods moest komen over de altaren, zoowel als over de opgerichte beelden, gelijk we lezen in vers 2: „Hij heeft hun hart verdeeld, of naar een nieuwere vertaling: „Hun hart is verdeeld, nu zullen zij verwoest worden. Hij zal hunne altaren doorhouwen en Hij zal hunne opgerichte beelden verstoren.”

Hoséa kondigt den tijd aan, dat er geen koning in Israël wezen zou. Reeds had hij te voren gesproken: „De kinderen Israëls zullen vele dagen blijven zitten zonder koning.” (3:4). Dit zou een bewijs zijn van het rechtvaardig oordeel Gods. Reeds de profeet *Samuël* had dit oordeel aangekondigd, toen hij het volk te Gilgal had bijeenvergaderd, om het koninkrijk over Saul te ver-

nieuwen. Bij deze gelegenheid sprak de laatste richter deze merkwaardige slotwoorden: „*Vreest slechts den Heere, en dient Hem trouwelijk met uw gansche hart: want ziet, hoe groote dingen Hij bij ulieden gedaan heeft! Maar indien gij voortaan kwaad doet, zoo zult gijlieden, als ook uw koning, omkomen.*” (1 Sam. 12:24, 25.)

Hoséa wijst er op, dat het volk eenmaal zeggen moest: „*Wij hebben geen koning.*” Maar het zou dan niet de schuld bij Jehovah kunnen zoeken, doch alleen bij zichzelf, en daarom dan deze woorden moeten toevoegen: „*Want wij hebben den Heere niet gevreesd.*” Bovendien zouden ze de machteloosheid inzien van een koning, om hen te redden uit den toestand van smaadheid en vernedering, waarin ze gekomen waren door hun eigen zonde. Dit blijkt uit de woorden: „*Wat zoude ons dan een koning doen?*” Hier hebben we niet het verlangen naar den Heere, niet den terugkeer tot den waren Koning, hetwelk Jehovah is, maar veeleer de gedwongen onderwerping aan een overmacht, waarvan ze zich niet kunnen bevrijden. Het hart is nog verhard. De tuchtroede is neergedaald op het volk, maar deszelfs geweten is niet ontwaakt. Dit blijkt uit vers 4, waar de profeet *drie* ernstige beschuldigingen moet inbrengen tegen het volk: zij hadden *woorden* gesproken; zij hadden een valschen eed afgelegd; — zij hadden *een verbond* gesloten.

Hoe zeer moest deze beschuldiging het geweten treffen. Bij „woorden” was het gebleven, als ze zich voor een oogenblik hadden verootmoedigd; met een eed hadden ze hun woorden bekrachtigd, doch ze waren meinedigen gebleken; ze waren in een verbond met Jehovah getreden, doch hadden het willekeurig verbroken. Als we *het begin van Israëls geschiedenis* opslaan, dan vinden we *dezelfde drie dingen*. Aan den berg Sinaï spraken ze tot driemaal toe: „Al wat de Heere gesproken heeft, zullen wij doen!” (Ex. 19:8; 24:3 en 7). De gebroken tafelen der Wet en het gouden kalf zijn de welsprekendste getuigen van des volks ontrouw. Tot Mozes sprak de Heere bij die gelegenheid: „Ten dage mijns bezoeks, zoo zal Ik hunne zonde over hen bezoeken!” (Exod. 32:34). Naar deze onveranderlijke wet der Godsregeering wordt Israël ook in Hoséa’s dagen bezocht. Het oordeel kan niet uitblijven. God zond een plaag, waarschijnlijk een misgewas, te oordeelen naar de bewoordingen, waarvan de profeet zich bedient. Lezen we nu de verzen 3 en 4: „Want nu zullen zij zeggen: Wij hebben geen koning, want wij hebben den Heere niet gevreesd: wat zoude ons dan een koning doen? Zij hebben woorden gesproken, valschelijk zwerende in het verbond maken; daarom zal het oordeel als een vergiftig kruid groenen op de voren der velden.”

In de verzen 5—8 kondigt de profeet het oordeel aan over de inwoners van Samaria en over het geheele volk, over de tien stammen. Hij noemt het „*het volk van het kalf.*” Het kalf van Bethel, hetwelk hier, gelijk reeds te voren, door den profeet Beth-Aven genoemd wordt, zou worden weggevoerd naar Assur, als een schatting aan koning Jareb, den koning van Assur, die met dezen zinnijken naam wordt genoemd. Wij zagen reeds in een vorig hoofdstuk, waarom deze naam Jareb wordt gebezigd. De grond van het vertrouwen des volks zou hun ontzinken. Die valsche god zou noch zichzelf, nog Israël kunnen verlossen. Vandaar, dat het volk zou treuren over zijn god en de priesters, die zich verheugden over zijn heerlijkheid, zouden beven. Het woord „*kemarim*” duidt *afgods priesters* aan. Misschien zinspeelt dit woord op de luidruchtigheid dier priesters bij hun diensten. Doch hoe het zij, uit 2 Kon. 23 : 15 blijkt de beteekenis van het woord. Daar lezen we, dat Josia de *kemarim* afschafte, en het is uit hetgeen volgt op die plaats duidelijk, dat er *Baälpriesters* mee worden bedoeld.

De koning wordt door Hoséa vergeleken bij *schuim op het water*. Hoe nietswaardig is in de oogen des Heeren datgene, waarop een afvallig volk steunt en roem draagt.

De tempels der afgoden worden vernietigd. Op de altaren zouden doornen en distelen groeien, en

zoo vreeselijk zou het oordeel wezen, dat men meer begeeren zou te sterven, dan te leven. De menschen zouden den dood zoeken! Wel zouden vreeselijke dagen aanbreken. De woorden van vers 8 worden door den Heere Jezus aangehaald en ook nog eens in het „Boek de Openbaring,” om den angst voor te stellen, die in het hart zijn zal dergenen, die de toekomstige oordeelen van de „ure der verzoeking” moeten doormaken. (Luk. 23 : 30 ; Openb. 6 : 16). Al deze bedreigingen te zamen vinden we in de meergenoemde verzen, die we hier laten volgen:

„De inwoners van Samaria zullen verschrikt zijn over het kalf van Beth-Aven ; want zijn volk (d. i. het volk van dit kalf) zal over hetzelfde treuren ; mitsgaders zijne kemarim (die zich over hetzelfde verheugden) over zijne heerlijkheid (treuren), omdat zij van hetzelfde is weggevaaren. Ja, datzelfde (n.l. het kalf) zal naar Assur gevoerd worden tot een geschenk voor den koning Jareb ; Efraïm zal beschaamd worden vanwege zijnen raadslag ; de koning van Samaria is afgehouden, als schuim op het water ; en de hoogten van Aven, Israëls zonde, zullen verdelgd worden, door nen en distelen zullen op hunne altaren opkomen ; en zij zullen zeggen tot de bergen : Bedekt ons, en tot de heuvelen : Valt op ons.” (Verzen 4—8.)

De terugblik op Israëls geschiedenis in de verzen 9—12 is zeer verootmoedigend !

Allereerst wordt het volk nog eens gewezen op Gibeá. We spraken daarover reeds in het vorige hoofdstuk. De zonde der Gibeonieten was niet beperkt gebleven tot binnen de muren dier stad; integendeel het heele volk was ermede besmet. De strijd tegen de kinderen der verkeerdheid had het volk niet aangegrepen. Daarom moest God Zijn tuchtende hand op hen doen nederdalen. Hij zou volkeren tegen hen verzamelen om tegen hen te strijden. Zij zouden moeten dragen de vreeselijke gevolgen van hun twee boosheden: De springader des levenden waters, n.l. Jehovah, hadden zij verlaten en zij hadden zichzelf (te Dan en te Bethel, waar de kalveren opgericht waren) bakken uitgehouwen, gebroken bakken, die geen water houden. (Vgl. Jeremia 2:13.)

Efraïm, d.i. de verpersoonlijking van de tien stammen Israëls, had, zoo gaat Hoséa in beeldspraak voort, het dorschen lief. Aan den zwaarderden dienst van het ploegen had hij zich onttrokken, hoewel hij aan het juk gewend was. En toch — de kracht ontbrak niet. Jehovah zag de schoonheid van den hals der vaars en Hij zou Efraïm dwingen te rijden. Hij zou Efraïm, omdat hij onwillig bleek tot absolute gehoorzaamheid en achteruitsloeg, aanspannen, en dwingen te ploegen en te eggen. Ook Juda en de kinderen Jakobs zouden hierin deelen.

De profeet wekt daarna het volk op den Heere

te zoeken. Hij laat evenwel een ernstige roepstem doorgaan. Hij wijst den weg aan, waarin zij den Heere konden verwachten. Indien zij het zaad der gerechtigheid zaaiden, zouden zij weldadigheid maaien. De opwekking „braakt u een braakland” mocht niet ontbreken. Israël was zelf aan een lang onontgonnen gebleven akker gelijk, vol met doornen en distelen. Voor zulk een akker was een dubbele ploeging noodzakelijk. Het volk moest gereinigd worden van ondeugden, die diep wortel geschoten hadden. Daarom zegt ook Jeremia: „Braakt u een braakland.” Slaan we deze plaats bij Jeremia op, dan blijkt, dat de gedachtengang dezelfde is. De profeet zegt: „Want zóó zegt de Heere tot de mannen van Juda en tot Jeruzalem: Braakt ulieden een braakland (of naar de nieuwe vertaling: *Ontgint u een nieuw terrein, ploegt een tweede ploeging*) en zaait niet onder de doornen. Besnijdt u den Heere, en doet weg de voorhuiden uws harten, gij mannen van Juda en inwoners van Jeruzalem; opdat mijne grimmigheid niet uitvare als een vuur, en brande, dat niemand blusschen kunne, vanwege de boosheid uwer handelingen.” (Jer. 4:3, 4.) De doornen moesten worden weggenomen. Indien onder de doornen gezaaid werd, zou er van vrucht niets kunnen komen. De voorhuid des harten moest weggerukt en de boosheid der handelingen weggedaan worden.

Nemen we dit alles samen, dan zien we, hoe schoon deze bij eerste lezing misschien duistere plaats in Hoséa is! Efraïm verkoos niet den dienst van God. Hij minde de vrijheid, die bij het dorschen genoten werd en schuwde de ploeging, waarbij twee ossen (of vaarzen) in het juk gebonden zijn. Evenwel zou Jehovah Efraïm aanspannen. Maar het ploegijzer (en hier hebben we een schoonen overgang) moest in het *hart des volks* ingaan. Zelfs was een tweede ploeging noodig. Dan zou op den *akker des harten* gerechtigheid gezaaid en weldadigheid gemaaid worden. In dien weg zouden zij den Heere zoeken, en Hij zou Zich niet onbetuigd laten, maar tot hen komen en gerechtigheid regenen! Heerlijk verband! Een verandering van binnen af, gevolgd door een verandering naar het uitwendige en beide deze veranderingen van Boven af gewerkt. We zien, hoe diepen zin de woorden der profeten hebben! Hoe waard zijn ze, biddend nagevorsch't te worden! Lezen we nu tenslotte de verzen 9—12.

„Sinds de dagen van Gibeá hebt gij gezondigd, o Israëel!

„Daar zijn zij staande gebleven.

„De strijd te Gibeá, tegen de kinderen der verkeerdheid, zal ze niet aangrijpen, (of heeft hen niet aangegrepen).

„Het is in mijnen lust, dat Ik ze zal binden, en volken zullen tegen hen verzameld worden,

als ik ze binden zal in hunne twee voren, (of om hunne twee zonden).

„Dewijl Efraïm eene vaars is, gewend gaarne te dorschen, zoo ben Ik over de schoonheid van haren hals overgegaan.

„Ik zal Efraïm berijden, (of aanspannen).

„Juda zal ploegen.

„Jakob zal voor hem eggen.

„Zaait u tot gerechtigheid, maait tot weldadigheid.

„Braakt u een braakland, (of ploegt een tweede ploeging).

„Dewijl het tijd is den Heere te zoeken, totdat Hij kome en over u de gerechtigheid regene.”

De slotverzen wijzen op de vrucht der leugen en op het valsche vertrouwen des volks.

Israël had goddeloosheid geploegd; verkeerdheid gemaaid; de vrucht der leugen gegeten. En dit alles, omdat ze niet van den Heere af, niet van Boven af, begonnen waren. Zij hadden in zelfvertrouwen gewandeld en op eigen krachten gebouwd. Maar de veelheid der helden en vestingen — de openbaring van kracht — kon niet verhinderen, dat de eigenlijke zwakheid aan het licht trad. Een gedruisch, een tumult, een revolutie misschien, zou de kankerplaatsen aan het licht brengen. En dan spreekt de profeet over de ellende van Beth-Arbel door Salman. Daar had willicht een schrikkelijke veldslag plaats, waar

al de bloedige verschrikkingen van den oorlog waren doorleefd. Israëls koning was in den dage-raad, d.w.z. in een ommezien, door een plotse-lingen dood wellicht, weggemaaid. En al deze ellende, zoo eindigt de profeet, was het gevolg van Bethel. De instelling van den kalverendienst noemt hij *de boosheid hunner boosheid*, een zeg-wijze, die veel voorkomt in de Schrift en de kracht heeft van een overtreffenden trap. Wij zouden spreken van „uiterste boosheid,” van „een volkomen boosheid.” Hoe schrikkelijk is derhalve de zonde van „Jerobeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed.” Hoe vèr strekten de gevolgen ervan zich uit!

Eindigen we nu met de slotverzen te lezen :

„Gij hebt goddeloosheid geploegd, verkeerdheid gemaaid en de vrucht der leugen gegeten ; want gij hebt vertrouwd op uwen weg, op de veelheid uwer helden : Daarom zal er een groot gedruisch ontstaan onder uwe volken, en alle uwe vestingen zullen verstoord worden, gelijk Salman Beth-Arbel verstoorde ten dage des krijgs ; de moeder werd er verpletterd met de zonen. Alzóó heeft Bethel ulieden gedaan, vanwege de boosheid uwer boosheid ; Israëls koning is in den dageraad ten eenenmale uitgeroeid.”

De Hoogtijden des Heeren.

Op het Pinksterfeest volgt, na een lange pauze of een tijd, welke *zonder eenig feest* voorbij gaat, een nieuw feest, nl.:

HET FEEST DES GEKLANKS.

In de *zevende* maand van het godsdienstig jaar van Israël was deze *vijfde* hoogtijd des Heeren. We lezen daaromtrent: „En de Heere sprak tot Mozes, zeggende: Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: In de zevende maand, op den eersten der maand, zult gij eene rust hebben, *eene gedachtenis des geklanks*, eene heilige samenroeping. Geen dienstwerk zult gij doen; maar gij zult den Heere vuuroffer offeren.” (Lev. 23: 23—25.)

Behalve dat vóór het feest des geklanks een lange tijd zonder eenig feest voorafging, is ook deze bijzonderheid opmerkelijk, dat de tusschen-tijd van onbestemden duur was; nu was hij eens korter, dan weer langer. Ongetwijfeld heeft God ons in dezen tijd, welke *zonder feest verliep*, en *van onbestemden duur* was, daar het Pinksterfeest

vroeg of laat vallen kon, een voorbeeld gegeven van onzen tegenwoordigen tijd, waar *Israël, als volk, terzijde gesteld is*, en God den oogst inzamelt uit de volken, doordien Hij het Evangelie der genade onder den ganschen hemel verkondigen laat, en door hetzelfde *de Gemeente* bijeenroept, die *de hemelsche Bruid is van Zijnen Zoon*. Hoelang deze tijd der genade duurt, weten wij niet; hij is, zooals wij in het voorbeeld zien, een tijd van onbestemden duur. Dit is zeer gewichtig!

De Gemeente des Heeren, Zijn Bruid, verwacht reeds langen tijd haar Heer en Bruidegom; de eerste Christenen *gingen reeds uit*, den Bruidegom tegemoet. En ook nu klinkt opnieuw het geroep, door den Geest van God gewerkt: „Ziet, de Bruidegom komt!” en vele geloovigen in alle landen en onder alle volken, zien vreugdevol en verlangend uit naar hun Heer en Verlosser, en beantwoorden Zijn aankondiging: „Zie, Ik kom haastelijk!” met een uiting vol zielsverlangen: „Amen, kom, Heere Jezus!” — Dag en uur hunner opneming van deze aarde, om door den wederkomenden Heer ten hemel opgevoerd te worden, is hun geheel onbekend; maar *dit weten zij*, dat de Heer komen zal vóór de ure der verzoeking, die over de gansche aarde komen zal.” (Openb. 3:10.)

Inmiddels komt de tijd nader, dat ook een

schare van Joden, het geloovig overblijfsel van Israëi, in de levende hoop, welke niet beschaamt, hun Koning en Messias verwachten zal. Jezus Christus, de eeniggeboren Zoon van God, is zoolwel *de Bruidgom* der ware Gemeente, die enkel bestaat uit wedergeborenen, als *Koning der Joden*, *de Messias van Israël*. God heeft Zijn volk Israël niet verstooten, al is het ook, dat Hij het sedert vele eeuwen terzijde gesteld heeft. Hij zal het ook na een langen tijd zonder feest — waarin Israël zich nu bevindt — weêr bijeenvergaderen, en wel door *het geklank der bazuin*. „En hij zal zijne engelen uitzenden met *groot bazuingeschal*; en zij zullen zijne uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het eene uiterste der hemelen tot het andere uiterste daarvan.” (Matth. 24:31.) Hier vinden we alzoo de geestelijke vervulling van het „Feest des geklanks” voor Israël, Gods verbondsvolk, hetwelk Hij, na een langen en zwaren tijd van oordeel, weer bij de hand grijpen, en in het land der vaderen bijeenbrengen en zegenen zal. Een *nieuwe* aanvang der dingen is dan voor Israël aangebroken; het *nieuwe verbond* wordt opgericht, na een langen tijd van verwerping en smaad.

Wij willen hier enkele der *vele* beloften aangaande Israëls wederherstelling aanvoeren. Wanneer „de tijden der volken” vervuld zijn (Luk. 21:24), en vooraf „de volheid der volken zal

zijn ingegaan" (Rom. 11:25), *) dan zal Israël door *het bazuingeschal* der engelen bijeenvergaderd worden. De profeet Jesaja heeft dit reeds te voren aangekondigd, waar hij zegt: „Gijlieden zult opgelezen worden, een bij een, o gij kinderen Israëls! En het zal te dien dage geschieden, dat er met een *grootte bazuin* geblazen zal worden; dan zullen die komen, die in het land van Assur verloren zijn, en de heengedrevenen in het land van Egypte; en zij zullen den Heere aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem.” (Jes. 27 : 12, 13.)

In de woestijn heeft de Heere ook tot Mozes gesproken: „*Maak u twee zilveren trompetten*; . . . en zij zullen u zijn tot de samenroeping der vergadering, en tot den optocht der legers. . . . Desgelijks ten dage uwer vroolijkheid, en in uwe gezette *hoogtijden*, en in de beginselen uwer maanden, zult gij ook met de trompetten blazen over uwe brandofferen en over uwe dankofferen; en zij zullen u ter gedachtenis zijn voor het aan-

---

*) Met deze woorden wordt het getal der door God te voren uit *de volken* gekenden, die behouden zullen worden, aangeduid. Zeer merkwaardig is in Rom. 11 : 25 het woordje „totdat.” Wij hebben dit beteekenisvolle woordje „totdat” nog tweemaal, nl. in Luk. 21 : 24 : „Jeruzalem zal door de volken vertreden worden, *totdat* de tijden der volken vervuld zullen zijn;” en ook in Matth. 23 : 39, waar wij lezen: „Gij zult mij van nu aan geenszins zien, *totdat* gij zult zeggen: Gezegend hij, die komt in den naam des Heeren.”

gezicht uws Gods: Ik ben de Heere uw God." (Num. 10:2, 10.) Het bazuïngeklank spreekt ons van de *vreugde*, welke God smaken zal in de bijeenvergadering van Zijn volk, welke vreugde Hij Zijn volk opnieuw bereiden en schenken zal. Tevens beduiden de zilveren trompetten, die moesten geblazen worden, dat het volk Israëls, „door de verlossing, die in Christus Jezus is,” (Rom. 3:24), tot God teruggebracht zal worden; want bij de telling der mannen in Israël werd een elk hunner door *zilver* gelost. Lees Exod. 30:11—16 en 38:25. Evenals ook wij „niet verlost zijn door vergankelijke dingen, zilver of goud, maar door het kostbare bloed van Christus, als van een onberispelijk en onbevlekt lam,” (1 Petr. 1:18), zoo zal ook eens Israël door het bloed van Christus verlost worden. De Heer-Zelf heeft gezegd: „Dit is mijn bloed, het bloed des nieuwen verbonds, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden.” (Matth. 26:28.)* Tot dit kostbare bloed zal ook Israël eens, na zware oordeelen onder diepen rouw en waarachtige

---

* Niet met de Gemeente, de hemelsche Bruid van Christus, maar met Israël, de *aardsche Bruid*, zal de Heere een *nieuw verbond* oprichten. (Jer. 31:31 v.v.) Doch ook de Gemeente heeft *deel* aan de *zegeningen* des nieuwen verbonds, zonder echter tot het nieuwe verbond te behooren. Het nieuwe verbond wordt „opgericht met *het huis van Israël* en *het huis van Juda*.” (Jer. 31:31.) De Gemeente heeft een hooger standpunt, zij is gezegend met alle geestelijke zegening in de hemelsche gewesten. (Efeze 1:3.)

bekeering, zijn toevlucht nemen, en het zal tot God teruggebracht worden.

De bijeenvergadering van het nu verstrooide, sedert langen tijd verstooten volk, hetwelk zonder feest is, zal derhalve door „het geklank der bazuin,” door een snelle, vreugde- en genadevolle oproep en werking des Heeren plaats hebben. Hiermee begint, zooals we reeds zeiden, een geheel nieuw gedeelte in de geschiedenis van het reeds zoo lang in duisternis verkeerd volk. *) Hier is geen sprake van de opneming der Gemeente; ook dan is er een bazuin; maar, het is *de bazuin Gods*, en niet die eens engels. (1 Thess. 4:16.) Door haar geroep of klank, gaat de Gemeente van Christus het *hemelsch* Kanaän in. Zij staat buiten de gebeurtenissen van Israël op aarde. Alleen moet hare opneming plaats gevonden hebben, vóór Israël bijeenvergaderd wordt. Alzoo wordt eerst de Gemeente van Christus door het geklank der *bazuin Gods*, verzameld tot haar *hemelschen Bruidegom* (Matth. 25:1—13); en dan geschiedt de vergadering van Israël, door

---

*) Op deze toekomst van Israël wijst ook het feit, dat in Israël op de nieuwe maan, wanneer spoedig nieuw licht den donkeren nacht verhelderen zou, de bazuinen moesten geblazen worden. (Num. 10:10; Ps. 81:3.) Ja, ook over Israël zal het nieuwe licht des Heeren opgaan, en dan zal, figuurlijk gesproken, „de maan lichten gelijk de zon” (Jes. 30:26), want de Heere-Zelf zal Israëls Zon en Maan zijn. (Jes. 60:19, 20.) Vergelijk ook Mal. 4:2.

den engel met bazuingeschal, in het land Kanaän tot zijn *Koning op aarde*. (Matth. 24 : 31 ; 25 : 34.) Christus is beide : de Bruidegom der Gemeente en de Koning Israëls.

God zal niet alleen Zijn volk Israël met sterk bazuingeclank *bijeenvergaderen*, maar Hij zal het ook, als het in het land hunner vaders wedergebracht is, onder „kastijding” der ziel en vele rouwklage tot erkentenis brengen, dat het verzoening noodig heeft. (Zach. 12 : 10.) Daarom volgt dan ook in de rij der „Hoogtijden des Heeren” op het „Feest des geklanks”

DE GROOTE VERZOENDAG.

---

* * *

Een heugelijk verschiet.

Lof zij des Heeren Naam! Hij wou Zijn woord ons geven;
Het zaad van Abraham zal eens voor Hem herleven!
Zijn Woord blijft waar! — Schijnt ook Zijn volk in 't graf
[verborgen —
Verrijzen zal dit volk! 't Zal opstaan in den morgen!

't Mag zijn, dat onder sneeuw en ijs het zaad verborgen ligt;
Dra waait de lentewind en straalt het zonnelicht!
Dan opent zich de bloem, heel d'aarde wordt een hof,
De beek een stroom — en ademt 's Heeren lof!

Dan roept Hij Jakobs zaad van donkre zondewegen;
Zij keeren zich tot God! — Een stroom van hemelzegen
Wordt dán het deel van wie — verblind — nú Jezus vloeken,
Als zij *hun* God, *hun* eeuwigen Koning zoeken.

„Heer Jezus kom!” — Zoo roept de Bruid, en met haar roept
[de Geest:
„Ach, voer Uw Bruid van hîer, leidt haar ter bruiloftsfeest!
Dan komt ook Israëls zegentijd! En allen samen
Verheerlijken Uw Naam! — Ja, kom, Heer Jezus! Amen.”

„De geesten der volmaakte rechtvaardigen.”

In Efeze 1 : 3 lezen we, dat de geloovigen in den Heere Jezus Christus door den God en Vader „gezegend zijn met alle geestelijke zegening in de *hemelsche gewesten* in Christus,” en in Hebr. 12 : 22—24 wordt ons op *zevenvoudige* wijze medegedeeld, waartoe in deze bedeeeling de geloovigen gekomen zijn. De Heilige Geest zegt ons:

1°. tot Sion, de stad des levenden Gods, het *hemelsche* Jeruzalem ;

2°. tot de algemeene vergadering van de duizenden der engelen ;

3°. tot de Gemeente der eerstgeborenen, die *in de hemelen* staan opgeschreven ;

4°. tot God, den Rechter van allen ;

5°. tot de geesten der volmaakte rechtvaardigen ;

6°. tot Jezus, den Middelaar eens nieuwen verbonds ;

7°. tot het bloed der besprenging, dat beter spreekt dan Abel.

De zegeningen dalen neder **van uit den hemel**, en vinden haar grondslag in het bloed. De geloovige mag zijn voet op de eerste sport dezer

ladder van zegeningen plaatsen, en vindt dan als fundament *het bloed der besprenging*, waarop deze reeks van zegeningen een voor een in bezit genomen en genoten mogen worden.

Welk een tegenstelling en hoe groot een onderscheid met Israël! *Genade* tegenover *de wet*: *Sion* tegenover *den Sinai*. — Het *hemelsch* Jeruzalem tegenover het *aardsche*. — Onder Israël *kwamen* de engelen om bevelen, beloften, zegeningen en verlossing aan te brengen; de geloovigen in Christus *zijn gekomen tot de duizenden der engelen*, de algemeene vergadering, nl. de aartsengelen, de cherubim, de serafim, enz. — De *Gemeente der eerstgeborenen*, in tegenstelling van „de gemeente of vergadering der twaalf stammen Israëls, wier namen in de geslachtsregisters *op aarde* geschreven zijn, terwijl de namen der geloovigen in Christus *in de hemelen* staan opgeschreven. — In Israël kon en mocht men niet rechtstreeks tot God naderen, omdat „de weg tot het heiligdom nog niet geopenbaard was,” (Hebr. 9:8); de Christen is echter nu *tot God*, den Rechter van allen, gekomen, „nabij geworden door het bloed van Christus.” (Efeze 2:13.) — De heiligen van de vorige bedelingen konden slechts spreken van „vergaderd te zullen worden tot hun vaderen,” of „met hunne vaders te ontslapen,” wanneer zij van deze aarde heengingen. Maar de geloovigen *in deze bedeling* zijn ge-

komen tot „de geesten der volmaakte rechtvaardigen.” Wij weten nu, wáár die allen zijn; en als wij vóór de komst des Heeren Jezus *tot wegneming Zijner Gemeente*, ook ontslapen, zullen wij bij en met hen zijn. — Israël heeft de belofte, dat God eenmaal met beide de huizen, het huis *van Juda* en het huis *van Israël*, een nieuw verbond zal oprichten. Lees hierover Jer. 31 : 31. Van dit nieuwe verbond, dat *in de laatste dagen zal opgericht worden*, is de Heere Jezus *Borg* geworden, en Hij zal eens als *de Middelaar* hiervan optreden. Zie Hebr. 7 : 22; 8 : 6—13. Welnu, tot Jezus, *den Middelaar eens nieuwen verbonds*, is de Christen nu ook gekomen, daar hij Christus toebehoort en Hem bezit in al Zijn karakters en waardigheden. Maar let wel op, lezer! dat de Heilige Geest ons niet zegt: gij zijt gekomen tot het nieuwe verbond; maar..... „*tot den Middelaar des nieuwen verbonds.*” — En dan ten slotte, komt *het bloed van Jezus*, als *de grondslag* van alle zegeningen, en tevens de openbaring van Gods rijke genade. „Het spreekt beter dan Abel.” Evenals het bloed van Abel op de aarde is gestort, zoo ook het bloed van Christus. Maar het bloed van Abel roept om wraak; daarentegen spreekt het bloed van Jezus Christus van genade, vrede, verzoening, vergeving en eeuwige, onverganke-lijke zegeningen.

Wij hebben gemeend goed te doen, vóór we

dit onderwerp nader behandelen, eerst deze zeven zegeningen met een enkel woord aan te stippen.

„Wij weten nu,” schreven we hierboven, wáár de geesten der volmaakte rechtvaardigen zijn.” Vóór het sterven en de opstanding uit de dooden van onzen Heiland en Verlosser, was het een geheel onbekende zaak, hoe het den overledenen zou zijn. Wel wist men van de opstanding; dit hebben de heiligen van de bedelingen te voren in woord en daad bewezen. Lees maar Hebr. 11 : 10, 13, 16, 19, 22, 35. En Martha, de zuster van Lazarus en Maria, zij zegt: „Ik weet, dat hij opstaan zal in de opstanding ten laatste dage.” (Joh. 11 : 24.) En „de farizeën belijden het een zoowel als het ander.” (Hand. 23 : 8.) „Het woord van het begin van Christus,” omvatte ook „de leer van de opstanding der dooden.” (Hebr. 6 : 2.) Doch ten aanzien van den toestand der zielen nà den dood en vóór het oogenblik der opstanding was men geheel onkundig. Job heeft ons de negatieve zijde, en meer niet, kunnen aantonen, als hij zegt: „Daar houden de boozen op van beroering, en daar rusten de vermoeiden van kracht; daar zijn de gebondenen te zamen in rust; zij hooren de stem des drijvers niet; de kleine en de groote is daar; en de knecht vrij van zijnen heer.” (Job 3 : 17—19.) Als Job daaraan dacht, kon hij niet anders zich uiteten, dan met deze woorden: „Eer ik henenga (en niet

wederkom) in een land der duisternis en der schaduwe des doods; een stikdonker land, als de duisternis zelve, de schaduwe des doods, en zonder ordeningen, en het geeft schijnsel als de duisternis." (Job 10:21, 22.) — En Heman, de Ezrahiet, een van de meest wijze mannen in de oude bedeeing — zie 1 Kon. 4:31 — deze man, aan den dood denkende, kon ook niet veel verder komen dan Job, want ook hem hooren wij zeggen: „Afgezonderd onder de dooden, gelijk de verslagenen, die in het graf liggen, die Gij niet meer gedenkt, en zij zijn afgesneden van uwe hand.... Zult Gij wonder doen aan de dooden? Of zullen de overledenen opstaan; zullen zij U loven? Zal uwe goedertierenheid in het graf verteld worden, uwe getrouwheid in het verderf? Zullen uwe wonderen bekend worden in de duisternis, en uwe gerechtigheid in het land der vergetelheid?" (Ps. 88:6, 11—13.) Ook koning Hizkia, als hij meent te zullen sterven, zegt in zijn smeekebed tot God: „Want het graf zal U niet loven, de dood zal U niet prijzen; die in den kuil nederdalen, zullen op uwe waarheid niet hopen. De levende, de levende, die zal U loven, gelijk ik heden doe." (Jes. 38:18, 19.)

De Heere Jezus heeft echter ook op dit „duistere" en „donkere" Goddelijk licht doen vallen. „Hij heeft den dood te niet gedaan, en leven en onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het

evangelie." (2 Tim. 1:10.) Doordien de Heere Jezus het verzoeningswerk volbracht heeft, is voor de geloovigen nu omtrent den toestand der zielen ná den dood ook een volkomen licht geschonken. Christus heeft door Zijn dood „te niet gedaan hem die de macht des doods had, dat is den duivel, en allen, die in hem gelooven, verlost van de vreeze des doods." (Hebr. 2:14.)

Voor den moordenaar aan het kruis ontsluit de Heer het eerst de verborgenheid, en noemt de plaats, waar de gelukzaligen ná den dood henegaan: „*het Paradijs.*” — „Heden zult gij met mij in het Paradijs zijn." (Luk. 23:43.) De Heer voert de ziel van den verlostten moordenaar met zich mede in „het Paradijs." Dáár zijn alzo **de geesten der volmaakte rechtvaardigen.**

Paulus, als „een mensch in Christus," is óók daarhenen opgevoerd geworden, en heeft er onuitsprekelijke woorden gehoord, die het een mensch niet geoorloofd is te spreken". (2 Kor. 12:4.) Uit deze mededeeling wordt ons dus duidelijk, dat de zielen of geesten der volmaakte rechtvaardigen, niet bewusteloos of in een slapenden toestand zich bevinden. Neen, zij genieten dáár *ongestoord* de gemeenschap Gods en die van hunnen Heer en Heiland, Jezus Christus. Zij zijn daar „uit het lichaam uitwonend, en bij den Heer inwonend." (2 Kor. 5:6, 8.) „Ontbonden te worden en met Christus te zijn, is *zeer verre het*

beste." (Fil. 1:23.) In Openb. 2:7 wordt den overwinnaar de heerlijke prijs voorgehouden van „te eten van den boom des levens, die in het Paradijs Gods is." Deze woorden geven ons dus ook duidelijk te kennen, dat men in het Paradijs *genieten* zal. Zoo men daar in slapenden of bewusteloozen toestand ware, zou het niet „zeer verre het beste" zijn om ontbonden te wezen; want wij genieten nu reeds door het geloof zooveel van den Heer, ofschoon niet ongestoord, als een gevolg van ons inwonen in het lichaam. Maar, waar wij op aarde „smaken kunnen, dat de Heer goedertieren is" (1 Petr. 2:3), zouden we dit verliezen, als wij ontslapen? Neen, o neen! Dan zou het voor den geloovige een verlies zijn. En Paulus zegt: „Het sterven is mij gewin." (Fil. 1:21.) Dan zou het ook geen zin hebben, dat wij in Hebr. 12:23 medegedeeld vinden, dat we „zijn gekomen tot de geesten der volmaakte rechtvaardigen."

Al schreit het oog, het hart kan zich verblijden. Want zie, het sterven is voor den Christen geen sterven meer. Ten minste geen sterven in den gewonen zin van het woord. Geen dood als de bezoldiging der zonde. Jezus toch, onze Heer en Heiland, onderging den dood als de bezoldiging der zonde. Hij onderging den dood *in onze plaats*. Hij heeft, door de genade Gods, voor ons allen den dood gesmaakt, opdat Hij ons verlossen zou,

die door vreeze des doods, ons geheele leven door, aan de slavernij onderworpen waren. Zie Hebr. 2:15. Daarom kan de Christen triomfantelijk, door het geloof, uitroepen: „Waar is, o dood! uw prikkel? Waar, o hades! uwe overwinning?” (1 Kor. 15:55.)

De Schrift spreekt over het geluk van den Christen bij zijn heengaan van deze aarde, over zijn voorrecht bij Christus te zijn, op even duidelijke wijze, als zij spreekt over de komst van Jezus tot opneming van al Zijn heiligen, om, aan Hem gelijkvormig, voor eeuwig bij Hem in de heerlijkheid te zijn. — Is het eerste de oorzaak van een grootere vreugde dan de gelukkigste dienst hier beneden ons geven kan, het laatste zal de volmaakte en eeuwige toestand van zegen en heerlijkheid zijn. Dan „zullen wij altijd met den Heer zijn.” (Thess. 4:17.)

„Alles is het uwe,” schrijft de apostel in 1 Kor. 3:22 en 23; en dan wordt ook *de dood* genoemd. „Alles is het uwe,” d.w.z. ten uwen dienste. En zooals de overblijvenden dadelijk toebereidselen maken om het lichaam van den ontslapene ter aarde te bestellen, zoo treedt de dood te voren op, als dienaar van den in Christus ontslapene, om de ziel van hier op te voeren, en haar te doen overgaan in den hades, in het Paradijs.

Ter verduidelijking zij hier nog aan toegevoegd, dat de hades de plaats is, waar de zielen der

gestorvenen henengaan. En dat gedeelte van den hades, waar de gelukzaligen zich bevinden, wordt in het Nieuwe Testament met den naam „Paradijs” genoemd.

De geloovige, bestraald met het heerlijke licht des Heiligen Geestes, ontstoken in Gods dierbaar Woord, kan nu reeds zingen :

Gij gaaft voor mij Uw dierbaar leven,
O liefde, onnaspeurlijk groot!
Geen oordeel kan mij meer doen beven,
Gewin werd zelfs voor mij de dood!

D. R.

Beantwoording van Vragen.

F. v. d. M., te Stadskanaal, vraagt opheldering over de volgende uitdrukking op blz. 51 van No. 3 van den derden jaargang:

„Wanneer iemand voor het bezit eener zaak *„een anderen prijs”* geeft, dan kunnen die twee toch niet een en dezelfde zaak, noch de een de voortzetting van de andere zijn.”

De geachte lezer gelieve te vergelijken met de genoemde bladzijde, hetgeen ter anderer plaatse opgemerkt wordt over hetzelfde onderwerp en wel blz. 126 en 127 van den tweeden jaargang, en voornamelijk blz. 47 van den derden jaargang.

Christus moest uit den hemel nederdalen om het koninkrijk voor het volk Israëls op te richten. Hij werd als Koning aangekondigd door Johannes den Dooper, Matth. 3:1—12; door de discipelen, Matth. 10:5—15; door de zeventigen, Luk. 10:1—16, terwijl Hij Zichzelven als den Koning Israëls voorstelt, Matth. 9:35, en de krachten des koninkrijks de prediking vergezelden. Indien het volk den tijd zijner bezoeking had gekend, dan zou het koninkrijk zijn opgericht. Doch het heeft dien tijd niet gekend (Luk. 19:44.) En de Koning is buiten de koninklijke stad, nl. Jeruzalem, als een Verworpenen aan het kruis gehecht.

Daar aan het kruis gaf de Heer „al, wat Hij had.” Wat Hem toekwam als Mensch, als Messias op aarde; de beloften, Zijn koninklijke rechten, Zijn rijkdom, Zijn majesteit, Zijn eer, ja Hij gaf ten laatste zijn dierbaar leven. Dit alles maakt den „anderen,” d. i. den „hoogerem” prijs uit.

Uw opmerking, dat de Heere Jezus Priester is voor het Oude-, zoowel als voor het Nieuwe Testament, is niet juist.

Christus is *nu*, na Zijn opstanding en Zijn ingaan in den hemel, als Hoogepriester naar de ordening van Melchizedek, gezeten aan Gods rechterhand.

Maar op aarde zijnde, was de Heer geen priester. Hebr. 7:12—14; 8:4.

Het Priesterschap des Ouden Testaments, nl. dat van Aäron, is evenals de geheele schaduwdienst, voorbijgegaan. Het hoogepriesterschap was een schaduw van den „Hoogepriester der toekomende goederen.” Hebr. 9:11.

Het gebed van den Heere Jezus in Joh. 17 — veelal onjuist „hoogepriesterlijk” genoemd — is dat van den Voorspraak voor de Zijnen bij den Vader. Hoogepriester is Christus bij God; Voorspraak bij den Vader.

REDACTIE.

---

* * *

Voorschansen van heil.

„Wij hebben een sterke stad.
God stelt heil tot muren en
voorschansen.

Doet de poorten open, dat het
rechtvaardige volk daarin ga, het-
welk de getrouwigheden bewaart.

Het is een bevestigd voornemen:
Gij zult allerlei vrede bewaren,
want men heeft op U vertrouwd.”

(Jes. 26 : 1—3.)

Het boek Jesaja bevat enkele schoone liederen.

Ze vormen telkens het heerlijk besluit van een opzichzelfstaand geheel. Jesaja 12 is zulk een lied; ook Jesaja 35 en eveneens de eerste verzen van hoofdstuk 26. Deze liederen zijn profetie, maar ze deelen ons toch nu reeds mede, wat gezongen zal worden door de *zonen* des vredes in de *stad* en het *rijk* des vredes, als de *Vorst* des vredes zal geopenbaard zijn. De Heilige Geest is van dit lied de dichter en Hij heeft het Jesaja, den bevoorrechten profeet, gedicteerd.

Een klein, maar heerlijk lied! Jesaja's hart is er ongetwijfeld door verkwikt geworden. En na-

dat de profeet zelf de goedheid des Heeren gesmaakt heeft, gebruikt hij het om anderen er door te bemoedigen en er mede te vertroosten. Zouden dan deze verheven dichtregelen ook ons niet kunnen verkwikken, indien wij met de hulp des Heiligen Geestes nagaan, allereerst, hoe ze ons zeggen, wat God heeft gedaan en voorts, hoe God de Zijnen in het onbetwiste bezit en het ongestoorde genot stelt van het heil, hetwelk Hij wrocht?

Bij de overdenking dezer waardevolle Schriftwoorden heeft het zijn nut er op te letten, in welk verband ze voorkomen. De schoonheid ervan komt er zooveel te heerlijker door uit.

In de tweede afdeeling van de profetie van Jesaja, te weten na hoofdstuk 12, wordt door Gods Geest een opsomming gegeven van de oordeelen over vele volkeren. We ontmoeten daar den God des gericht, den Rechter der gansche aarde. In het bovengenoemde lied geeft God een heerlijk *sela*, een onderbreking, opdat God worde geprezen. De Heilige Rechter oordeelt naar de beginselen van een onkreukbare heiligheid en van een volmaakt recht: „Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons,” zoo leerde reeds Ethan, de Ezrahiet. (Ps. 89 : 15). Achtereenvolgens worden de oordeelen beschreven over Babel, Assur, Filistéa, Moab, Damaskus, Egypte, Duma, Tyrus en . . . . Jeruzalem.

Ja, òòk over de geliefde stad, de stad des grooten Konings, barst het oordeel los. „God is geen aannemer des persoons,” zei Petrus in het huis van Cornelius (Hand. 10 : 34); ja meer, „het oordeel begint van het huis Gods,” schrijft dezelfde apostel in zijn eersten brief (4 : 7).

Niet in elk volk is hetzelfde te oordeelen. Bij Babel, zoo kunnen we misschien het daarover meegedeelde in den last samenvatten, bij Babel vinden we een georganiseerd verval; een bederf, hetwelk tot een systeem zich ontwikkeld heeft; bij den Assyriër meer openbare vijandschap tegen God en diens volk Israël; bij den Filistijn een vijandschap, die wroet in de ingewanden des volks; bij Moab den echt menschelijken trots; bij Damaskus een vijandschap, die zich verbindt met het afvallig deel des volks; bij Egypte de natuurlijke organisatie der wereld; bij Duma den vrijheidszin en onafhankelijken wil van den mensch, en bij Tyrus tenslotte de heerlijkheid der wereld. Maar, wat het ook zij, en wat ook op den voorgrond treedt, allen worden naar recht geoordeeld.

Jeruzalem had twee hoofdzonden: het had de Bron des levenden waters, d.i. Jehovah, verlaten en het had zichzelf bakken uitgehouwen, die geen water hielden. Jeruzalem is reeds zwaar getuchtigd en in de toekomst wordt het nog eens zwaar getuchtigd. „De Heere maakt het land ledig en

Hij maakt het woest. Hij keert deszelfs gestaltenis om, Hij verstrooit zijn inwoners. Verwoesting is in de stad overgebleven." (Jes. 24 : 1, 12.) „Gij hebt van de stad een steenhoop gemaakt; de vaste stad tot een vervallen hoop" (25 : 2).

Alles was dus donker voor den profeet. Dikke wolken des oordeels waren rondom. Maar het oog des geloofs ziet de verre toekomst en het hart wordt vervuld met den lof des Heeren. Een lied welt op en de vreugde der hoop vervangt de droefheid van het heden. Hoe treffend! Hoe leerzaam ook, vooral in deze dagen voor alle geloovigen! Hoe vreeselijk zijn de tijden! Alles is duister! Maar het oog gaat naar boven. „Ziet omhoog!”, sprak eens de Heiland. Boven de wolken van kruitdamp is het onbewolkte licht en de klare heerlijkheid. Daar zijn de woningen des vredes! De zonen des vredes, de hemelsehe verlost, zullen er het nieuwe lied zingen en God zullen zij prijzen voor al Diens wegen, want zij zijn wijs en goed. Ondoorgrondelijk — als Hij! Majesteit en heerlijkheid!

„Gij hebt van de stad een steenhoop gemaakt, de vaste stad is een vervallen hoop”...

Alle verwachting was afgesneden, tenzij het geloof zich vastklemde aan God. Want Jehovah, de eeuwig Getrouwe, de Onveranderlijke — zal eenmaal alles veranderen en heerlijk ten goede doen keeren. God zal het doen. Niet de mensch. Indien het

aan den mensch ware overgelaten, er ware geen hoop. Maar Hij, voor Wien geen ding onmogelijk is, zal aan Israël gedenken ten goede. Van Hem gaat alles uit. Zijn hand werkt alles! Jehovah geeft heil. Hij antwoordt op de bede des overblijfsels: „hosanna!” d. w. z. „Geef heil!” En met dit heil houdt het korte lied van Jesaja zich in de eerste plaats bezig.

„Wij hebben een sterke stad.

„God stelt heil tot muren.

„En tot voorschansen. . . .”

God zal Jeruzalem weer verkiezen tot Zijn verblijf op aarde. De stad, die zoo menigwerf is belegerd, ingenomen en verwoest, zal dan, als God heil geeft, onneembaar wezen. Want — God stelt heil tot muren! Muren, die aan den hemel raken. „Want zoo hoog de hemel is boven de aarde, is Zijne goedertierenheid geweldig over degenen, die Hem vreezen” (Psalm 103). Zóó hoog! Hoe veilig zal het zijn in die stad Gods! Een gordel van onneembare bolwerken omgeeft de stad. Een gordel van voorschansen. Voorschansen van heil! „Rondom Jeruzalem zijn bergen: alzoo is de Heere rondom Zijn volk, van nu aan tot in der eeuwigheid” (Psalm 125). Jeruzalem het middelpunt der gansche aarde; dan, als God-Zelf de Oostersche kwestie zal hebben opgelost. Heerlijk vooruitzicht!

„Doet de poorten open. . . .

„Dat het rechtvaardige volk daarin ga ;

„Het volk, dat de getrouwigheden bewaart. . . .”

De stad heeft in de toekomst louter rechtvaardigen tot inwoners.

„Uw volk zullen allen te zamen rechtvaardigen zijn. Zij zullen zijn een werk Mijner handen, opdat Ik verheerlijkt worde.” (Jes. 60 : 21.) In praktische gerechtigheid zullen de verlost des Heeren wandelen. Hun rechtvaardigheid zal *niet de grond*, maar *wel de vrucht* hunner behoudenis zijn. Hun is heil wedervaren. Muren en voorschansen van heil omsluiten hen. En als eenmaal een Zacheüs hebben ze behoefte *recht* te doen. (Lukas 19 : 1—10.)

„Het is een bevestigd voornemen :

„Gij zult allerlei vrede bewaren.

„Want men heeft op U vertrouwd.”

De God des Vredes zal een beschutting wezen over alle woning van den berg Zions en over hare vergaderingen.” (Jes. 4 : 5). Geen verstoring, noch geweld zal de zonen des vredes verschrikken. God heeft het heerlijk voornemen, vrede te geven op de aarde, dan vervuld. En Hij zal het bevestigen. Wel mogen de speellieden zingen : „Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, o stad Gods. Al mijne fonteinen zullen binnen u zijn.” (Ps. 87 : 3, 7.)

En de inwoners zullen dien vrede genieten in

het vertrouwen op Jehovah. Ja, het wordt zelfs zòò uitgedrukt, alsof dit werk Gods een gevolg van hun vertrouwen zou zijn: „want men heeft op U vertrouwd.” Ziedaar, een alles overtreffende genade! Met zulk een God zal een verootmoedigd overblijfsel des volks van Israël te doen hebben.

Hebben wij, die door het geloof in Jezus Christus kinderen Gods zijn geworden, niet alles overtreffende beloften? „Wij hebben geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige, welke Kunstenaar en Bouwmeester God is.” (Hebr. 13: 14.) Het is de hemelsche stad, die haar heerlijken lichtglans reeds vallen doet op het pelgrimspad. Dat is het Jeruzalem, dat Boven is; het heerlijk Vaderhuis!

„Lieflijk is 't bij U te wonen
In Uws Vaders huis, o Heer!”

Daar is alles heil!
Volkomen zaligheid!
Voor ziel en lichaam!

Daar zullen we met een verheerlijkt lichaam,
ter eere van God en het Lam, wandelen in
eindelooze zaligheid!

Roem, aanbidding, dank en lofgezangen
Zullen eeuwiglijk niet zwijgen, Heer!
Neen, der heiligen blijde harpgezangen
Klinken daar steeds tot Uw lof en eer!”

J. T.

De groote Verzoendag.

De Verzoendag was voor Israël de gewichtigste dag des jaars. In Lev. 23, maar meer volledig in Lev. 16, wordt ons meegedeeld welke offers en verrichtingen op dien dag den Israëliet voorgeschreven waren.

„Doch op den tienden der zevende maand zal *de verzoendag* zijn, eene heilige samenroeping zult gij hebben; dan zult gij uwe zielen *verootmoedigen*, en zult den Heere een vuuroffer offeren. En op dienzelfen dag zult gij geen *werk* doen, want het is de verzoendag, om over u *verzoening* te doen voor het aangezicht des Heeren uws Gods. Want alle ziel, welke op dienzelfen dag *niet zal verootmoedigd* zijn geweest, die zal uitgeroeid worden uit hare volken. Ook alle ziel, die *eenig werk* op dienzelfen dag gedaan zal hebben, die ziel zal Ik uit het midden haars volks verderven. Gij zult *geen werk* doen: het is eene eeuwige inzetting voor uwe geslachten, in al uwe woningen. Het zal u een *sabbat der rust* zijn, dan zult gij uwe zielen *verootmoedigen*; op den negenden der maand in den avond, van den avond tot den avond, zult gij uwen *sabbat rusten*.” (Lev. 23: 27—32.)

Drie dingen werden door den Heere van Zijn volk geëischt, nl.: *verzoening*, *verootmoediging* (droefheid der ziel) en *rust*.

Verzoening. Welk een ernstig woord! — God is *heilig*; doch de mensch is een *zondaar*; hij moet met God *verzoend*, en zijn *schuld* moet *verzoend* en *uitgewischt* worden. Anders zal hem het rechtvaardig oordeel Gods treffen. Aan geen volk heeft God in de vorige bedeeing het zoo bekend gemaakt, als Hij dit heeft gedaan aan Israël, door het Zijn Woord en gebod te geven. (Ps. 147 : 19, 20.)

Hooren we nu, wat God als voorbeeld van de groote en volkomen verzoening en verlossing, welke alleen in het offer van Jezus Christus te vinden is, in Lev. 16 op *den verzoendag*, ten opzichte der offeranden, geboden heeft. En mocht een onzer lezers zich nog niet kunnen verheugen in het geluk, vergeving van zonden te hebben, zoo schenke God hem genade, dat hij bij de beschouwing dezer voorbeelden en hun vervulling in het offer van Christus, vrede met God mag vinden door het geloof!

De hoogepriester moest op dien grooten feestdag, vóór hij zich stellen zou om de zonden des volks door de verordende offeranden te verzoenen, eerst voor zijn *eigen* zonden, en voor de zonden van zijn huis een zoenoffer brengen. Bovendien moest hij zich geheel in water wasschen, en

kleederen van *wit linnen* aandoen. Door deze wassing en het bekleeden met *wit linnen*, als ook door het offer van een jonge var als *zondoffer* en een ram ten *brandoffer* voor hem en zijn huis, werd de hoogepriester eerst een *passend voorbeeld* van Jezus Christus: onzen heiligen Verzoener en Hoogepriester. Jezus Christus, onze groote Middelaar en Verlosser, was in Zichzelven *vlekkeloos, rein en heilig*. De hoogepriester in Israël was dit niet. Wilde hij nu minstens uitwendig in zijn persoon een sprekend voorbeeld van den Heere Jezus zijn, „die door den eeuwigen Geest zichzelven onberispelijk Gode heeft opgeofferd,” (Hebr. 9:14), zoo moest hij zich *eerst wasschen*, daarna zich bekleeden met *wit linnen* en tenslotte voor zijn *eigen zonden* offeren, eer hij er aan denken kon om voor God, ten behoeve van het volk, te naderen.

We lezen in Lev. 16:5: „En van de vergadering der kinderen Israëls zal hij nemen twee geitenbokken ten zondoffer, en eenen ram ten brandoffer.” En dan lezen we verder: „Hij zal ook beide de bokken nemen, en hij zal die stellen voor het aangezicht des Heeren, aan de deur van de tent der samenkomst. En Aäron zal de loten over die twee bokken werpen: een lot voor den Heere, en een lot voor den weggaanden bok. Dan zal Aäron den bok, op denwelken het lot voor den Heere zal gekomen zijn, toebrengen, en zal

hem ten zondoffer maken." (Lev. 16 : 7—9.)

Het bloed van dit zondoffer voor het volk, werd evenals het bloed des zondoffers voor den hoogepriester, door hem in een gouden schaal, en door een wierookdamp omhuld, binnen den voorhang in *het heilige der heiligen* gedragen. Dáár stond de Ark des Verbonds voor het aanzicht des Heeren. Op deze Ark, over welke een lichte wolk stond, als een zichtbaar teeken der tegenwoordigheid des Heeren, werd van het bloed des zondoffers gesprengd, terwijl dit eveneens *zevenmaal* geschiedde *vóór* de Ark.

Hier, aan den voet van den met bloed gesprengden genadetroon Gods, ontmoetten de heilige God en het zondige volk elkander, voor hetwelk de hoogepriester ingegaan was en daar stond. Gods gerechtigheid en heiligheid, die door de zonden des volks onteerd waren, vonden in het bloed van het zondoffer de juiste bevrediging en verzoening voor de schuld. God was door de zonden onteerd, Zijn gezag beleedigd, Zijn wet en wil waren overtreden, Zijn eer was met voeten getreden geworden. Kon God, naar Zijne heiligheid en gerechtigheid, ten opzichte der zonden zwijgen? — *Neen!* — God ware geen God, zoo Hij de zonden niet strafte met een rechtvaardig oordeel! Doch in den dood en het bloed van het reine offerdier, dat heenwees naar den Verlosser, die komen zou, lag de rechtvaardige ver-

zoening der algeheele schuld. En in het bloed, dat eenmaal in het jaar, op den grooten Verzoendag, in het heilige der heiligen — alzoo in Gods tegenwoordigheid — gedragen werd, legde de hoogepriester, naar Gods genadevolle verordening, weer voor een nieuw jaar den grondslag, waarop God in genade en erbarmen, zonder aan Zijn heiligheid en gerechtigheid ook maar het minste tekort te doen, Zijn zondig volk vergeven, het dragen en zegenen kon.

Nadat de hoogepriester het bloed van den bok „voor den Heere” in het heilige der heiligen voor Gods aangezicht gedragen had, kwam hij uit tot den in den voorhof staanden tweeden bok, die „voor het volk,” en legde op het hoofd van dit dier zijn beide handen, en legde daardoor op het offer „*al de ongerechtigheden der kinderen Israëls, en al hunne overtredingen, naar al hunne zonden.*” (Lev. 16:21.)

Hoe volkomen en wonderbaar heerlijk was alzoo dit voorbeeld van het groote werk der verzoening op Golgotha! Driemaal lezen we hier het woordje: „alle.” *Alle* ongerechtigheden, *alle* overtredingen, *alle* zonden. Daarop werd deze bok door een man, die voorhanden was, in de woestijn geleid, en hierdoor werden *alle* zonden van het volk weggedragen, en in de woestijn aan een eeuwige *vergetelheid* overgegeven. Zoo ook lezen wij in Ps. 103:12: „Zoo ver het

oosten is van het westen, zoo ver doet Hij onze overtredingen van ons."

Op zulk een wijze werd op dezen gedenkwaardigen en beteekenisvollen dag in Israël — al was 't dan ook onder schaduwen en beelden — zoowel aan de eischen Gods ten opzichte Zijner gerechtigheid en heiligheid, voldoening gegeven, als ook aan de behoefte des zondaars volkomen voorziening geschonken, terwijl de schuld werd verzoend.

Keeren we ons nu tot het onderwijs des Nieuwen Testaments, en in 't bijzonder tot den Brief aan de Hebreërs, die — zooals de titel reeds aangeeft — aan de Christenen uit Israël gericht is. Daarin wordt ons de grootheid van het offer van Jezus Christus beschreven, en de volheid van het heil in Hem ons geopenbaard, waarvan de offeranden en verordeningen voor den grooten Verzoendag zulke duidelijke voorbeelden en schaduwen waren.

De Brief aan de Hebreërs begint met ons te zeggen: „God, voortijds vele malen en op velerlei wijze tot de vaderen gesproken hebbende in de profeten, heeft aan het einde dezer dagen tot ons gesproken in den Zoon,” d. w. z. in den persoon des Zoons. Na de grootheid en meerdere waarde van den Zoon van God tegenover de profeten, engelen, de schepping en Zijn „medegenooten” (hfdst. 1) aangetoond te hebben, zooals

in hfdst. 3—6 tegenover Mozes, Jozua en Aäron, vernemen wij, dat Christus „hoogepriester geworden is naar de ordening van Melchizédek,” en dat hij buitendien Koning en Priester tevens is, ook zonder een voorganger of opvolger te hebben. Verder hooren we, dat Christus als Hoogepriester „*heilig* en *onschuldig*, gescheiden van de zondaren was,” waarom dan ook de hoogepriester in de oude bedeeing, gelijk wij zagen, zich *wasschen* en met *witte linnen* kleederen bekleeden moest; wijl hij zoo niet was, en hierdoor eerst een passend *voorbeeld* van Christus werd. (Hebr. 7:26.) En in volkomen aansluiting hiermee wordt ons dadelijk daarop medegedeeld, dat Christus ook „niet,” — gelijk de hoogepriester onder het oude verbond — „noodig had, eerst voor zijn *eigen* zonden te offeren, daarna voor die des volks; want dit deed hij eens *voor altijd*, door zichzelve op te offeren.” (Hfdst. 9:27.)

Nadat ons in de acht eerste hoofdstukken van den Brief aan de Hebreërs de grootheid en heerlijkheid van *den Persoon* onzes Hoogepriesters ontvouwd geworden is, van Hem, die *de Zoon van God* is, „*die zich gezet heeft aan de rechterhand van den troon der Majesteit in de hemelen*” (Hebr. 7:28; 8:1), wordt ons in de hfdst. 9 en 10 de grootheid van Zijn werk en offer beschreven.

Hier hooren wij: „Maar Christus, gekomen als Hoogepriester der toekomstige goederen . . .

is noch door het bloed van bokken en kalveren, maar door zijn *eigen* bloed eens voor altijd ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing verworven hebbende." En verder: „...Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, die door den eeuwigen Geest zichzelf onberispelijk Gode heeft opgeofferd, uw geweten reinigen van doode werken, om den levenden God te dienen. En daarom is hij Middelaar eens nieuwen verbonds, opdat... de geroepenen de belofte der eeuwige erfenis ontvangen zouden." (Hebr. 9:14, 15.)

Alles wat met het groote en volkomen offer onzes Heeren in verbinding staat, is *eeuwig*. Het is een *eeuwige verlossing*, zooals we boven vernamen, welke Hij ons door Zijn dood verworven heeft; Hij heeft zich door *den eeuwigen Geest* Gode geofferd, en ons daardoor een *eeuwige erfenis* verworven. En in hfdst. 5:9 lazen we reeds, „dat Hij dengenen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van *eeuwig heil* geworden is."

De hfdst. 9 en 10, die op bijzondere wijze de leer der voorbeelden en handelingen, op den grooten Verzoendag betrekking hebbende, ontvouwen, geven ons nog meerder onderwijs over de grootheid van het werk en het algenoegzaam offer van Christus. We lezen: „Want Christus is niet ingegaan in het met handen gemaakte heiligdom (d.w.z. niet in het heilige der heiligen van den tempel of des tabernakels op aarde), een

tegenbeeld van het ware, maar in den hemel zelve, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons." (Hebr. 9:24.)

En in Hebr. 10 vernemen we, dat God op wonderbare wijze ons een heerlijk en klaar getuigenis gegeven heeft omtrent de volkomenheid van het offer Zijns Zoons. Want Gods Zoon heeft Zich, nadat Hij met *Zijn eigen bloed* in het heiligdom — daarboven in den hemel — ingegaan is, (in tegenstelling met den hooge priester, die met *vreemd* bloed, dat van dieren, hetwelk geen zonden wegnemen kon, in een heiligdom op aarde inging) daarboven voor altijd *gezet* aan de rechterhand Gods; ten teken dat het werk der verzoening voor eeuwig geëindigd en volbracht is; terwijl de hooge priester onder het oude verbond, in het heiligdom bestendig moest *staan*, daar het werk niet geëindigd was. „Maar in deze (d.i. de oude bedeeling) is *jaarlijks een gedachtenis* van zonden." Doch nu, in de tegenwoordige bedeeling, heet het: „Door ééne offerande heeft hij **voor altijd volmaakt** degenen, die geheiligd worden." (Hebr. 10:14.)

Hier treffen we het tweede „voor altijd" aan. „Voor altijd heeft Christus Zich *gezet* aan de rechterhand Gods, en „voor altijd" zijn wij, die gelooven, door het geloof geheiligd in Hem (zie Hand 26:18 en Kol. 1:12—14) en voor God volmaakt gesteld. Aan dit dubbele „voor altijd"

staat, als een nog grooter tegenstelling met het voorbeeld van den grooten Verzoendag, een kostelijk „geenszins meer” ter zijde. We lezen nl.: „De Heilige Geest getuigt het ons ook . . . . hunne zonden en hunne wetteloosheden zal Ik *geenszins meer* gedenken.” (Hebr. 10 : 15—17.)

Onder het oude verbond droeg „de bok voor het volk,” nadat het bloed van den bok „voor den Heere” in het heilige der heiligen gebracht was, *alle* zonden van het volk in de verre, wijde woestijn. Dit was een schoon getuigenis; maar tegenover het getuigenis des Heiligen Geestes was het *gering*. Want, nadat Jezus Christus daarboven met Zijn bloed in het ware heiligdom ingegaan is, en „door God toegesproken is als Hoogepriester naar de ordening van Melchizédek” (Hebr. 5 : 10), daalde de Heilige Geest op deze aarde neder, en heeft Hij *woning* gemaakt in de harten der geloovigen, en hen bovendien schriftelijk getuigenis gegeven, dat God „hunne zonden en wetteloosheden *geenszins meer* zal gedenken.”

Hoe dikwijls ook de groote Verzoendag in Israël gevierd werd, zoo bleef toch de zware, betekenisvolle voorhang den weg versperren tot het heilige der heiligen, alwaar een lichte wolk de woning en tegenwoordigheid des Heeren aanwees. Deze voorhang, waarin cherubim geweven waren, riep als het ware — evenals de cherubim, die eens met een vlamvend zwaard den gevallen

mensch den toegang tot den boom des levens afsloten — trots alle offeranden en het vele bloed, dat uit gouden schalen voor en op de Ark des Verbonds gesprengd geworden was, het volk plechtig en ernstig toe: „*Terug!*” *God* en de mensch zijn nog altijd door de zonden gescheiden. *God is binnen; de mensch is buiten.*” De voorhang bleef!

Het bloed der reine offerdieren, dat eenmaal des jaars, op den grooten Verzoendag, door den hooge priester in het heilige der heiligen gedragen werd, vermocht niet de gewetens der offerenden te *volmaken*; het had de kracht niet om hen in het licht der tegenwoordigheid Gods *in te voeren*; zij moesten *buiten blijven*. En God kon evenmin op grond van het bloed van stieren en bokken, *uit Zijn heiligdom* komen om Zijn volk te zegenen. God was binnen; het volk stond buiten; de voorhang bleef!

Maar God zij geprezen! Dit is anders geworden. Waar Jezus Christus „Zichzelven door den eeuwigen Geest geofferd heeft;” waar Hij als onze hooggeloopte Heer en Heiland, „eenmaal in de voleinding der eeuwen geopenbaard is, om *de zonde te niet te doen* door de offerande van zichzelf (Hebr. 9:26); waar Hij aan het kruis op Golgotha Zijn bloed vergoot, en het heeft uitgeroepen: „**Het is volbracht!**” daar scheurde toen de voorhang van *den hemel uit op aarde*,

ja hij scheurde „*van boven tot beneden,*” en niet omgekeerd. Zie Matth. 27 : 51 ; Mark. 15 : 38. Gescheurd is hij op grond van het kostbare bloed van Christus, hetwelk voor onze zonden eens voor altijd heeft gevloten, en waarmede Christus in het heilige der heiligen ging, om te verschijnen voor het aangezicht van God. Gescheurd is de voorhang, en daarmede ook de figuren van de cherubim, die den mensch, zoo hij tot God wilde naderen, den weg afsloten. Nu kan God-Zelf ons allen, die in het bloed Zijns Zoons gelooven, toeroepen: *Treedt nu met vrijmoedigheid binnen!*”

Ja, met Goddelijke vrijmoedigheid mag de geloovige in het licht van God, in Zijn heilige en gelukzalige tegenwoordigheid, zonder vrees, ingaan, staan, en ook daar blijven. *Twee* zaken bezit de geloovige tot zijn heil en zegen in het heiligdom, zooals we in Hebr. 10 : 19 lezen: „*Het bloed van Jezus*”... en een *grooten priester* over het huis Gods.” Door het *bloed van Jezus*, den nieuwen¹ en levenden weg, is de geloovige verzoend en met God in gemeenschap gebracht; en door „*den grooten priester,*” of hoogepriester, die voor hen stierf, wordt de geloovige bewaard en getroost te midden van den strijd; zoodat zijn betrekking tot God, trots alle aanvechtingen des vijands, door den hoogepriesterlijken dienst van Jezus Christus, *onderhouden* worden.

Het is den geloovigen lezer bekend, dat de

hoogepriester onder het oude verbond, als hij in zijn sierlijke kleeding verscheen met den borstlap, welke onafscheidelijk van den efod was, in twaalf glinsterende edelsteenen de namen der twaalf stammen Israëls droeg; alsook op twee sardonixsteenen, in de schouderbedekking van den efod. Evenzoo draagt Jezus Christus, de Ware en Eeuwige Hoogepriester, op Zijn *borst*, den zetel Zijner eeuwig trouwe liefde en Goddelijk volmaakte genegenheden; en op Zijn sterke en machtige *schouderen* niet alleen de *namen* Zijner verlost, die Hij door den duren prijs Zijns bloeds gekocht heeft, neen, Hij draagt **Zijn verlost**. Elk geloovige kan nu zingen:

Uw verlossingswerk op aarde
 Hebt Gij, dierbre Heer! volbracht;
 En Uw bloed — zoo rijk aan waarde —
 Hebt Ge in 't heiligdom gebracht.
 Wijl Gij zijt voor ons gestorven,
 Is het leven ons verworven;
 En daar Gij zijt opgestaan,
 Kunnen wij in vrijheid gaan.

In Gods heerlijkheid gekomen,
 Draagt Gij, groote Priestervorst!
 Al de namen Uwer vromen
 Op Uw schoudren, op Uw borst.
 Voor hen leeft Gij bij den Vader,
 Brengt hen 's Vaders huis steeds nader;
 Daar Gij de Uwen nooit vergeet,
 Voor hen tusschenbeide treedt.

Zoo is dan het gelukkig deel en de gezegende plaats der geloovigen reeds *nu*, terwijl zij nog in deze woestijn wandelen, in de nabijheid en innige gemeenschap met God. Ach, dat zoo weinigen der geloovigen dit verstaan en weten! Dat zoo velen in twijfel en vrees in den *voorhof* staan, en niet in het *heiligdom*! Welk een droefheid moet dit zijn voor den Geest Gods, en welk een groote schade voor het *eigen* hart en leven!

Allen, die in waarheid en oprechtheid hun toevlucht tot Jezus Christus hebben genomen, staan in Gods oogen onder de eeuwige bescherming van het bloed Zijns Zoons, en van den trouwen dienst des grooten en medelijdenden Hoogepriesters. Zij zijn volkomen behouden en door Christus' bloed Hem voor eeuwig nabij gebracht. „Hunne harten zijn besprengd” met het bloed van Christus, en „zij zijn gereinigd van het kwaad geweten,” en hun „lichaam is gewasschen met rein water,” d.w.z. zij bezitten door het Woord Gods en den Heiligen Geest een nieuw, Goddelijk leven.

Over dit hun kostbaar deel zullen de geloovigen zich verheugen. Dit wil God. Hij roept hun toe, met *vrijmoedigheid* in Zijn tegenwoordigheid, voor Zijn aangezicht te verschijnen met een *waarachtig hart*, d.w.z. in oprechtheid, zonder twijfel of redeneering, en „in volle *verzekerdheid des geloofs*.”

In deze bedeeing is voor de geloovigen alles *waarachtig*. Zij staan niet meer in „schaduwen en voorbeelden,” ook niet meer in een *aardsch* heiligdom, maar zij bevinden zich daar, waar hun Hoogepriester is, nl. in „den waren tabernakel,” in „het ware heiligdom,” (Hebr. 8 : 2 ; 9 : 24), voor Gods aangezicht hier boven, al is het ook, dat zij nog in de woestijn, met de voeten in het onreine en heete zand, wandelen. In den tabernakel, waarop in den Brief aan de Hebreërs telkens gewezen wordt, was geen vloer; de priester stond met de voeten in het zand, ook als hij in het heilige of heilige der heiligen stond, waar alles kostelijk en heerlijk was. Zoo is de geloovige nu, ofschoon nog te midden van alle moeite en zwarigheden der woestijn, volgens zijn *standpunt* in Christus, reeds boven voor het aangezicht van God. Zie Efez. 2 : 5—6. Ook „de harten zijn *waarachtig*.” (Hebr. 10 : 22.) Daarom zijn we ook *waarachtige* aanbidders, die God „in Geest en in waarheid aanbidden.” (Joh. 4 : 23.) Daarom ook lezen we aan het slot van den Brief aan de Hebreërs: „Laat ons dan door hem Gode te allen tijde opofferen een offerande des lofs!” (Hebr. 13 : 15.)

Dit is inderdaad de gezegende en heerlijke gedachte Gods aangaande Zijn verlost en nu reeds in dezen tijd; hoeveel te meer voor de zalige eeuwigheid, als wij Hem — zooals wij in het

begin onzer beschouwing mochten zien — *een feest vieren, Hem dank en aanbidding brengend.*

Ach — zoo zeggen we nog eens — dat zoo weinig geloovigen dit hun heerlijk deel niet kennen en verstaan; dat zoo weinigen hun gelukzalige plaats kennen! Welk een verlies en schade voor Gods eer, en welk een verlies aan zegen en kracht voor henzelfen!

* * *

Wij komen nu tot een nieuw onderwerp, in verbinding met den grooten Verzoendag.

Zeer gewichtig en schoon is het namelijk, dat in direkte aansluiting aan den grooten Verzoendag in Israël het **Jubeljaar** gevierd werd.

Dit feest werd om de vijftig jaren gevierd. We lezen daarover: „Gij zult u ook tellen zeven jaarweken, *) *zevenmaal zeven jaren*; zoodat de dagen der zeven jaarweken, u *negen en veertig jaren* zullen zijn.” Daarna zult gij in de zevende maand, op den tienden der maand, de *bazuin des geklanks* doen doorgaan;

op den Verzoendag

zult gij de bazuin doen doorgaan in uw gansche land. En gij zult dat *vijftigste jaar* heiligen, en vrijheid uitroepen in het land, voor al zijne inwoners; het zal u

---

*) Voor deze Jaar-sabbat, welke alle zeven jaren terugkeerde, en een „rustjaar voor het land” was, vinden we in Lev. 25: 1—7 's Heeren gebod.

een jubeljaar

zijn; en gij zult wederkeeren een ieder tot zijne bezittingen, en zult wederkeeren een ieder tot zijn geslacht. . . . Desgelijks, wanneer uw broeder bij u zal verarmd zijn, en zich aan u zal verkocht hebben, gij zult hem niet doen dienen den dienst van een slaaf; als een daglooner, als een bijwoner zal hij bij u zijn; *tot het jubeljaar* zal hij u dienen. Dan zal hij van u uitgaan, hij en zijne kinderen met hem, en hij zal tot zijn geslacht wederkeeren, en tot de bezitting zijner vaders wederkeeren." (Lev. 25 : 8—10 en 39—41.)

Hoe vriendelijk, genadig en barmhartig is God, en hoe gezegend is Zijn onderwijs! Verplaatsen we ons in den geest in een arme Israëlietische familie van dien tijd kort voor het Jubeljaar. Sinds jaren was de armoede daar ingetreden, en het ontbrak den vader of den zoon geheel aan wat er dagelijks noodig was. Tengevolge der armoede, ontstaan door krankheid of misgewas, heeft hij zich als knecht moeten verkoopen. Hoe was bij de armoede ook nog droefheid het deel van vrouw en kinderen! Maar, het heerlijk Jubeljaar nadert! De groote Verzoendag stond voor de deur! En op grond van dit volkomen voorbeeld van het heerlijk offer van Golgotha kon het *Jubeljaar* komen; het heerlijk Goddelijk voorbeeld van „het aangename jaar des Heeren,” waarin wij nu leven.

Wanneer nu voor de 49ste maal het bloed des zondoffers voor den Heere in het heilige der heiligen was gebracht, en alle zonden op den anderen bok gelegd, en daardoor voor altijd weggedragen waren, dan plaatste de hoogepriester, staande aan den ingang des tabernakels, de zilveren trompetten aan zijn mond, en verkondigde den lang verwachten en begeerden tijd der genade en des vredes. En dadelijk hierop verbreidde zich het heuglijk nieuws van het Jubeljaar, van plaats tot plaats, door het gansche land.

Nu openden zich de poorten en de deuren; — en van vreugde stralend kwamen de armen om tot hun verlaten eigendom, hun eigen huis en haard en geliefde verwanten terug te keeren!

Hoe kostelijk en schoon deze inzetting van den genadevollen God in Israël reeds was, en eens voor het geheele volk zijn zal, wanneer het deksel van ongeloof van hen zal weggenomen zijn, en wanneer het den grooten Verzoendag van Golgotha erkent, zoo krijgt zij toch voor ons eerst haar beteekenis, als wij bedenken, dat het een voorbeeld is van de groote verlossing en bevrijding, welke Jezus Christus voor arme, gebonden zondaren, *nu in dezen tijd* voor alle volken bewerkt heeft. Voor Israël *als volk*, zal deze bevrijding eerst komen na zijn terugkeeren. Met het zoo menigmaal in Gods Woord beloofde heerlijke **duizend-jarig Vrederijk,**

breekt voor het oude Verbondsvolk van God *het groote Jubeljaar* aan, met zijn rijke zegeningen, met macht en pracht op deze aarde.

Doch voor *alle menschen*, zonder onderscheid, is Gods groote Jubeljaar in *geestelijken* zin reeds lang aangevangen, op grond der op het kruis volbrachte verzoening. Sinds Jezus Christus, de groote „Middelaar tusschen God en menschen,” Zijn bloed op Golgotha voor ons vergoten heeft, en met hetzelfde in het heilige der heiligen, daarboven, voor ons ingegaan is, is het Jubeljaar Gods, d.w.z. „de welaangename tijd,” de „dag des heils,” op aarde begonnen. De zilveren trompetten des Evangelies, de blijde boodschap van heil en vrede, schallen door alle landen, over de geheele wereld. Zij verkondigen en brengen bevrijding uit de slavernij des satans en uit de macht der zonde, vrede met God, heil en eeuwig leven. Vrij — *om niet* — geeft God nu Zijn eeuwige goederen en zegeningen, ja, Zijn eeuwige heerlijkheid; op grond van het verlossingswerk van Jezus Christus, Zijnen Zoon, aan allen, die zich voor Hem *buigen*, en Zijn boodschap van genade geloovig aannemen.

Ja, de heerlijke tijd der genade, waarin wij nu leven, is „het aangename jaar des Heeren,” hetwelk de profeet Jesaja aangekondigd heeft, nadat hij, even te voren, in hfdst. 53, zoo aangrijpend en ondubbelzinnig van *het lijden* en *de offerande* des Verlossers gesproken had. En dit

jaar van „*het welbehagen des Heeren*” is geen ander dan „*het Jubeljaar,*” hetwelk „*den grooten Verzoendag*” op den voet volgde, zooals we reeds mochten aanvoeren.

De profeet Jesaja legt in hfdst. 61, door den Heiligen Geest, den Heere Jezus de kostelijke woorden in den mond: „De Geest des Heeren is op mij, omdat de Heere mij gezalfd heeft, om eene blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen: Hij heeft mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van harte, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis; om uit te roepen het jaar van *het welbehagen des Heeren.*” (Jes. 61 : 1, 2.)

Deze heerlijke woorden las Jezus Christus in de synagoge te Nazareth de schare voor, en brak toen zoo beteekenisvol *midden in den zin af*. Vergelijk Luk. 4 : 18, 19 met Jes. 61 : 1, 2. De woorden, die er op volgen: „en den dag der wrake onzes Gods,” zijn door den Heer tot een lateren datum verschoven, tot op „de volheid der heidenen,” die de genade Gods en Zijn heil door de bazuin des Evangelies vernomen en aangenomen hebben. Zulke schriftuurplaatsen, met slechts een gedeeltelijke aanhaling van profetieën, treffen we in het Nieuwe Testament meer aan. Vergelijk met aandacht Hand. 2 : 21 met Joël 2 : 28—32; Rom. 10 : 15 met Jes. 52 : 7; 1 Petr. 3 : 12 met Ps. 34 : 12—16. Hieruit ziet

men, hoe de Heilige Geest ook de apostelen leidde bij het gebruik der profetieën uit het Oude Testament, daar zij *alleen dat gedeelte* aanhaalden, dat *nu vervuld* is; en het volgende gedeelte, dat eerst *na den tegenwoordigen tijd* voor Israël in vervulling zal treden, door hen niet werd aangeroerd! Zoo zijn ook nu Gods wegen met Zijn volk Israël afgebroken; en wij hebben nu een „ingeschakelden tijd, waarin God *uit alle volken* der aarde voor Zijnen Zoon een hemelsche Bruid bijeenvergadert, nl. de Gemeente. Over dezen tijd spreekt de apostel Paulus op verschillende plaatsen, als over een „verborgenheid.” Zie Rom. 16 : 25, 26; Efez. 3; Kol. 1 : 26, 27.

Met de woorden: „Heden is deze Schrift in uwe ooren vervuld,” (Luk. 4 : 21), reikte de Heere Jezus den rol der profetie den dienaar over. Hij, de ware Knecht des Heeren, de Vervuller van al Zijn raadsbesluiten, was gekomen, door God in deze wereld gezonden, om de schuldige, verloren menschenkinderen, uit de ketenen der zonde te bevrijden. Wel moest hij, zoo dit geschieden zou, Zichzelf in den dood geven; Hij, „de Rechtvaardige voor onrechtvaardigen;” maar Hij was ook bereid daartoe. Ja, Hij was *gekomen om te dienen*, en zijne ziel te geven *tot een losprijs voor velen.*” (Matth. 20 : 28; Luk. 22 : 27; 1 Tim. 2 : 6.) De Heere Jezus zag reeds in den geest, toen Hij te Nazareth

de profetie van Jesaja voorlas, het werk als volbracht, wat eerst na drie jaren geschieden zou op Golgotha.

Nadat de Heer der heerlijkheid dan later voor zondaren gestorven was, en door God opgewekt en in den hemel verheerlijkt is geworden, schrijft de apostel Paulus, door den Heiligen Geest geïnspireerd: „Zie, nu is het de welaangename tijd; zie, nu is het de dag des heils!” (2 Kor. 6 : 2.) En deze „welaangename tijd,” dit „aangename jaar des Heeren” duurt nog tot heden. In de geheele wereld wordt nu het Jubeljaar, de groote verlossing en bevrijding door Jezus Christus verkondigd. Zoo heeft de Heer ook, na Zijn opstanding uit de dooden, bevolen: „Gaat heen in de geheele wereld, en predikt het evangelie aan alle schepselen.” (Mark. 16 : 15.)

Bijna 19 eeuwen klinkt dit bazuïngeschal in de wereld, onder alle volken der aarde. „Hun geluid is uitgegaan over de gansche aarde, en hunne woorden tot de einden des aardrijks.” (Rom. 10 : 18.) Millioenen en nog eens millioenen hebben het geschal der zilveren trompetten vernomen; en duizenden bij duizenden hebben zich met zielsbegeeren, door het levend geloof, tot Christus gewend, en zijn uit de duisternis en de slavernij der zonde gekomen tot de heerlijke vrijheid der kinderen Gods. Zij hebben het juk der zonde en des satans afgeworpen, hebben

hun gevangenis verlaten, en verheugen zich nu in het licht, wandelend in de gelukzalige vrijheid, met welke Christus hen heeft vrijgemaakt.

Genade, die nu alle zonden

Door Christus' bloed vergeven kan!

Laat overal, alom verkonden,

Aan elk die hoort, aan man voor man,

Het eeuwig heil is thans bereid!

O. heerlijke genadetijd!

Inderdaad, mijn lezer! het is een heerlijke tijd der genade! Hoe jammer, dat *niet allen* zich in dezen dag des heils tot den Heer willen wenden! Kan men het zich indenken, dat een verarmde, tot daglooner verkochte Israëliet, als het Jubeljaar was aangebroken en de bazuinen schalden, rustig in zijn knechtschap zou gebleven zijn, en de liefelijke bevrijding en terugkeer naar zijn eigendom uitgesteld zou hebben? Zou hij wel den zwaren dienst voor den vreemde begeerd hebben boven de gelukkige vrijheid in het midden zijner familie? En toch zien wij om ons heen duizenden, die zulk een soortgelijke, ja veel grooter, dwaasheid begaan! De blijde boodschap: „Alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe,” wordt wel door hen aangehoord, maar zij vervolgen met ongeloovige harten en in vijandschap hun weg, in zorgeloosheid omtrent het heil hunner ziel, den eeuwigen dood tegemoet

ijlend. Ach, dat zij mochten bedenken, wat tot hun eeuwig heil dienen kan; dat zij mochten achtgeven op de waarschuwing in den Brief aan de Hebreërs, welke zoo vol ernst hun toeroept: „*Hoe zullen wij ontvlieden indien wij zoo groot een heil veronachtzamen?*” (Hebr. 2:3.) Ach, op deze ernstige vraag is *geen ander* antwoord, dan alleen . . . Gods rechtvaardig en eeuwig oordeel!

Spoedig, niet lang meer, gelijk alle teekenen des tijds ons aantonen, en Gods Woord en Geest ons aangeeft, zal de tijd voorbij zijn gegaan, waarin het heerlijk Evangelie gepredikt wordt. De zonder genade neigt tot ondergaan, en de donkere, vreeselijke nacht der anti-christelijke verdrukking nadert, in welken nacht alle belijders der christenheid, die niet hebben geloofd, van God een werking der dwaling ontvangen, ten einde zij de leugen gelooven; opdat allen geoordeeld worden, die de waarheid niet hebben geloofd, maar een welbehagen hebben gehad in de ongerechtigheid.” (2 Thess. 2:11, 12.) Maar vooraf zal de Heer Zijn Gemeente, Zijn Bruid, die Zijne „volheid” is (Efez. 1:23), tot Zich van deze aarde wegnemen; en uit Zijn aardse volk een „overblijfsel” bijeenvergaderen, en dit in het land hunner vaders terugbrengen. Dáár, te Zion, op de hoogte van Moría, te Jeruzalem, zal dan weder de tempel des Heeren gebouwd, en de troon des waren Davids opgericht zijn. En wij willen het nog-

maals herhalen dat *dan eerst* voor Israël *het groote Jubelfeest* zal aanvangen, als dit „overblijfsel” bekeerd zal zijn tot Christus, hun Verlosser, die ook door Zijn volbracht Verzoeningswerk op Golgotha, den *grooten Verzoendag* voor hen in vervulling deed treden.

Zooals onder het Oude Verbond op den grooten Verzoendag *drie* dingen met elkander verbonden waren, nl. *verzoening*, *verootmoediging* en *rust* (Lev. 23 : 36—32), zoo zal het ook dan in Israël zijn. Er zal *verootmoediging* met het geloof in den gekruisigden *Verzoener* tezamen gaan (Zach. 12 : 10), en de *duizendjarige Sabbatsrust* zal *aanbreken*.

Deze drie dingen : *verzoening*, *verootmoediging* met de daaropvolgende *rust* des gewetens en des harten, heeft God in Christus Jezus ook voor ons met elkaar verbonden, zooals alle geloovigen uit ervaring wel weten. Doch in hun *rust dienen* zij God, en aanbidden Hem en hun Heer en Heiland Jezus Christus!

De Profetie van Hoséa.

HOOFDSTUK XI.

DE ONBEROUWELIJKE ROEPING GODS.

„Hij heeft ze liefgehad tot het einde.” (Joh. 13:1.)

Waar God Zijn aardsche volk Israël vergelijkt bij een wijngaard, daar kan Hij getuigen, dat Hij aan dien wijngaard alles gedaan heeft, maar tevens moet Jehovah bij monde van den profeet Jesaja klagen, dat de wijngaard „stinkende druiven” heeft voortgebracht. Daarom wordt de wijngaard „tot woestheid” overgegeven. (Jes. 5.)

Maar zie — Christus, de Messias, komt op aarde tot Zijn volk; Hij stelt Zich voor God en draagt volmaakt vrucht. Het is, alsof met Christus Israëls geschiedenis opnieuw begint. En dan hebben we voor ons een geschiedenis van louter zedelijke heerlijkheid. We kennen allen het Woord des Heeren Jezus: „Ik ben de ware Wijnstok.” (Joh. 15:1.)

De aanvang van het vorige hoofdstuk voerde onze gedachten naar Christus, maar ook het elfde hoofdstuk van onze profetie doet zulks. Ook hier staat de Messias voor onze oogen. En dit herinnert ons, hoe Hij van eeuwigheid af in be-

trekking tot àl Gods raadsbesluiten voor het oog Zijns Vaders staat. Dat Israëls geschiedenis is, zooals ze is, vindt zijn oorzaak en verklaring alleen in Christus. Om Zijnentwil kon God lankmoedigheid bewijzen aan een ontrouw en schuldig volk, hetwelk Hij ten slotte in genade tot heerlijkheid zal brengen.

God heeft Jakob liefgehad; diens zaad verlost uit den vuuroven. Hij heeft het volk in zijn kindsheid uit Egypte geroepen. Daarover spreekt Hoséa met groote nauwkeurigheid en geheel in overeenstemming met de woorden, waarvan Jehovah zich bedient tegen Faraö. Mozes spreekt: „Alzoo zegt de Heere: *Mijn zoon, mijn eerstgeborene, is Israël. Laat mijnen zoon trekken.*” (Ex. 4:22, 23.) Doch alleen op grond van het werk van Gods eeniggeboren Zoon, die uit den hemel is nedergedaald, heeft God zóó kunnen handelen. Van dat werk getuigt op de welsprekendste wijze de plechtige handeling met het bloed van het paaschlam in den nacht der verlossing.

Hoe wonderbaar is de overeenstemming tusschen de geschiedenis van het volk Israëls en die des Heeren Jezus hierin, dat zoowel van het volk, als van Gods Zoon letterlijk gezegd kan worden: „*Ik heb mijnen zoon uit Egypte geroepen.*” (Matth. 2:15.)

Roerend schoon brengt God het ontrouwe volk in herinnering, hoe Hij het heeft liefgehad, toen

het nog *een kind* was. Doch even schoon is het, op te merken, dat God als het ware Zich-zelfen ook die vroegere liefde herinneren wil. Hoséa voert den Heere sprekende in. In een alleenspraak, gelijk we die wel meer vinden, worden we gewezen op de liefde, die het hart Gods vervult. Die liefde overlegt; ze ziet terug en beschouwt Israël in zijn eerste bestaan. Aan dit volk had Jehovah Zijn Naam verbonden. Hij had Zich over dat geknechte volk ontfermd. Hun smarten had Hij bekend, en naar hun gekerm had Hij geluisterd. Hij was nedergekomen, om een weg tot bevrijding te openen. Welk een liefde houdt derhalve dit eerste woord van ons hoofdstuk in! Hoe moest dit woord wel den blos der schaamte op het aangezicht des volks te voorschijn roepen. En dit te meer, waar de profeet moet vervolgen met de woorden: „*Zij* (d. z. de profeten) *riepen henlieden, alzoo gingen zij* (d. i. het volk) *van hun* (d. i. der profeten) *aangezicht weg, zij offerden den Baäls en rookten den gesnedenen beelden.*” Hoe blijkt uit deze woorden, dat God reeds veel arbeid gehad had aan Zijn volk. Doch bij dat alles, ondanks al hun ontrouw, had Jehovah Zijn hart aan hen niet onttrokken. Aan Zijn hand had Hij hen leeren gaan, ja, in Zijn armen had Hij hen genomen, maar het volk heeft dit alles niet willen erkennen, als de zorg van Jehovah. Als een verwijt, hetwelk hun ge-

weten trachtte te brengen in het ware licht, opdat ze zichzelf zouden veroordeelen, klinkt uit een hart vol liefde de klacht des Heeren: „Ik nochtans leerde Efraïm gaan. Maar zij bekenden niet, dat Ik ze genas. Ik trok ze met menschenzeelen, met koorden der liefde. Ik was hun als degenen, die het juk van op hun kinnebakken oplichtten. Ik reikte hem voeder toe.”

Als een welsprekenden tusschenzin voegt de profeet aan deze klacht de woorden toe:

„Hij nam ze op Zijne armen.”

Welk een teedere liefde straalt ons uit deze woorden toe. De liefde had aan alles gedacht en had zich op geenerlei wijze onbetuigd gelaten. Maar op welke wijze was ze beantwoord? Met koele onverschilligheid en snoode ondankbaarheid. Sporen deze woorden ons niet aan tot zelf-onderzoek, en staan ook wij dan niet beschaamd?

Waar het volk den weg van afgoderij niet wilde verlaten, daar bleef voor God niets anders over, dan dat Hij ze oordeelde. Die zichzelf oordeelt, wordt niet geoordeeld, maar die in het kwade volhardt, komt onder de roede des Heeren. Het oordeel kan dus niet uitblijven, maar zelfs in het oordeel vinden we nog barmhartigheid. Hoe groot Israëls zonde ook wezen moge, het hart van God kan Zijn volk niet vergeten. Hij zal wel oordeelen, maar ze niet ganschelijk verderven. In Egypte, waaruit ze als kind waren verlost,

zouden ze niet wederkeeren. Assyrië zou het land hunner ballingschap worden. Al riepen de profeten het volk tot boete, al wilden deze mannen Gods ook het hart naar boven trekken, niemand luisterde. Hun arbeid was ijdel. Het volk was verkleefd aan de zonde. Dit schijnt wel de ware lezing te zijn van vers 7: „Mijn volk blijft hangen aan de afkeering van Mij; zij (de profeten) roepen het (volk) wel tot den Allerhoogste, maar niet één verheft zich (d. i. ieder houdt zich doof en blijft, waar hij is). Wel liep de maat van des volks ongerechtigheid over! Hoe ernstig zijn Hoséa's woorden:

„Hij zal in Egypteland niet wederkeeren, maar Assur zal zijn koning zijn, omdat zij weigeren zich te bekeeren. Het zwaard zal in zijn steden blijven en zijne grendelen verteren en verslinden, vanwege hunne beraadslagingen. Mijn volk blijft hangen aan de afkeering van Mij. Zij roepen het wel tot den Allerhoogste, niet één verhoogt (zich).”

Het *achtste* vers is een schoone overgang.

Het roept ons Gods raadsbesluit voor de aandacht. „De genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk.” (Rom. 11:29.) Niets kan de getrouwheid van God verbreken. Hij zal Jakob de trouw, Abraham de goedertierenheid geven, die Hij den vaderen van oude dagen af gezworen heeft. (Micha 7:20.) Daarom zal Hij Zich ontfermen over het volk. Zijn hart ontgloeit in

liefde; Zijn berouw ontsteekt. Wonderbaar schoon!

Ja, wij weten, dat de waanwijze criticus, die zich *boven* het Woord plaatst, blij is met zulk een vondst, als dit achtste vers. Immers, hier zegt God: „Al mijn berouw is te zamen ontstoken,” terwijl we in 1 Samuel 15:29 van God lezen: „Hij is geen mensch, dat Hem iets berouwen zou!” Doch voor een hart, hetwelk God vreest, ja, nog meer, voor een verstand, dat zich plaatst onder de heerschappij van de volmaakte gedachten Gods, ligt hier een wondere schoonheid, een harmonie van onovertreffbare welluidendheid.

Gods raadsbesluiten zijn eeuwig en onveranderlijk. Maar, als God met een geliefd volk, waaraan Zijn eer en Naam verbonden is, door diepe wegen gaan moet, dan komt alles, wat in Zijn hart is, daartegen op. Dan spreekt Jehovah: „Zou Ik u overgeven, o Efraïm? Zou Ik u overleveren, o Israël? Zou Ik u maken als Adama? Kan God met dat volk doen, gelijk Hij gedaan had met Sodom? Moest er dan niets overblijven? Had Hij dan Israël niet liefgehad, toen hij nog een kind was? Had Hij het niet heerlijk verlost? Had Hij het niet een erfenis gegeven? Moest niet — en dit ging àl het andere te boven — Davids Zoon en Davids Heer uit dat volk geboren worden? Kon Hij dan dat volk uitroeien? O, als God aan dat alles denkt, denkt, òòk aan Zijn onberouwelijke raadsbesluiten, dan zegt Hij:

„Mijn hart is in Mij omgekeerd. Al mijn berouw is te zamen ontstoken.”

Hier hebben we het hoogste bewijs, dat God God is! Ondoorgroendelijk in Zijn oordeelen; onnaspeurlijk in Zijn wegen! Voor zulk een God buigen we ons neer! Ons, diep-verloornen moest Hij wegdoen van voor Zijn aangezicht. Maar — Hij werd met ontferming over ons bewogen en — gaf Zijn Zoon! Ons, vijanden, moest Hij straffen, maar, — o wonderbare liefde! — Hij deed het oordeel neerkomen op den Zoon van Zijn welbehagen! De hittigheid Zijn toorns kwam neder op den Rechtvaardige. Christus stond voor het oog des Vaders — van eeuwigheid! Wie daar op let, heeft den sleutel gevonden van het heerlijke gebouw der waarheid, waartoe de ongeloovige den toegang niet vindt, hoewel hij er met groote scherpzinnigheid in verblinding naar tast.

Hoe schoon eindigt vers 9:

„Ik ben God en geen mensch, de Heilige in het midden van u, en Ik zal in de stad niet komen.”

Deze laatste woorden zijn ook vertaald als volgt: „Ik zal niet met toorn komen,” en we hebben dan de verklaring van deze woorden „in de stad niet komen” nl. „om te verdelgen.” Gods ontfermingen worden ons hier voor de oogen geschilderd. Hij is de Heilige; Hij kan geen gemeenschap hebben met het kwaad. Hij staat aan de deur van de poort der stad, maar treedt niet

binnen om Zijn toorn te doen ontbranden. Hij zal niet omkeeren, als weleer Adama en Zeboïm. Hij ziet op Hem, die eenmaal buiten de poort lijden zou en om Diens wil zal Hij niet tot het uiterste verderven, „maar een overblijfsel laten naar de verkiezing der genade.” (Jes. 10 : 21, 22.)

De beide slotverzen stellen in het licht, wat het God verheerlijkend resultaat is van 's Heeren wegen met Zijn volk. Dat volk, hetwelk verstrooid is onder al de volkeren, zal in zijn land en steden worden teruggebracht.

Jehovah doet geen afstand van Zijn rechten op dit volk, en Hij vergeet niet Zijn verbond met Abraham. Hij zal een „eeuwig” verbond maken met het volk, hetwelk zal worden gereinigd van al zijn zonden, wanneer er „een fontein zal geopend zijn tegen de zonde en tegen de onreinheid.” (Zach. 13 : 1.) Daarbij rust alles eenig en alleen op de soevereine genade Gods. Bij het verbond van Sinai heeft het volk van stonde aan zijn ontrouw betoond. Maar bij het „eeuwig” verbond gaat alles uit van God alleen, die als onwankelbaren grondslag van dit eeuwig verbond het bloed neemt van Christus, den Grooten Herder der schapen (ook der schapen Israëls). Men leze met aandacht de volgende Schriftuurplaatsen: Ezechiël 37 : 26 ; Jes. 55 : 3 ; Hebreë 13 : 20.

Het moge onmogelijk schijnen in de oogen der wereld, ja zelfs van vele kinderen Gods, maar

wat onmogelijk is bij menschen is niet onmogelijk bij God. „Omdat het wonderlijk is in de oogen van het overblijfsel dezès volks in deze dagen, zoude het daarom ook in mijne oogen wonderlijk zijn? spreekt de Heere der heirscharen. Alzoo zegt de Heere der heirscharen: Zie, Ik zal mijn volk verlossen uit het land van den opgang en uit het land van den ondergang der zon, en Ik zal ze herwaarts brengen, dat zij in het midden van Jeruzalem wonen zullen; en zij zullen Mij tot een volk zijn en Ik zal hun tot eenen God zijn, in waarheid en in gerechtigheid.” (Zach. 8:6—8.) Velen mogen zich in de toekomst mischien tegen deze van God gegeven oplossing der „Oostersche kwestie” verzetten, doch de Heere spreekt: „Zwijg alle vleesch voor het aangezicht des Heeren, want Hij is ontwaakt uit Zijne heilige woning.” (Zach. 2:13.)

Geheel in overeenstemming met zulke en meerdere plaatsen lezen we hier in Hoséa:

„Zij zullen den Heere achterna wandelen. Hij zal brullen als een leeuw. Wanneer Hij brullen zal, dan zullen de kinderen van de zee af al bevende aankomen. Zij zullen bevende aankomen als een vogelken uit Egypte en als eene duive uit het land van Assur. En ik zal ze doen wonen in hunne huizen, spreekt de Heere.”

De Hoogtijden des Heeren.

(*Vervolg van bladz. 160.*)

HET LOOFHUTTENFEEST.

Het Loofhuttenfeest was het laatste der Hoogtijden en een feest van *vreugde*. We lezen daarover: „Op den vijftienden dag van deze zevende maand zal het feest der loofhutten zeven dagen den Heere zijn. Op den eersten dag zal eene heilige samenroeping zijn; geen dienstwerk zult gij doen. Zeven dagen zult gij den Heere vuurofferen offeren; op den achtsten dag zult gij eene heilige samenroeping hebben, en zult den Heere vuurofferen offeren: het is een verbodsdag, gij zult geen dienstwerk doen.... En op den eersten dag zult gij u nemen takken van schoon geboomte, palmtakken, en meien van dichte boomen, met beekwilgen; en gij zult voor het aangezicht des Heeren uws Gods zeven dagen vroolijk zijn.... Zeven dagen zult gij in de loofhutten wonen.... En gij zult vroolijk zijn op uw feest, gij, en uw zoon, en uwe dochter, en uw dienstknecht, en uwe dienstmaagd, en de Leviet, en de vreemdeling, en de wees, en de weduwe, die in uwe poorten zijn.... Daarom zult gij

immers vroolijk zijn? (Lev. 23:33—44; Deut. 16:13—15.)

Het Loofhuttenfeest was het *derde* of *grootte oogstfeest*. Het doelde niet alleen op de inzameling der *tarwe*, maar op al het gewas, alzoo ook op het *ooft* en op den *wijn*. „... Als gij zult hebben ingezameld van uwen dorschvloer en van uwe wijnpers.” (Deut. 16:13.) De *wijngaard* en de *wijnstok* zijn, zoo we weten, bekende zinnebeelden van het volk Israëls. We lezen o.a. daarvan: „De wijngaard van den Heere der heirscharen is het huis van Israël.” (Jes. 5:7.) „Gij hebt eenen wijnstok uit Egypte overgebracht, hebt de heidenen verdreven, en hebt denzelven geplant.” (Ps. 80:9.)

Uit de profetieën van het Woord Gods weten we tevens, dat Israël, hetwelk nu verstrooid is, later weer bijeengebracht en in het land hunner vaders gezegend zal worden. Ja, dit volk, dat God nu „Lo-Ammi” en „Lo-Ruchama”, d. w. z. „Niet-mijn-volk,” en „Niet-geliefde” noemen moet, zal eens weder „Ammi” en „Ruchama,” d. w. z. „Mijn volk” en „Geliefde” genoemd worden. (Hos. 2:1, 23; Rom. 9:25.) Dan zal vervuld worden wat door onzen Heer gesproken is aan den laatsten paaschmaaltijd, toen Hij tot Zijn discipelen zeide: „En ik zeg u, dat ik van nu aan niet meer zal drinken van deze vrucht des wijnstoks tot op dien dag, wanneer ik die met

u nieuw (d.w.z. op een nieuwe wijze) zal drinken in het koninkrijk mijns Vaders." (Matth. 26 : 29.) Ja, dán zal Hij deelgenoot zijn in de vreugde van Israël; want de wijn is een beeld der vreugde. In Joh. 7 : 6 zegt de Heer tot Zijn broeders — die niet in Hem geloofden — „Mijn tijd is er nog niet; maar uw tijd is altijd bereid." Men wilde toen, dat de Heer zou deelnemen aan het feest der loofhutten. „Ik ga niet op naar dit feest, want mijn tijd is nog niet vervuld," (Joh. 7 : 8), zeide Hij, en bleef in Galiléa.

Ook de *vijgeboom*, een ander zinnebeeld van het volk Israëls, zal, zooals de Heer beloofd heeft (lees hierover Hoogl. 2 : 13; Matth. 24 : 32; Mark. 13 : 28; Luk. 21 : 29) weder uitspruiten en op den grondslag *der genade vrucht voor God* dragen. Dan eerst, wanneer, figuurlijk gesproken, *ooft* en *wijn* ingeogst zijn — wanneer niet alleen *de tarwe* (de Gemeente van Christus) in de hemelsche schuren ingebracht zal zijn (Matth. 13 : 30), waarvan „het Feest der Weken" een voorbeeld was, zooals wij indertijd dit hebben aangetoond, maar ook Israël door de groote verdrukking tot verootmoediging en bekeering gebracht zal zijn, om Gode in waarheid vrucht te dragen door Zijne genade — *dàn* zal op deze aarde *het ware Loofhuttenfeest* worden gevierd.

Wat zal het een gezegende, heerlijke tijd zijn voor het herstelde en weer opgerichte volk Israëls

en alle andere volken der aarde, om zich aan de heerschappij van Jezus Christus, den Vrededorst, te onderwerpen! Het zuchten der schepping zal dan ook een einde genomen hebben, als zij zal „vrijgemaakt zijn van de slavernij der verderfelijheid tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods.” (Rom. 8:21.)}

In oude tijden reeds was de feestvreugde in Jeruzalem, op het Loofhuttenfeest, onbeschrijflijk groot. De Joodsche geschiedschrijver, Josephus, deelt mede, dat het vreugdegeschal der duizenden feestvierenden in Jeruzalem wijd in den omtrek gehoord werd. Het was het glanspunt, het laatste en grootste feest in het jaar, en duurde *acht* volle dagen.

Het was een bijzonder oogenblik van uitbundige vreugde, wanneer de hoogepriester „op den laatsten dag, zijnde de groote dag van het feest” (Joh. 7:37), met een gouden kruik vol water, dat hij geschept had uit de bron Silóam, de trappen van den voorhof des tempels beklom, en in den voorhof het water onder het blazen der bazuinen in een zilveren schaal, en wijn in een tweede schaal uitgoot, om dan beiden over het altaar uit te gieten. Het water en de wijn duiden *zegen* en *vreugde* aan, welke door Christus, den beloofden Messias en Koning, over Israël komen zullen, gelijk de profeet gesproken heeft: „Ik dank U, Heere, dat Gij toornig op mij geweest

zijt; maar uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij. Ziet, God is mijn Heil, ik zal vertrouwen en niet vreezen; want de Heere is mijne Sterkte en mijn Psalm, en Hij is mij tot heil geworden. *En gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteinen des heils;* en zult te dienzelfen dage zeggen: Dankt den Heere, roept Zijnen naam aan, maakt Zijne daden bekend onder de volken; vermeldt, dat Zijn naam verhoogd is. Psalmzingt den Heere, want Hij heeft heerlijke dingen gedaan; zulks zij bekend op den ganschen aardbodem. Juich en zing vroolijk, gij inwoneres van Zion, want de Heilige Israëls is groot in het midden van u!" (Jes. 12.)

Met welke smartelijke gevoelens zal de Heer vervuld zijn geweest, toen Hij, als de verworpen Zoon des menschen, Dien de Joden „zochten te dooden," Zich bevond op het Loofhuttenfeest, hetwelk door den apostel Johannes zoo beteekenisvol „het feest der Joden" en niet „het feest des Heeren" genoemd wordt. (Joh. 7:1, 2 enz.) Hij was de beloofde Messias en Davids Zoon, die Israël de tijden der zegeningen zou aanbrengen; maar Hij had voor Israël „geene gedaante noch heerlijkheid." (Jes. 53:2.) Daarom ging de Heer „niet openlijk, maar als in het verborgen" (Joh. 7:10); niet zooals een ieder, die dit feest wilde meevieren. Ach, hoe zou dit voor Hem ook mogelijk zijn! De harten, die luid jubelden en

gehuichelde vreugde openbaarden bij het vieren van een feest, dat op zulk een heerlijke toekomst heenwees, wanneer „Hij groot zal zijn in hun midden als de Heilige Israëls” (Jes. 12), waren verduisterd en haatten Hem, ja zochten Hem te dooden.

Toen de laatste dag, „de groote dag van het feest,” was aangebroken, waarop de vreugde en het gejubel van het opgewonden volk het hoogtepunt bereikt had, „*stond Jezus en riep, zeggende: Zoo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.*” (Joh. 7:37.)

Welk een snijdende tegenstelling tusschen den luidruchtigen jubel der menigte, die het uitgieten van het water en den wijn op het altaar aanschouwde, en die den priester hoorde spreken van „het scheppen van het water uit de fonteinen des heils.” (Jes. 12), en den versmachtenden dorst uit gebrek aan het *waarachtige water, verre van de ware fontein des heils!* Ja, welk een tegenstelling in wat daar te zien en te hooren was. Welk een kostbaar heerlijke *verbinding* met het voorbeeld is tevens het roepen van den Heer der heerlijkheid tot een iegelijk van hen: „*Zoo iemand dorst, die kome tot mij en drinke!*”

Ach, Israël *als volk* is *niet* tot het water des heils gekomen; het heeft *niet* gedronken en is verworpen tot den tijd, dat het zich tot den Heere bekeeren zal. Maar zoo velen uit Israël en uit

de volken in Christus gelooven, zijn *kinderen Gods* geworden (Joh. 1 : 12), en hebben den Heiligen Geest ontvangen. Juist zooals de Heer op het Loofhutzenfeest gesproken heeft: „Die in mij gelooft, gelijk de Schrift zegt: Stroomen van levend water zullen uit zijnen buik vloeien.” En Johannes voegt daarbij: „Dit nu zeide hij aangaande *den Geest, dien ontvangen zouden, die in hem gelooven; want de Geest was nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.*’ (Joh. 7 : 37, 38.)

Zoo zijn dan nu de geloovigen persoonlijk en gemeenschappelijk, een woonstede des Heiligen Geestes, die door den verheerlijkten Christus hun gezonden is. *Leven en vreugde* is hun deel, en *stroomen van zegen* gaan uit van allen, die door den Heiligen Geest verzegeld zijn geworden.

Het tijdstip nadert, dat het Loofhutzenfeest zijn vervulling voor Israël in het rijk verkrijgen zal; en dit is zeer zeker de eerste beteekenis. Ja, zoodra de hemelsche bruid van Christus deze aarde verlaten heeft en ten hemel opgenomen en in het Vaderhuis ingevoerd zal zijn (Joh. 14 : 3; 1 Thess. 4 : 17), zal de Geest van God Israël levend maken, en in het land zijner vaderen terugbrengen.

Eerst zal een deel, meest uit de *twee* stammen, die het rijk van Juda vormen, naar Kanaän terugkeeren, en nog wel in *ongeloof*, zonder bewust-

zijn van zondesschuld, en zonder dat zij met berouw en verootmoediging tot God gesmeekt hebben: „Zijt mij genadig, o God! naar Uwe goedertierenheid; delg mijne overtreding uit, naar de grootheid uwer barmhartigheden. Wasch mij wel van mijne ongerechtigheden, en reinig mij van mijne zonde... *Verlos mij van bloedschulden, o God, Gij God mijns heils!*” (Ps. 51 : 3, 4, 16.) Ja, de bloedschuld, grooter dan die van David, ligt nog op Israël, dat zijn Messias en Koning verworpen en aan het kruis gehecht heeft met de woorden: „Zijn bloed kome over ons en onze kinderen!” (Matth. 27 : 25.) Dàn eerst, wanneer Israël van harte zich tot God bekeeren zal, dan zal God „water gieten op de dorstigen, en stroomen op het droge” (Jes. 44 : 3); en zelfs uit Jeruzalem, van onder den dorpel des tempels uit, zal een stroom vlieten, een stroom des *levens* en des *zegens* voor volk en land, ja voor alle volken en landen der aarde. (Ezech. 47 : 1, 9.) Dàn zal Israël opnieuw, maar in veel hooger mate dan voorheen, met vreugde het Loofhuttenteest in het land zijner vaderen vieren, in hutten wonende, dankende en lovende God, en gedenken aan al de wonderbare wegen, die God in Zijn trouw en goedheid met hen gehouden heeft, ook door die uitgestrekte woestijn, waar de kinderen Israëls in tenten woonden (Lev. 23 : 43), om hen te brengen in de beloofde *rust* en *heerlijkheid*.

Doch ook deze tijd van rust en heerlijkheid voor Israël, in het duizendjarig rijk, neemt een einde, hoe lang het ook duren mag en hoe heerlijk het zijn zal. Niet alzoo is het met de *eeuwige* en *hemelsche sabbatsrust* en *heerlijkheid*, in welke God eens allen brengen zal, die Hij in den loop der verschillende bedelingen, *) uit de menscheid geroepen heeft. Deze allen zullen op de nieuwe aarde met God in eeuwige gelukzaligheid wonen en om God — hun Middelpunt — vergaderd zijn.

Het schijnt ons toe, dat de *achtste* dag van het Loofhuttenfeest, welke het begin of de *eerste* dag eener nieuwe week was — de opstanding onzes Heeren Jezus uit de dooden had ook plaats op den *achtsten* of den „*eersten dag* der week”

*) Wij hebben verschillende „bedelingen” en „familiën” in de wegen Gods met de menschen te onderscheiden. Zie Efeze 1 : 10 ; 3 : 2, 15. Wij kunnen spreken :

1. Van de „bedeeling” der *onschuld* tot aan de uitdrijving uit Eden. (Gen. 1 : 28—3 : 24.)
2. Van die *des gewetens* tot aan den zondvloed. (Gen. 3 : 24—7 : 23.)
3. Van *nieuwe boosheid en verzet*. (Gen. 8 : 20—11 : 9.)
4. Der *belofte*. (Gen. 12 : 1—Exod. 19 : 6.)
5. Der *wet tot aan Golgotha*. (Exod. 19 : 8—Matth. 27 : 31.)
6. Der *genade*, (*de tegenwoordige tijd*) of der bijeenvergadering van de hemelsche bruid. (Joh. 1 : 17, Rom. 11 : 25 of 1 Thess. 4 : 17.)
7. Van die der *herstelling van Israël* als volk. (Rom. 11 : 26, 27 ; Openb. 12 : 1 enz.)

— in het bijzonder een beeld is van den gelukzaligen, *eeuwigen toestand* der dingen op de *nieuwe aarde* en in den *nieuwen hemel*.

Van deze wonderbare en eeuwige verbinding der nieuwe aarde en des nieuwen hemels, waarvan de aartsvader Jakob reeds in zijn droom bij Beth-El, in de ladder, die van de aarde tot den hemel reikte, een voorbeeld zag; van deze heerlijkheid zonder einde, lezen wij: „En ik zag een nieuwen hemel en een nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan, en de zee was niet meer. En ik zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God, uit den hemel, toebereid als een bruid, die voor haren man versierd is. En ik hoorde een groote stem uit den hemel, zeggende:

Zie, de tabernakel Gods is bij de menschen, en Hij zal bij hen wonen; en zij zullen zijn volk zijn, en God zelf zal bij hen zijn, hun God. En Hij zal elken traan van hunne oogen afwisschen; en de dood zal niet meer zijn; noch rouw, noch geschrei, noch moeite zal er meer zijn; want de eerste dingen zijn voorbijgegaan. En hij, die op den troon zat, zeide:

Zie, Ik maak alle dingen nieuw.

En Hij zeide tot mij: Schrijf, want deze woorden zijn getrouw en waarachtig. En Hij zeide tot mij:

Het is geschied!

Ik ben de alpha en de omega, het begin en

het einde. Wie dorst, dien zal Ik geven uit de fontein van het water des levens om niet. Wie overwint, zal deze dingen beërven, en Ik zal hem tot een God zijn, en hij zal mij tot een zoon zijn." (Openb. 21 : 1—7.)

Het profetisch Woord geeft ons door bovenaangehaalde mededeeling den eeuwigen toestand der dingen te zien, wanneer de eindgebeurtenissen van alle wegen Gods met de menschenkinderen, of Zijn verlostten, aan het licht zullen getreden zijn. De Middelaarsdienst van Christus als Schepper, Verlosser en Rechter, ja zelfs als Koning in de onderwerping aller dingen onder Zijne heerschappij, is dan geëindigd, en Hij zal dan het Koninkrijk aan God, den Vader, overgeven hebben, „opdat God zij alles in allen." (1 Kor. 15 : 28.) Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zijn er dan. De eerste dingen zijn voorbijgegaan. Alles is gezegend in en door de tegenwoordigheid Gods, en de verlostten genieten hunne zegeningen in een nimmer eindigende heerlijkheid.

Wat naar het raadsbesluit en de gedachte Gods van den beginne was, nl. om *bij de menschen te wonen*, in hun midden een woonplaats te hebben voor altijd, dat zal dan vervulling ontvangen hebben. „*Zie, de tabernakel Gods is bij de menschen!* Hij zal bij hen wonen; en zij zullen zijn volk zijn, en God zelf zal bij hen zijn, hun God."

Hoe wonderbaar heerlijk! Gods woning voor

eeuwig bij *de menschen!* Dan gaat het niet meer om enkele personen of om volken. God woont dan ook niet meer in het midden van Israël, of een ander der volkeren, maar *bij de menschen*. Het zijn de verlost en van alle tijden en uit alle volken.

Maar in het midden aller verlost en, hier „menschen” genoemd, heeft *de Gemeente van Christus* een bijzondere plaats, en deze plaats behoudt zij voor eeuwig. De Gemeente is namelijk „de tabernakel Gods,” door Johannes gezien als „de heilige stad, *het nieuwe Jeruzalem*, uit den hemel nederdalende. Ja, we hooren, dat deze hemelsche stad, „de bruid, de vrouw des Lams is.” (Vs. 9, 10.) Alzoo, in het midden van alle verlost en uit alle tijden, woont God; en Zijn woning, Zijn tabernakel, is *het hemelsche Jeruzalem, de Gemeente*.

Sedert het werk der verzoening volbracht is, en de Zoon Gods als de verheerlijkte mensch aan de rechterhand van God verhoogd is, vergadert God voor Zijnen Zoon een hemelsche bruid uit alle volkeren der aarde. En tevens is deze bruid „een geestelijk huis,” „een heilige tempel,” „Gods woning,” „een woonstede Gods in den Geest.” (Efez. 2:22; 1 Petr. 2:5.) En de Gemeente is de tabernakel Gods niet alleen voor een bepaalden tijd op aarde, maar voor alle eeuwen, ja voor de onmetelijke eeuwigheid!

Ook dan, wanneer alle heilsgedachten Gods

met de menschheid hun einde genomen hebben, wanneer „de eerste dingen zijn voorbijgegaan, en alles nieuw geworden is,” wanneer elke oogst — gerst, tarwe, ooft en wijn — ingezameld is; wanneer alle verlost en uit Israël, van het Oude- en het Nieuwe Verbond als zalige „mensen” met de overige zaligen, die door God geroepen zijn, de een na den ander, zoowel vóór het Oude- en het Nieuwe Verbond, alsook daarnà, en in het bijzonder in het Duizendjarig rijk, voor eeuwig bij God zullen zijn, dan ook zal de Gemeente Gods, die met Jezus Christus in den Heiligen Geest tot in eeuwigheid één is, „de tabernakel Gods” zijn in het midden van alle verlost en uit alle tijden: „*Zie, de tabernakel Gods is bij de mensen!*”

Met het oog op deze eeuwige zaligheid in de heerlijkheid Gods, wat nu onze hoop is, waarin wij roemen (Rom. 5 : 2), wanneer de „twijgen der beekwilgen” en de „takken van palmboomen” van het Loofhuttenfeest hun tegenbeeld zullen verkregen hebben in onze gouden harpen en overwinningskronen, mogen wij wel vol zielsverlangen zingen :

Aardsch en hemelsch vreugdgeschal,
 Zal eens klinken door 't Heelal —
 Als Gods raad zal zijn volbracht —
 Van gansch 't menschelijk geslacht.

Heer Jezus, kom!

Inderdaad, dat is zaligheid voor de verlostten, die door de wedergeboorte het Goddelijk leven deelachtig werden, om voor eeuwig met God, die Licht en Liefde is, in ongestoorde gemeenschap te zijn. En Gods *nabijheid* en *gemeenschap* is in de eeuwigheid niet alleen het deel der Gemeente van Christus, maar eveneens van alle gezaligden vanaf het begin, ook wanneer de Gemeente als „de tabernakel Gods” in het midden der zalige menschen een afzonderlijke, heerlijke plaats zal hebben en behouden. Hoe kostelijk is het, dat we lezen: „Zie, de tabernakel Gods is *bij de menschen*, en Hij zal *bij hen* wonen; en *zij* zullen Zijn volk zijn, en *God zelf zal bij hen zijn, hun God.*” Dit is alzoo het kostelijk deel van *alle* zaligen, dat God met „Zijn tabernakel” woning zal nemen in *hun midden* voor eeuwig. En dan zal worden vervuld, wat in een lied staat uitgedrukt:

„In een eeuwig hallelujah verstomt eens al het aardsche leed.”

Doch, dit is niet alles! We lezen ook: „En Hij zal elken traan van hunne oogen afwisschen.” Welk een heerlijk einde van alle wegen Gods met de menschen! Welk een Loofhuttenfeest en oogstdag aan het slot der ganschen aardloop! Niet alleen is *al het booze* en *al het leed* voor eeuwig weggedaan, daar wij lezen: „En *de dood* zal niet meer zijn; noch *rouw*, noch *geschrei*, noch *moete*

zal er meer zijn," neen, elke *traan* zal zijn afgewischt. En *wie* is het, die ze afwischet? **God-Zelf!** Dit is het kostelijkste, dat *God-Zelf* het doet!

God zal de Zijnen de gezegende vrucht van hun aardsche lijden in de eeuwigheid te aanschouwen geven, en troost hen door de onthulling der *volmaaktheid Zijner wijsheid en liefde*, waarmede Hij hen geleid en verøezeld heeft, toen zij op aarde treurden en weenden. Hij zal ons daar alle raadselen volkomen verklaren. Wanneer wij hier door Zijne genade het *gelooven*, waar wij Gods leiding niet verstaan of begrijpen, omdat Zijne *gedachten* hooger zijn dan onze gedachten, en Zijne *wegen* hooger dan onze wegen, dáár, in de zalige eeuwigheid zullen wij het *aanschouwen*. Hij zal *elken* traan afwisschen van onze oogen; en lof en aanbidding zullen wij Hem dan brengen voor al Zijn doen en handelen met ons.

Israël dacht, toen het in het beloofde en gezegende land woonde, op het Loofhuttenfeest dankend aan den tijd terug, dat het in *de woestijn* in *tenten* woonde; — doch *wij* zullen in de eeuwigheid met *alle* verlost en van alle tijden, God prijzen en Hem roemen voor Zijn goedheid, trouw en wijsheid, waarmede Hij ons op aarde, in den tijd van onze pelgrimschap, zoo wonderbaar gedragen en geleid heeft.

De grondslag dezer eeuwige gemeenschap en zaligheid en aanbidding is — dit spreekt vanzelf

— de *verzoening* en *verlossing*. Zoo onze gezegende Heer en Heiland niet het *oordeel* aan het kruis voor ons gedragen had, waar Hij stervend heeft geroepen :

„Het is volbracht!”

zoo zou Hij later niet kunnen roepen, d. w. z. dan, als eens *de nieuwe hemel* en *de nieuwe aarde* op grond *der verzoening* geschapen zullen zijn, en God in *het midden* van alle verlost en eeuwig wonen zal :

„Het is geschied!”

Deze laatste roep des Heeren aan het einde der tijden, of bij *het begin van den eeuwigen toestand* der dingen, heeft den eersten roep, den roep aan het kruis, tot een eeuwig fundament.

Geliefde lezer! zoo gij van harte gedorst hebt naar vergeving van zonden, en gij vrede en het eeuwige leven gevonden hebt in Jezus Christus, den Zoon van God, die voor de zonden het oordeel des doods gedragen heeft, zoo zult gij ook ongetwijfeld begeeren om in Zijn kracht te volharden tot het einde. Ja, mochten toch *alle* geloovigen in de kracht en genade onzes Heeren, hier beneden wandelen tot Zijn eer! Mochten *allen* in de kracht des nieuwen levens en des Heiligen Geestes voorwaarts gaan op het heerlijk doelwit aan, om met Hem te erven en te oogsten op het groote, eeuwige loofhutenfeest!

Waar van de vreugde *Israëls* in het rijk, die

een voorbeeld is van deze eindelooze zaligheid, geprofeteerd is: „Alzoo zullen de vrijgekochten des Heeren wederkeeren, en met *gejuich* tot Zion komen; en *eeuwige blijdschap* zal op hun hoofd wezen” (Jes. 57:11); en waar van de *vreugde Gods* in het Duizendjarig rijk gezegd wordt: „De Heere, uw God, is in het midden van u. . . . Hij zal over u *vroolijk zijn met blijdschap*, Hij zal zwijgen in Zijne liefde, Hij zal zich over u verheugen met *gejuich*” (Zef. 3:17), daar zal **de vreugde** der verlost en in **de eeuwigheid** grooter en heerlijker zijn. Hoe groot zal daar ook zijn de *eeuwige blijdschap Gods in het midden* Zijner verlost en uit *alle tijden en volkeren op de nieuwe aarde en in den nieuwen hemel!*

* * *

Zoo toonen ons „de Hoogtijden des Heeren” in Israël reeds, dat het einddoel van alle wegen Gods met Zijn volk, de eeuwig zalige *gemeenschap met*, en *de eeuwige aanbedding van God* zijn zal. Dat is het machtig-heerlijke slot van al Zijn wegen: dat is Zijn oogst!

Komt dan! vol moed het steile pad bestegen,
Geen moeite ontzien voor 't heil ons weggelegd!
Eens jublen wij, bij 't zien van zooveel zegen:
O, Heer! de helft was ons niet aangezegd!

Dr. E. D.

---

* * *

Beantwoording van vragen.

F. v. d. M., te Stadskanaal, vraagt verklaring over de woorden uit Gen. 3:15:

„Ik zal vijandschap zetten tusschen u en tusschen deze vrouw, en tusschen uw zaad en tusschen haar zaad; datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen.”

Deze woorden bevatten de eerste belofte Gods, en werpen de eerste Goddelijke lichtstralen te midden der werken van den vorst der duisternis. Zij doen ons de eerste blijde boodschap vernemen, en Christus, als „het zaad der vrouw,” wordt aangekondigd, om verlossing van uit de macht der zonde, des satans en des doods aan te brengen.

De mensch, als zondaar, staat daar voor God in zijn toestand van ellende. Alles heeft hij, door te hebben geloofd, wat de slang — de duivel — hem voorgelogen heeft, verloren: zijn heerschappij, zijn waardigheid, zijn geluk, zijn onschuld, zijn reinheid, zijn vrede; ja alles was hem ontvallen, en — wat nog het ergste was — hij gaf God de schuld. Daar stond hij dan als een verloren, ellendig, schuldig en nochtans zichzelf *verontschuldigd*, en daardoor *God beschuldigend*, zondig schepsel.

En juist op dat oogenblik begon de Heer Zichzelf en de plannen Zijner verlossende liefde te openbaren. En hierin ligt de ware grond van 's menschen vrede en heil. Eerst dan, wanneer er voor den mensch geen hoop is, kan God toonen wie Hij is. De mensch moet geheel van zichzelf leeren afzien; al zijn ijdele aanspraken, zijn dwazen hoogmoed en Godlasterende overleggingen vaarwel zeggen, eer God Zichzelf kan openbaren. Zoo kon God, toen de mensch te

voorschijn kwam van achter de boomen des hofs, Zijn wonderbaar verlossingsplan door middel van „het zaad der vrouw” openbaren. Wij leeren dus hier de groote waarheid kennen, waardoor de mensch alleen in staat is in vollen vrede en met vertrouwen te staan voor het aangezicht Gods.

Het geweten vermag zulks niet. Het geweten dreef Adam weg van het aangezicht des Heeren, in het midden van het geboomte des hofs. De stem of het Woord Gods bracht hem in het licht van God. De bewustheid van zijn eigen toestand verschrikte hem; de openbaring, van hetgeen God is, stelde hem gerust. Dit is inderdaad vertroostend voor den zondaar, die gevoel heeft van schuld; de bewustheid, van wat hij is, leert hem God kennen in Zijn algenoegzaamheid; en dit is *de verlossing*.

Er is een oogenblik, waarin God en de zondaar elkander ontmoeten, hetzij in genade, hetzij in het oordeel; en dat oogenblik is, wanneer beiden openbaar worden *gelijk zij zijn*. Gelukkig diegenen, die God in Zijn genade leeren kennen! Wee echter zij, die God in het oordeel ontmoeten! God handelt met ons volgens onzen toestand en volgens Zijn wezen. Op het kruis daalt God in genade neder tot de diepste diepte, niet slechts van hetgeen de mensch *niet* is, maar van hetgeen *hij is als zondaar*. Dit geeft volkomen vrede. Indien God mij aanziet, gelijk ik ben, en in een gepast geneesmiddel heeft voorzien, zoo is aan al mijn behoeften voor eeuwig voldaan. Doch allen, die niet door het geloof op het kruis God aanschouwen, zullen Hem eens in het oordeel ontmoeten, en dan zal Hij met hen handelen, volgens hetgeen Hij is, en hetgeen zij zijn.

Zoodra de mensch zijn waren toestand leert kennen, kan hij geen rust smaken, tenzij hij God heeft leeren kennen; en alsdan *rust hij in God*. Geprezen zij Zijn Naam! God is de rust en de schuilplaats der geloovige ziel. Dit stelt des menschen eigen-gerechtigheid en zijn eigen pogingen op de rechte plaats. Met recht kunnen we zeggen, dat zij, die daarop hun

vrede bouwen, nog niet in waarheid ztchzelven hebben leeren kennen. Een geweten, door Gods genade ontwaakt, kan in niets anders rust vinden dan in het volmaakte offer van Gods Zoon. Elke poging van den mensch om eigen gerechtigheid op te richten, is het duidelijkst bewijs zijner onkunde omtrent de rechtvaardigheid Gods. Adam heeft bij het licht der Goddelijke getuigenis omtrent „het zaad der vrouw,” moeten leeren, hoe ongenoegzaam zijn bedeksel van vijgenbladeren was. De grootheid van hetgeen volbracht moest worden, bewees de onbekwaamheid des menschen, om het zelf te doen. De zonde moest worden weggenomen. Kon de mensch dat doen? Neen, zij was door hem in de wereld gekomen. De kop der slang moest vermorzeld worden. Was de mensch daartoe in staat? Neen, want hij was de slaaf der slang geworden. Aan den eisch van Gods gerechtigheid moest worden voldaan. Kon de mensch dat doen? Neen, hij had ze reeds met voeten getreden. De dood moest worden overwonnen. Kon de mensch dat doen? Neen, want het was door de zonde, dat de dood in de wereld was ingekomen, en het was de zonde, die aan den dood zijn prikkel gaf.

Toen Adam door de genade zag en gevoelde, dat hij niet in staat was, te vervullen, hetgeen gedaan moest worden, openbaarde God hem, dat Hij in alles wilde voorzien door „het zaad der vrouw.” In Zijn genade nam de Heer-Zelf alles in Zijn hand; en hoewel de man en de vrouw beide op bijzondere wijze de bittere vruchten hunner zonde zouden smaken, handelde God-Zelf met de slang, daar Hij tot haar zeide: „Dewijl gij dit gedaan hebt.” De slang is de oorzaak van den val, en „het zaad der vrouw” zou de oorzaak der verlossing zijn. Adam hoorde en geloofde dit, en in de kracht van dit geloof noemde hij zijn vrouw:

„Eva, moeder aller levenden.”

„Gij (slang) zult het (zaad der vrouw) de verzenen vermorzelen.”

Stervende, verkondigt Jakob zijn zonen, „hetgeen hün in de navolgende dagen wedervaren zal.” (Gen. 49:1.) En waar deze aartsvader zulks deed „door het geloof” (Hebr. 11:21), wordt hij door den Geest Gods voorgelicht, óók waar hij zijn zoon Dan toespreekt, en zoo vernemen we dan uit den mond van Jakob meer omschreven, hoe en op welke wijze de slang de verzenen van „het zaad der vrouw” vermorzelen zou. Jakobs oog ziet de verschrikkelijke gestalte van den verraderlijksten aller verraders, Judas. Ziedaar de slang, die de verzenen van „het zaad der vrouw” vermorzelde; ziedaar de adderslang die den Messias den verraderlijken steek toebrengt, en Hem in Zijn loop stuit. „Mijn God! neem mij niet weg in *het midden* mijner jaren!” hooren we den Messias in Ps. 102:25 klagen. Jesaja vraagt: „Wie zal zijnen leeftijd uitspreken? want Hij is afgesneden uit het land der levenden.” (Hfdst. 53:8.) En in Dan. 9:26 lezen we: „Na die twee en zestig weken zal de Messias uitgeroeid worden, maar het zal niet voor hem zelve zijn,” of, volgens een betere vertaling: „hij zal voor zichzelf niets hebben.”

In Ps. 89:39—46 wordt het in den breede geprofeteerd:
„Maar Gij hebt hem verstooten en verworpen; Gij zijt vervolgen geworden tegen uwen gezalfde.... Gij hebt zijne kroon ontheiligd *tegen de aarde*.... Gij hebt zijnen troon *ter aarde* nedergestooten. Gij hebt *de dagen zijner jeugd verkort*; Gij hebt hem met schaamte overdekt.”

Terwijl Jakob, met ziens oog, het verraad in de toekomst door den verren nakomeling zijns zoons aanschouwt, ziet hij tevens, naast dit verraad, waar als het ware met het achterover vallen van den Ridder, alle hoop *tegen de aarde* valt, de zaligheid in den Messias. En in zielsverrukking, in Goddelijke vervoering, mag hij, stervende, het oog des geloofs, van wat op aarde plaats zal vinden, afwenden, en zijn blik naar

boven richten, met den uitroep: „Op uwe zaligheid wacht ik, Heere!”

Simeon heeft in den tempel „het zaad der vrouw” in zijn armen gehad, in Wien hij de zaligheid aanschouwde.

„En de zaligheid is in geen anderen, want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de menschen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden” (Hand. 4:12), is het woord van den apostel Petrus, nadat hij den oudsten van Israël de waarheid onder het oog gebracht heeft, dat zij Christus, den door God uitverkoren Steen, veracht hebben; maar dat God Hem uit de dooden heeft opgewekt. Ja, Christus is „in zwakheid gekruisigd.” Maar „Hij is opgewekt in kracht,” en als Overwinnaar over de zonde, satan en dood uit het graf verrezen. Door „de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood,” heeft de Zoon van God aan het kruis „de overheden en de gezaghebbers ontbloot (ontwapend), deze in het openbaar ten toon gesteld, en door hetzelfde over hen getriomfeerd.” (Kol. 2:15.) In 1 Joh. 3:8 lezen wij: „dat de Zoon van God geopenbaard geworden is om de werken des duivels te verbreken.” Openb. 20:10 laat ons het eind-oordeel over den duivel hooren: „En de duivel, die hen verleidde, werd geworpen in den poel des vuurs en sulfers, alwaar het beest en de valsche profeet zijn; en zij zullen gepijnigd worden dag en nacht in alle eeuwigheid.” En, met het oog op deze eind-zegepraal van Christus, kan de apostel Paulus in Rom. 16:20 den geloovigen bemoedigend toeroepen: „De God des vredes zal den satan weldra onder uwe voeten verpletteren.”

REDACTIE.

TROOST.

Hoe dikwijls klaagt het harte bang :

„Heer Jezus, kom! Gij toeft zoo lang!

Der wereld loop daalt meer en meer;

Mijn Heiland, kom, kom haastig weer!”

Als vreemdeling op 't moeilijk spoor

Gaat gij 't vijandig leven door;

Wie gij vertrouwd hebt en bemind,

Zijn boos thans tegen u gezind.

Doch zie omhoog, waar Jezus woont,

Die mildlijk elke trouw beloont;

Die tot getuignis u hier liet;

Houd aan Hem vast en wankel niet.

Hij heeft tot dusver jaar op jaar

U trouw bewaard en wonderbaar;

Hij schut u met Zijn sterke hand

Ook verder in het vreemde land.

Terwijl gij roept: „Heer, toef niet lang,”...

Ga toch geloovig, stil uw gang,

Opdat uw leven Hem nog looft,

Die weldra houdt, wat Hij belooft.

J. T.